

VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE GEMEENTE DORDRECHT - DORDTSE DINSDAG D.D. 8 APRIL 2025

Vergaderzaal 1

1. Agenderingsverzoek college over informatiebijeenkomst over het Nationaal Programma Dordt West (op locatie)

2. Vragenhalfuur

Voorzitter: De heer Schalken-den Hartog

Raadsgriffier: Mevrouw Wepster

Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Dhr. 't Lam (SP)

Mevr. Lammens-Oostdijk (VVD)

Mevr. Pichel (Forum voor Democratie)

Dhr. Stam (Fractie Stam)

Dhr. De Vries (VSP)

Portefeuillehouders: wethouder W. van der Kruijff, wethouder M. Merx,
burgemeester P. van der Velden

De voorzitter: Beste mensen, het is 19.00 uur geweest. Welkom bij het vragenhalfuurtje van dinsdag 8 april. We hebben vandaag vijf vragen. Ook welkom natuurlijk aan iedereen die op afstand meeluistert, mensen hier op de tribune. Vijf vragen, zoals ik zei. En aan ieder ook het verzoek om de vraag kort toe te lichten, en vanuit deze kant van de tafel graag korte en krachtige antwoorden. Ik heb de volgorde iets omgegooid, en begin met de vraag van de VVD, omdat de burgemeester nog een andere afspraak heeft. En dat is een vraag die gaat over de demonstratie van Extinction Rebellion. En mevrouw Lammens kan de vraag kort toelichten. Gaat uw gang.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Dank u wel, voorzitter. Activisten van Extinction Rebellion hebben aangekondigd om aanstaande zaterdag 12 april een sterk stinkende geur te verspreiden in kledingwinkels in Dordrecht. De activisten zien dit als demonstreren tegen hen onwelgevallige modewinkels in onze stad. Bij een eerdere actie van deze groepering is boterzuur gebruikt. Hierbij zijn mensen onwel geworden en de betreffende winkels moesten worden ontruimd en gesloten. Van boterzuur is bekend dat het kan leiden tot klachten van prikkelende ogen en hoofdpijn. De groepering wil aanstaande zaterdag EHBO'ers inzetten om mensen met angst en paniekaanvallen op te vangen. Mijn vraag aan de burgemeester, bent u op de hoogte van deze actie? En is de burgemeester het eens dat als er EHBO'ers nodig zijn om mensen op te vangen dat dit te ver gaat? Ook omdat er kinderen en baby's onder het winkelend publiek zijn en deze actie verboden moet worden. Is de actie aangemeld en bent u voornemens de actie te verbieden of er voorwaarden aan te verbinden? Zo ja, welke?

De voorzitter: Dank u wel voor de toelichting. En ik ga gelijk naar burgemeester Van der Velden.

De heer Van der Velden: Dank u zeer, mevrouw Lammens, voor de gestelde vragen. Antwoord op vraag één, deze is mij bekend. Antwoord op vraag twee, het recht om te demonstreren is natuurlijk een grondrecht. En demonstraties op grond van de Wet openbare manifestaties, kortweg de Wom, zijn toegestaan. Als burgemeester baseer ik mij op de informatie die ik van de organisatoren van de demonstratie ontvang. Op basis daarvan en na overleg met politie zal ik normaliter een bewijs van kennisgeving afgeven aan de organisator van de demonstratie. Maar als ik daarvoor aanleiding zie, bijvoorbeeld uit informatie van organisator of andere bronnen, dan kan of zal ik voorwaarden of beperkingen opleggen aan een demonstratie. Onder andere als er met name gevaar dreigt, vrees voor ernstige wanordelijkheden of wanneer er consequenties zijn voor de volksgezondheid, in de meest brede, maar ook enge zin. Het is mij bekend dat in een andere gemeente mensen onwel zijn geworden na een actie, waarbij er boterzuur is verspreid. Dan vraag drie. We hebben een mailflyer ontvangen, die wij als kennisgeving van een demonstratie zullen behandelen. En daarbij ben ik nog bezig met het opstellen van een bewijs van kennisgeving, maar mij ook nog aan het beraden of en zo welke voorwaarden en beperkingen ik voornemens ben daarin op te nemen.

De voorzitter: U heeft een korte vervolgvraag? Ga uw gang.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: De winkeliers zelf, is er de mogelijkheid, om tegen de demonstranten op te komen alleen, dat ze de winkel kunnen dichtdoen en beelden kunnen maken van de demonstranten? Is dat de beste optie?

De voorzitter: De burgemeester.

De heer Van der Velden: Ik denk, gezien het gegeven dat de actie in diverse gemeenten is aangekondigd, dat het van wijsheid gebiedt als ondernemers ook zichzelf daarop voorbereiden. Wij zijn natuurlijk verantwoordelijk voor datgene wat in de openbare ruimte plaatsvindt. Binnen zitten andere elementen van betekenis aan vast. En ik denk dat ook ondernemers zich zullen voorbereiden wat hen te doen staat. Waarbij ik nog steeds hoop dat, laat ik zeggen, niet er vervelende dingen gebeuren. Maar het is goed als ondernemers zich daar ook op voorbereiden. En ik ga ervan uit dat men dat ook zal doen, met de mogelijkheden die daartoe bekend en ter beschikking staan.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel voor de beantwoording. Dan ga ik nu naar de vraag van de SP. En die gaat over het speeltuintje bij het Rietvelderf. Kunt u de vraag kort toelichten, mijnheer 't Lam?

De heer 't Lam: Dank u, voorzitter. In de media verscheen dit weekend een bericht over een speeltoestel aan het Rietvelderf. De bewoners hebben er wensen over, en zelf aangebrachte veranderingen zijn door de gemeente verwijderd, was te lezen. Ik ben er eens gaan kijken, afgelopen zondag.

Diverse ouders rond de picknicktafel en veel kinderen die aan het spelen waren. Ouders hadden de gemeente meerdere keren benaderd voor een ander speeltoestel. Maar toen daar niet aan werd voldaan, hadden ze zelf aanpassingen aangebracht en die moesten worden verwijderd. Dat is gebeurd door de gemeente, zonder dat ze daar een kennisgeving van kregen. Wel kregen ze een brief dat ze geen veranderingen mogen aanbrengen. De gemeente dreigde zelfs de speelplek te gaan afzetten. Mijn vraag aan het college is dan, klopt het zoals nu in de krant staat, dat het college alsnog in overleg wil met de bewoners? En waarom wil het college pas een gesprek aangaan als er een artikel in de krant is gekomen.

De voorzitter: Dank u wel voor de toelichting. Ik ga naar de heer Merx.

De heer Merx: Wilt u het korte of lange antwoord?

De voorzitter: Een kort antwoord graag.

De heer Merx: Nee, voorzitter, dat klopt niet.

De voorzitter: Dat is een heel kort antwoord. En dan heeft de heer 't Lam nog een korte vervolgvraag, denk ik.

De heer 't Lam: Uiteraard. Kan de wethouder dat toelichten?

De voorzitter: Een korte toelichting van de heer Merx. Gaat uw gang.

De heer Merx: Een korte of lange toelichting? Nee. We hebben op 21-3 een Fixi-melding gekregen, waar iemand zei dat er een trampoline stond die weg zou moeten. Daar is op geacteerd. Daarvoor is ook geconstateerd dat er balken zijn aangebracht met een net daartussen. Zoals u wellicht weet, moeten speeltoestellen aan allerlei veiligheidsvoorschriften voldoen. En daar voldeed dit niet aan, met alle risico's van dien. En op het moment dat je dat als gemeente weet, dan heb je op te treden, omdat je op dat moment ook verantwoordelijk kan worden gesteld als je niks doet, en er gebeuren ongelukken. Op 24-3 is het net weggehaald. Op 25-3 is inderdaad die brief gestuurd. En op 26-3 is onze wijkmanager ter plekke geweest en heeft met een aantal wijkbewoners gesproken. En daar is ook afgesproken dat we zullen gaan kijken, zonder allerlei beloftes te doen, maar met de inspanning om te kijken wat er dan wel mogelijk is.

De voorzitter: Dank u wel. Ik denk, prima antwoord.

De heer 't Lam: Met die laatste toezegging ben ik tevreden.

De voorzitter: Dat is heel mooi. Dan gaan we daarmee naar de volgende vraag. En die komt van de fractie Stam. En die gaat over de woning aan de Vissersdijk. Mijnheer Stam.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. Korte vraag, middellang antwoord, vast vooraf. Binnenkort starten de bouwactiviteiten aan de Visserstuin. Bewoners aan de Vissersdijk vrezen voor schade aan hun woningen door hei- en bouwwerkactiviteiten.

Uit een extern rapport blijkt ook dat de kans zeker aanwezig is. De bewoners horen echter al enige tijd niks meer van de gemeente, terwijl de tijd gaat dringen voor hen. Onze vragen zijn, hoe ziet het college het probleem met betrekking tot het heien op deze locatie, en de kans op schade aan omliggende woningen? Welke maatregelen kan en gaat het college op basis van de verleende vergunning nemen? En kan het college op basis van jurisprudentie, waaruit een duidelijke gemeentelijke rol voor de gemeente blijkt, de bouwers ook opdracht geven om heipalen te trillen, in plaats van te heien. En er is vandaag al het nodige heen en weer gegaan. Ik wacht het middellange antwoord van de wethouder even af.

De voorzitter: En volgens mij gaat de heer Merx de beantwoording doen. Gaat uw gang.

De heer Merx: Dank u wel, voorzitter. Bij een vergunningaanvraag worden allerlei documenten overlegd, waaronder ook een bouwveiligheidsplan en een trillingsprognose en een monitoringsplan. Dat moet ter goedkeuring bij de vergunningverlener worden voorgelegd. En die zijn beoordeeld en akkoord bevonden. Er zijn voorwaarden aan verbonden, bijvoorbeeld welke trillingshinder met deze kwetsbare woningen maximaal wordt toegestaan. Dat wordt vervolgens op afstand gemonitord, door een onafhankelijk bureau. En op het moment dat het over dat trillingsniveau heen gaat, dan moet onmiddellijk gestopt worden. En dan is het aan de bouwer om op dat moment een andere manier van heien te bedenken. Dat kan schroeven zijn, dat kan van alles en nog wat zijn. Dat is wat we gedaan hebben. We weten ook inmiddels dat de bewoners zelf een rapport hebben opgemaakt. Dat is en wordt nog steeds beoordeeld, maar de eerste bevindingen zijn dat we daar niet zo heel veel mee kunnen, omdat die voor deze situatie iets te algemeen is. Maar mochten daar dingen uit naar voren komen bij nadere bestudering dat we zeggen, dat hebben we niet gezien of dat rijst vragen, dan zullen we zeker ook weer contact opnemen met de bouwer, met de aannemer. En voor wat betreft uw tweede vraag, maar ik zie u al naar de knop, misschien wilt u hier al op reageren, of niet? Nee. Ga ik verder. Jurisprudentie is bij ons niet bekend. Het college kan niet een bepaalde manier van heien voorschrijven. Wel is de wetgever erop gericht om schade zoveel mogelijk te voorkomen. En de waarborgen hebben we net beschreven. Die staan ook in de omgevingsvergunning opgesomd. De jurisprudentie, we kunnen het niet voorschrijven. We kunnen alleen zeggen, nu stoppen. Althans, dat moet dan die andere doen. Daar wordt ook op toegezien, toezicht op gehouden. En dan moeten ze iets anders bedenken, wat geen schade veroorzaakt, als het boven dat niveau komt.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zie u naar de knop gaan voor een korte vervolgvraag.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. Het opleggen, dat snap ik. Maar je zou natuurlijk wel kunnen adviseren aan zo'n bouwer, kan je niet beter trillen als heien, want er liggen verschillende rapporten met uitgangspunten. Het betreft ook nog monumentale panden. Die zijn nog extra schadegevoelig. Maar ik begrijp dat er vandaag ook van OHZH en vanuit ook brieven zijn gestuurd naar bewoners, en daar wordt wel nu duidelijk in aangegeven dat het goed gemonitord gaat worden. Die monitor hadden overigens de bewoners nog niet. Dat was voor hun even nieuw. Maar ik denk dat ze er hier wel mee op kunnen vertrouwen dat u het goed blijft volgen, op het moment dat schade zich voordoet dat er andere maatregelen worden getroffen.

De heer Merx: Er is zoveel, voorzitter, in aanvulling erop, al gecommuniceerd hierover. En de zorgen die zij zoveel mogelijk probeert weg te nemen. We hebben ook in de brief die we gestuurd hebben gezegd dat wij eigenlijk die documenten gewoon aan hen willen verstrekken. Dat we de bouwer hebben aangegeven van, heb je daar bezwaren tegen? Heb je daar geen bezwaren tegen, dan wordt het verstrekt, en anders beschouwen we het als een Woo-verzoek en dan gaan we het alsnog geanonimiseerd verstrekken. We willen daar ook verder geen geheimzinnigheid over laten ontstaan. Zoveel mogelijk open kaart. En ook de bouwer zelf, de bouwondernemer zelf heeft gewoon een verzekering. En hij zal bij de verzekering aan moeten tonen, wil hij een aanspraak maken op de verzekering, dat hij echt alles gedaan heeft om schade te voorkomen.

De voorzitter: Ik denk voldoende op dit punt. Mijnheer Stam, ook?

De heer Stam: Ja, is wel even voldoende. Het probleem was een beetje dat er de afgelopen tijd niet gecommuniceerd is, waardoor die bewoners wat ...

De voorzitter: Dat is nu opgepakt, eindelijk.

De heer Stam: Daar verschillen de meningen over, maar het wordt nu goed gecommuniceerd.

De voorzitter: Dank u wel. Ga ik naar de volgende vraag. En die komt van Forum voor Democratie. En die gaat over de opvang van Oekraïners. Mevrouw Pichel kan een korte toelichting geven.

Mevrouw Pichel: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, de afgelopen periode zijn er personen om verschillende redenen uit de Oekraïne-opvang gezet. Het uitzetten van personen door de gemeente lijkt soms gebaseerd te zijn op onjuiste informatie bij de gemeente, of wat menselijke fouten in het doorgeven van administratie of zogeheten codering van het IND. De vraag is, herkent het college dit? En is het college op de hoogte dat er personen zijn die uitgezet zijn, omdat er via de IND een verkeerde opvangcode is gebruikt? Is het college ervan op de hoogte dat, ondanks het overtreden van bepaalde huisregels, een ontheemde het recht op opvang behoudt? Wat zijn de mogelijkheden van het college om de lange procedures van de IND af te wachten, en tot die tijd toch onderdak te verlenen aan deze personen? En welke van deze mogelijkheden kan en wil het college inzetten?

De voorzitter: Dank voor uw toelichting. En volgens mijn gegevens ging de heer Van der Kruijff de vraag beantwoorden. Gaat uw gang.

De heer Van der Kruijff: Dat klopt, voorzitter. Voorzitter, het college is niet op de hoogte en ook niet bekend met personen die zijn uitgezet uit de opvang, vanwege onjuiste informatie bij de gemeente of de IND. Zodra wij, en dat gaat via de Dienstverlening Drechtsteden, bericht krijgen dat een zogenaamde opvangcode van een bewoner is gewijzigd, wordt de bewoner hiervan op de hoogte gesteld. En wij kunnen verder ook dit zelf niet zien wat er in de systemen staat. Wij vertrouwen erop dat wij de juiste gegevens ontvangen van de IND.

Zijn jullie op de hoogte dat bij het overtreden van huisregels een ontheemde recht houdt op opvang? Het antwoord is ja. Het recht op opvang in Nederland is geregeld in de Richtlijn Tijdelijke Bescherming voor Vluchtelingen uit Oekraïne, ook weleens RTB genoemd, in afkorting. En het recht op opvang vervalt niet bij het overtreden van een huishoudelijk reglement. Het recht op opvang in een specifieke gemeentelijke opvanglocatie kan wel worden beperkt of ingetrokken. En dat is wat wij soms doen. Dat kan namelijk gebeuren bij overtreding van het huishoudelijk reglement. En dat staat weer beschreven in de RooO. En dat is de Regeling opvang ontheemden Oekraïne. Allemaal landelijke regelgeving. In dat geval heeft de ontheemde nog wel recht op opvang, maar niet in een bepaalde opvanglocatie. Een ontheemde mag zich te allen tijden weer aanmelden bij een hublocatie of een crisisnoodopvang, eventueel in een andere regio. Oftewel, er is wel recht op opvang, maar niet per se in een Dordtse locatie. Antwoord op de vraag, wat zijn de mogelijkheden om de lange procedures van de IND af te wachten, en eventueel toch langer onderdak te verlenen aan deze personen? Het is op dit moment zo dat een bewoner circa dertig dagen de tijd heeft om zich na een codewijziging te melden bij de IND, en aan het locatiemanagement door te geven wat de status is. Maar ook zo'n codewijziging, waarna die dertig dagen termijn ingaat, vindt niet van de een op de andere dag plaats. Daar gaat correspondentie aan vooraf, rechtstreeks aan de bewoner. Dat betekent ook dat de bewoner al geruime tijd voor de gestelde dertig dagen de tijd heeft om dat met de IND te bespreken. Nogmaals, een codewijziging vindt niet zomaar plaats. Gebeurt met een reden. Gebeurt ook niet door de gemeente, maar gebeurt door de IND. Wij vertrouwen erop en we gaan ervan uit dat wij de gegevens, zoals we die van de IND ontvangen, juist zijn en dat de bewoner ook eigen verantwoordelijkheid neemt bij een codewijziging. En als de bewoner dit niet doet, dan kunnen wij daar ook niets in veranderen. En ik zeg ook eerlijk, hebben we daar de ruimte niet voor. U weet dat wij vele Oekraïners in Dordrecht opvangen, en dat we met de raad hebben afgesproken dat we gaan afschalen. We kunnen ook niet allemaal extra's gaan doen. Dat zou een tegengestelde beweging zijn aan de afschalingsopgave. Dan de vraag, welke van deze mogelijkheden wil het college inzetten? Zoals u wellicht uit het antwoord op de eerdere vragen heeft begrepen, is het college niet van plan een andere werkwijze te gaan uitvoeren dan zojuist met u gedeeld. Die willen wij voortzetten. Daarbij wil ik wel aanmerken dat we altijd de mogelijkheid hebben, en ook weleens gebruikmaken, om in persoonlijke situaties situationeel maatwerk te verlenen en iets ruimere termijnen toe te staan, maar dat is echt maatwerk per casus.

De voorzitter: Dank u wel.

Mevrouw Pichel: Mag ik een korte verhelderende vraag stellen?

De voorzitter: Mevrouw Pichel, een korte vervolgvraag.

Mevrouw Pichel: Eigenlijk meer een verhelderende vraag. Want de wethouder had het over de dertig dagen ruimte. Is die dertig dagen eigenlijk de dertig dagen om de procedure in gang te zetten, of heeft dat ook te maken met echt de procedure van de IND? Of is het echt het moment dat ze zeggen, we gaan de wijziging aanvragen?

De voorzitter: Mijnheer Van der Kruijff.

De heer Van der Kruijff: Op enig moment krijgt, zo heb ik het begrepen, ik zeg het ... Ik zal het precies voorstellen. Dertig dagen na de codewijziging kan een Oekraïner, in dit geval, zich melden bij de IND en vragen aan een locatiemanagement om dat te bespreken. Als het idee is dat daar sprake is van een vergissing, is daar dertig dagen de tijd voor. En tot die tijd zullen we ook wel wachten, als dat gemeld wordt, dat dat aan de hand is.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Stam, een korte vervolgvraag.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. Een korte vraag. Maakt u daarbij onderscheid tussen een Oekraïens paspoort of maakt u alleen gebruik van die code? Want je kan natuurlijk wel heel goed aantonen dat je uit een bepaald gebied komt, maar als je afhankelijk bent van die code, dan vind ik hem wel heel erg eenzijdig.

De voorzitter: Misschien een beetje technisch, maar heeft u een reactie?

De heer Van der Kruijff: Naar mijn weten is het IND die bepaalt wie recht heeft op opvang onder de Regeling opvang ontheemden Oekraïne. En dat wordt dan aangegeven met zo'n opvangcode. En wij gaan allemaal niet kijken wat de aanleiding is voor de IND om dat wel of niet te beslissen. En of ze naar paspoort of andere zaken kijken, dat ligt echt bij de IND en niet bij de gemeente.

De voorzitter: Ik denk dat we het hierbij laten. Dank u wel. Ik ga naar de laatste vraag, en die komt van de VSP. En die gaat over de leegstand van een gebouw van Yulius. Mijnheer De Vries kan hem kort inleiden, de vraag.

De heer De Vries: Dank u wel, voorzitter. Naar aanleiding van de ingezonden brief naar de raad, naar aanleiding van aanhoudende klachten en incidenten rondom de leegstaande gebouwen van het voormalige Yulius-terrein aan de Overkampweg heeft de VSP vragen. De gebouwen zijn sinds 2012 verlaten, verkeren inmiddels in staat van ernstig verval en vormen een aantoonbare bedreiging voor de veiligheid en leefbaarheid in de omgeving. De VSP is van mening dat dit spoed vereist, vanwege de daar regelmatig spelende kinderen en jongeren. De VSP heeft daarom drie volgende vragen. Is het college op de hoogte van de huidige staat van de voormalige Yulius-gebouwen aan de Overkampweg en de recente incidenten, waaronder het tragische incident op 29 maart jongstleden? Wat is de huidige status van het toezicht op deze panden? En waarom zijn eerdere signalen en meldingen vanuit bewoners en handhavers niet opgevolgd met afdoende maatregelen? Zijn de eigenaren van de panden al aangesproken door het college op hun verantwoordelijkheid ten aanzien van onderhoud en beveiliging? En dan de laatste vraag, is het college bereid om handhavend op te treden of desnoods over te gaan tot bestuursdwang, met als doel het pand te sluiten of te slopen, indien er geen verbetering optreedt? Graag een gemotiveerde reactie.

De voorzitter: Dan gaan we naar de heer Merx, voor een gemotiveerde reactie.

De heer Merx: En dat is dan iets langer. Ja, zeker. Dank u wel voor de vragen. Voorzitter, het antwoord op vraag één is, deze situatie is ons bekend. Het antwoord op vraag twee, dat er niet opgevolgd is met afdoende maatregelen, dat zal ik proberen te ontkrachten. De Omgevingsdienst heeft in april 2022 een overlastmelding ontvangen. Destijds is de locatie geïnspecteerd en is vastgesteld dat door het ontbreken van deugdelijke afscherming, zowel het terrein als het gebouw betreden konden worden. De eigenaar is destijds gewezen op zijn zorgplicht en heeft maatregelen genomen. Nu opnieuw melding is gedaan van klachten en het tragische voorval waar u aan refereerde, is de locatie vorige week opnieuw geïnspecteerd. Opnieuw is geconstateerd dat door het ontbreken van afschermende voorzieningen de veiligheid in het geding is. Eind vorige week is een formele waarschuwing gegeven. En deze week wordt een last onder dwangsom opgelegd. Deze last wordt opgelegd om maatregelen af te dwingen die moeten voorkomen dat onbevoegden het terrein kunnen betreden, letsel oplopen door betreding van het terrein en gebouw. En het antwoord op vraag drie, en dat is, zijn we bereid handhavend op te treden? Ja, dat heb ik zojuist toegelicht. En OZHZ wijst de eigenaar erop dat naast het realiseren van de maatregelen ook de werking van deze maatregelen blijvend wordt gewaarborgd. Hoewel het bevoegde gezag de sloop van het gebouw niet kan afdwingen, wijst OZHZ de eigenaar wel op deze mogelijkheid. Immers, door sloop van het gebouw wordt de kans op overlast tot een minimum beperkt.

De voorzitter: Ik denk een klip-en-klaar antwoord, de heer De Vries.

De heer De Vries: Ja hoor. Dank u wel, wethouder, voor de reactie.

De voorzitter: Hartstikke mooi. Dan hebben we hiermee alle vragen gehad. En wens ik u allen een goede vergaderavond.

3. Instemmen met uitgangspunten "Gemeente Dordrecht Implementatie Recyclietarief – Raadsvoorstel

Agendapunt 3 en 4 worden gezamenlijk behandeld.

4. Raadsinformatiebrief over Resultaten afvalscheiding Dordrecht 2023 – Raadsinformatiebrief

Voorzitter: Mevrouw Kruger
Raadsgriffier: Mevrouw Vermeulen
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:
Mevr. Van Engelen (GroenLinks)
Dhr. De Feijter (ChristenUnie/SGP)
Dhr. Gorter (Op Ons Eiland)
Dhr. Groenewege (Partij voor de Dieren)
Dhr. Hartmeijer (SP)
Dhr. Den Hartog (GroenLinks)
Dhr. Klerk (CDA)

Dhr. Kolkiliç (DENK)
Dhr. Kuhlmann (VVD)
Mevr. Lammens-Oostdijk (VVD)
Dhr. Van Pelt (Forum voor Democratie)
Dhr. Roggekamp (Gewoon Dordt)
Dhr. Schalken-den Hartog (Beter voor Dordt)
Mevr. Schnabel (Partij van de Arbeid)
Dhr. Stam (Fractie Stam)
Dhr. Stolk (VSP)

Portefeuillehouder: wethouder T. de Jonge

Ambtelijke ondersteuning: mevr. Dreuning

De voorzitter: Goedenavond allemaal, iedereen aan tafel, deuren dicht. Welkom commissieleden, raadsleden, welkom mensen op de tribune en degenen die via de stream dit onderwerp volgen. Welkom, mevrouw De Jonge, wethouder. En welkom mevrouw Dreuning, ambtelijke ondersteuning. Vanavond gaan we het tweede deel krijgen van de oordeelsvorming over instemmen met uitgangspunten Gemeente Dordrecht Implementatie Recycletarief. We buigen ons vandaag verder over de vraag wat we vinden van het raadsvoorstel, dat de invoer van recycletarieven voorbereid. We hebben al 2 uur oordeelsvorming achter de rug. En waren gekomen tot zo ongeveer het einde van de termijn van de wethouder. De politieke vraag waarmee we vorige week de eerste termijn ingingen, breng ik nu in herinnering. Is het wenselijk om met een financiële prikkel gedragsveranderingen na te streven? Twee, is het een goed idee om te betalen per zak, per kliko te introduceren in Dordrecht? En is de commissie overtuigd van de voorgestelde tariefprikkel? Maar voordat u zich daarover kunt buigen, geef ik u nog even de tijd om daarover na te denken. En wil ik graag dat voor het verslag iedereen zich even voorstelt. Mag ik aan deze rechterkant beginnen?

Mevrouw De Jonge: Tanja de Jonge, wethouder.

Mevrouw Dreuning: Sjaak Dreuning, ambtelijk ondersteuner.

De heer De Feijter: Bart de Feijter, ChristenUnie/SGP.

De heer Schalken: David Schalken, Beter voor Dordt.

De heer Stolk: Leo Stolk, VSP.

De heer Klerk: Albert Klerk, CDA.

De heer Den Hartog: Paul den Hartog, GroenLinks Dordrecht.

Mevrouw Van Engelen: Yara van Engelen, GroenLinks Dordrecht.

De heer Roggekamp: Erik-Jan Roggekamp, Gewoon Dordt.

De heer Stam: Marco Stam, fractie Stam.

Mevrouw Schnabel: Marije Schnabel, Partij van de Arbeid.

De heer Hartmeijer: Raymond Hartmeijer, SP.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Jeanine Lammens, Dordtse VVD.

De heer Kuhlmann: Alexander Kuhlmann, Dordtse VVD.

De heer Groenewege: Pieter Groenewege, Partij voor de Dieren.

De heer Van Pelt: Dirk van Pelt, Forum voor Democratie.

De heer Kolkilic: Masum Kolkilic DENK.

De heer Gorter: Wouter Gorter, Op Ons Eiland.

Mevrouw Vermeulen: Laurette Vermeulen, commissiegriffier.

De voorzitter: En ik ben Kitty Kruger, uw voorzitter van vanavond. Ik vraag even aan de commissie of die het met mij eens is om de wethouder even haar eerste termijn te laten afronden? Want we zijn daar de vorige keer mee geëindigd. Ik kijk in het rond. Iedereen zie ik ja knikken. Mevrouw De Jonge, gaat uw gang. U mag een mooie start maken.

Mevrouw De Jonge: Dank u wel. En ik was eigenlijk wel door mijn termijn heen, want volgens mij werden er nog aanvullende vragen gesteld, waar ik op aan het reageren was. Volgens mij was dat ook waar we eindigden van, degenen die nog vragen hadden voor de eerste termijn, daar zou ik nog antwoord op geven. Ik kijk eigenlijk, voorzitter ook zelf even rond of dat nog het geval is.

De voorzitter: Dan wil ik even vragen wie ... Sorry, mijnheer Groenewege?

De heer Groenewege: Ik denk dat het nu de vraag aan ons is, toch? Wie er vragen heeft?

De voorzitter: Dat wilde ik vragen.

De heer Groenewege: Top. Ik heb een vraag, als dat mag.

De voorzitter: Ik wilde vragen, wilt u in een bepaalde volgorde de vragen stellen? Want dat is gebruikelijk. Maar we kunnen ook zeggen, als iedereen het ermee eens is dat degene die echt de vraag op zijn tong heeft liggen branden ... Ik zou zeggen, gaat uw gang.

De heer Groenewege: Allereerst is het misschien goed om te zeggen dat ik er de vorige keer niet was. Dat was mijn commissielid Tristan Aarden, maar die kon er vandaag niet bij zijn. Ik vervang en vervolg zijn bijdrage.

Ik heb het wel teruggekeken, de vorige keer. En wat mij is opgevallen, is dat het eigenlijk niet is gegaan over mensen die slecht ter been zijn en welke oplossingen we voor die mensen te bieden hebben. Want het komt weleens voor dat bijvoorbeeld oudere mensen met een klein pedaalemmerzakjes op hun rollator naar de afvalcontainer lopen, die erin doen en dan weer terug naar huis. En dat doen ze iedere dag. En zo komen ze van hun afval af. En ik heb toch het idee dat als we dit systeem invoeren, waar we overigens principieel voor zijn hoor, daar wil ik niks aan afdoen, maar dat we die mensen dan eigenlijk beboeten, omdat ze geen 30 liter in de bak doen, bijvoorbeeld 15 liter, maar wel betalen voor 30 liter. Heeft het college gedacht over een oplossing voor deze doelgroep?

De voorzitter: Even vragen aan de wethouder, wilt u dat we de vragen eerst inventariseren of kunt u daar al een antwoord op geven? Lijkt me wel handig. Dank u.

Mevrouw De Jonge: Dank je wel. Over mensen die slecht ter been zijn of niet zoveel kunnen dragen, daar hebben we inderdaad op voorgesorteerd in het beleid, dat ook in de plaats van 60 liter zaken 30 liter zakken gebruikt kunnen worden. Dat scheelt al heel veel voor mensen, weten wij. En mocht ook dat voor mensen nog te belastend zijn, dan gaan we over op maatwerk. Dan gaan we echt, samen met de afvalcoach bijvoorbeeld, of anderen, kijken, welke oplossingen kunnen we deze mensen bieden, zodat ze wel op een nette manier ook hun afval kwijt kunnen?

De heer Groenewege: Want even voor de helderheid, als het mag, een container waarbij je afvalzakken kwijt kan die kleiner zijn dan 30 liter, dat is niet mogelijk?

Mevrouw De Jonge: Nee, in het inzamelsysteem wat we hebben, hebben we bakken waar je 30 literzaken kan doen of 60 liter. En als het kleiner wordt, dan moeten we daar andere oplossingen voor bedenken.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter.

* De voorzitter: De heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: De discussie, of tenminste, die nu ontstaat, dat is een van de punten waar wij vanuit Beter voor Dordt ons ook zorgen om maken. Wat u aangeeft, niet alleen die kleine zaken, maar het feit dat nu heel veel mensen ook een zak die daarna staat erin gooien en dat niet meer gaan doen. Wij zijn sowieso geen voorstander van dit systeem. Maar dit zijn wel zaken die eigenlijk vooraf geregeld moeten zijn, wil je zo iets gaan invoeren. En niet, we gaan kijken hoe dat loopt, want dat vind ik niet de goede manier van het invoeren van een ander systeem.

De voorzitter: Is dit een stellingname of een vraag?

De heer Schalken-den Hartog: Ik ben wel benieuwd wat de mensen hier aan tafel daarvan vinden.

De voorzitter: Is er iemand die er iets van vindt? Vast wel. De heer Roggekamp.

De heer Roggekamp: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, ik sluit me daar wel bij aan, ook omdat Zwolle heeft gezegd, je moet gewoon eerst de randvoorwaarden heel goed op orde hebben en dan moet je er pas mee beginnen. En wat we vorige keer ook gezegd hebben, die zijn gewoon nog niet op orde volgens ons.

De voorzitter: De heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Misschien even een ordepunt, want zijn dit nog vragen vanuit de commissie of doen we nu een tweede termijn?

De voorzitter: Een goed punt heeft u. Ik dacht, we hebben nog wat losse vragen die beantwoord wilden worden. En dan wil ik zo meteen overgaan naar de tweede termijn, als mevrouw De Jonge die beantwoord heeft. Maar ik wil ook daar niet te veel tijd aan besteden, want anders dan zijn we zo meteen een uur verder, hebben we alleen maar weer nog meer detailvragen beantwoord en komen we niet toe aan de politieke vragen. Uiteraard. En ik wil iedereen toch wel gelijke kansen geven. Dank u. De heer Kuhlmann, een korte vraag.

De heer Kuhlmann: Ik heb inderdaad nog een vraag, een beetje in het verlengde van de vraag van de heer Groenewege. Waar het gaat om, ook bewoners zien natuurlijk inwoners van onze stad, mede Dordtenaren, die niet allemaal even goed ter been zijn. In het Implementatieplan lees ik namelijk dat er minder restafvalcontainers komen te staan in de stad. Er staat letterlijk, voor restafval moeten inwoners verder gaan lopen. En dat is iets vergelijkbaars waar men ook indertijd in Zwolle voor gekozen heeft. En nou sprak ik laatst met inwoners van ...

De voorzitter: En mijnheer Kuhlmann, ik wil toch even inbreken, want dat was de kritiek op de vorige keer, dat u ellenlange intro's heeft, voordat u uw vragen stelt. Graag kort uw vraag stellen.

De heer Kuhlmann: Heel even. Ik schets toch even de situatie. In Zwolle zijn er inwoners die nu de auto pakken om hun zak weg te brengen, omdat de afstand te groot is naar de bak. En ik ben benieuwd wat de wethouder een acceptabele afstand vindt tot de restafvalbak. Is dat 100 meter, 150 meter, een kilometer?

De voorzitter: Wat is een acceptabele afstand tot de restafvalbak?

De heer Kuhlmann: Precies.

De voorzitter: Mevrouw De Jonge.

Mevrouw De Jonge: Dank u wel. Bij het plaatsen van de restafvalcontainers kijken we inderdaad goed in de wijk van, wat zijn de meest beloopbaar afstanden van de plekken waar de mensen wonen. We hanteren volgens mij niet echt een aantal honderd meters, maar u ziet het ... We hanteren een afstand tot maximaal 300 meter. En we zoeken daarbinnen, wat zijn de meest makkelijke en goed bereikbare plekken voor eenieder? Maar het mag nooit meer dan 300 meter zijn.

De voorzitter: Echt een korte vervolgvraag.

De heer Kuhlmann: Dat betekent dan ook, stel dat dit plan uitgevoerd zou worden, dat dat die maximaal 300 meter blijft? Dat niemand verder dan 300 meter van zo'n bak komt te zitten?

De voorzitter: Mevrouw De Jonge.

Mevrouw De Jonge: Ja, inderdaad, dat is wat ik zeg.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel, excuse me, gaat uw gang.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel, voorzitter. Helaas konden wij er de vorige keer ook niet bij zijn. Dit is dan de eerste keer dat we hier gelukkig bij mogen zijn, of kunnen zijn. Ik was nog benieuwd naar de afvalcoach. Want hoe werkt dat in de wijk? Is een afvalcoach te vergelijken met een energiecoach?

De voorzitter: Mevrouw De Jonge.

Mevrouw De Jonge: Dank u wel. Ik zou het niet met elkaar willen vergelijken. Ze hebben natuurlijk een hele andere opdracht te vervullen. De afvalcoaches die we hebben, zijn twee systemen voor. We kunnen zelf aangeven, ga bepaalde buurten in. En het is ook op afroep. Als mensen zelf aangeven, hoe werkt een en ander, dan kunnen wij ook met afvalcoach die mensen helpen. Maar we gaan ook monitoren op basis van wat wij zien en merken aan inzamelgegevens, dat we ook die buurten eruit halen waarvan we zeggen, laten we daar met de afvalcoaches naartoe gaan om eens aan te bellen en te kijken hoe mensen het beleven.

De voorzitter: Ik heb net met de griffier overlegd, tot kwart voor gaan we eventjes door met nog wat aanvullende vragen. De heer Stam.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. Vorige week was ik er ook niet, maar ik heb wel teruggekeken. En ik sluit me eigenlijk aan bij de woorden van de heer Schalken en mijn buurman, wij zijn het totaal niet eens met dit systeem. En de randvoorwaarden zijn zeker nog niet op orde. Wat ons betreft komt dit nog veel te vroeg.

De voorzitter: En u heeft geen vraag? Maar dit was uw eerste en tweede termijn? De heer Stolk.

De heer Stolk: Ik had het nog even over die 300 meter restafvalbakken. Ik ben wezen monitoren op de Blaauwweg. Het bevreemdt mij dat die restafvalbakken maximaal 300 meter weg staan. Als je ziet dat de nieuwe bakken, papier en pmd op 50 meter staan, wat gaan we hanteren? Gaan we het restafval ontmoedigen? En ik moet er ook gelijk bij zeggen dat ook wij dit systeem nog niet zien zitten.

De voorzitter: Mevrouw De Jonge, doordat de papierbakken dichterbij staan, is dat een ontmoedigingsverhaal naar het restafval, of is dat een andere reden?

Mevrouw De Jonge: Dank u, voorzitter. Dit is inderdaad in het Grondstoffenplan van eind 2020 al vastgelegd en ook besloten door uw raad, dat de insteek in Dordrecht is dat we heel servicegericht gaan zijn op de grondstoffen en dat mensen iets meer moeite moeten doen inderdaad om restafval kwijt te kunnen. Dat is ook wat u terugziet in zowel de containers die we in de wijken hebben staan als de bakken aan huis, dat we de grondstoffen faciliteren en stimuleren en dat we restafval proberen te ontmoedigen, maar wel binnen acceptabele grenzen voor mensen.

De voorzitter: Dank u wel. Er is nog tijd voor een hele kleine ieniemienie vraag. Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel, voorzitter. Kleine vraag inderdaad. We hebben ons laten vertellen dat bijvoorbeeld in de 19e-eeuwse Schil geen groenbak zijn bij het huis, omdat daar gewoon geen plek voor is. Wat mensen dan doen, is dat ze hun afval in de gewone afvalbak doen. En daardoor bouw je veel meer afval op. Aan de hand daarvan ook benieuwd of daar dan een afvalcoach op wordt ingezet of hoe daarmee om wordt gegaan.

De voorzitter: Mevrouw De Jonge.

Mevrouw De Jonge: Dank u. Dit is heel specifieke casuïstiek. Daar kan ik nu niet gelijk antwoord op geven. We hebben een duidelijk systeem in Dordrecht. Gft moet ergens aan te bieden zijn. Als mensen zeggen, we willen geen bak in de tuin, omdat het te klein is, of we faciliteren niet het ophaalsysteem, dan moeten wij met deze mensen kijken, waar kunt u uw gft inleveren? En dan komen we weer op hetzelfde verhaal, waar passen de gft-cocons in de wijk.

De voorzitter: Vooruit dan maar. Ik heb toch een ruggengraat als een vloedje. Gaat uw gang.

Mevrouw Schnabel: Ontzettend bedankt. Dit is niet per se ... Of het is wel een casus, maar het zijn meerdere casussen. Want er is gewoon feitelijk geen ruimte voor het plaatsen. Het is niet dat het niet gewild wordt. Er is gewoon geen ruimte voor het plaatsen van groenbakken.

Mevrouw De Jonge: Deze wijken plaatsen wij gft-cocons. Mensen hebben het recht om altijd hun gft kwijt te kunnen. In deze wijken, we zitten nu nog in de uitrol ook van de fase 1.2, dat we ook hoogbouw aan het bekijken zijn en de wijken waar we nog de laatste slagen moeten maken. En net als bijvoorbeeld in de binnenstad, daar ziet u ook de groene cocon staan, dat zijn oplossingen die dan ook voor deze wijk het meest geschikt zijn, als mensen het inderdaad niet aan huis kunnen inzamelen.

De voorzitter: Dan gaan we nu inderdaad over naar de tweede ronde, oftewel de tweede termijn, hoor ik te zeggen. Ik zal nog een keer even de politieke vragen stellen, waarbij er eentje inmiddels aan toegevoegd is. In de eerste termijn gingen we het hebben over, is het wenselijk om met een financiële prikkel gedragsverandering na te streven? Is het een goed idee om te betalen per zak, per kliko, omdat te introduceren in Dordrecht?

Is de commissie overtuigd van de voorgestelde tariefprikkel? En dan hoorde ik de heer Schalken van Beter voor Dordt net nog vragen, en andere onderstreepten dat, heeft u het idee dat de randvoorwaarden op orde zijn? Wie mag ik als eerste het woord geven? De heer Hartmeijer, gaat uw gang.

De heer Hartmeijer: Dank, voorzitter. Vanuit de eerste termijn zijn bij ons eigenlijk twee zaken blijven hangen. Het eerste punt is de verwachting dat veel mensen dit plan zien en denken, prima dat mijn vaste tarief omlaag gaat. Maar ik heb gewoon geen zin om voor mijn restafval te betalen via een systeem met pasjes, waar ik elke keer mee afreken. Zorg ik wel dat ik mijn afvalzak op een andere manier kwijtraak. Dat scheelt mij een hoop geld. Ik zie in mijn straat al jaren zakken rond containers staan, laat ik die van mij er maar ook bij zetten, of ik dump het wel ergens. Als ik er maar vanaf ben. De aanname dat de overgrote meerderheid nu ineens wel goed gaat scheiden en braaf hun restafvalzakken aanbiedt, zoals het bedacht is, is er eentje die wij niet delen. En daar hebben de voorstanders mijns inziens nog steeds geen goed antwoord op, behalve dat het eventjes wennen zou zijn. Wat ook blijft liggen, is de vervuiling in de recyclestromen. En dat is een andere route waarop mensen hun restafval alsnog kwijt zijn. En ook daar komt geen goed weerwoord op vanuit de voorstanders, maar dat is wel degelijk goed in beeld gebracht in gemeenten waar men diftar heeft ingevoerd. Dit zijn toch wel twee cruciale zaken, die je zal moeten oplossen om dit systeem werkbaar te laten maken. En mijn fractie ziet dat niet gebeuren. Dank.

De voorzitter: Dank u wel. Wie mag ik als tweede het woord ... De heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, iedereen die de Dordtse VVD in de afgelopen jaren heeft gevolgd op dit onderwerp, weet dat wij zeer kritisch kijken naar betalen per zak of per kliko. Het principe klinkt misschien mooi, maar we delen de zorgen die er breed leven in deze commissie over extra afvaldumping en andere praktische problemen. Ze kwamen net nog even aan de orde. Het raadsvoorstel in zijn huidige vorm kunnen we dan ook niet steunen. Wij vinden het onverantwoord om ongetest de hele stad hiermee te confronteren. Dat zullen we ook niet doen. We hebben simpelweg te veel zorgen, we zien te veel bewijzen van problemen in andere steden en te weinig en overtuigend en aantoonbaar bewijs dat betalen per zak in Dordrecht niet voor meer problemen gaat zorgen dan het oplost. Als het zou werken, dan drukt dat de lasten. Voor ons is dat een lief ding. En om daarachter te komen, is destijds besloten tot een testfase. Dit is volgens ons alleen mogelijk onder strikte voorwaarden en met een noodknop om onmiddellijk te stoppen als het uit de hand loopt. Dit zou dan moeten gebeuren in een beperkt en overzichtelijk gebied, om aantoonbaar te maken of betalen per zak daadwerkelijk zou kunnen werken voor alle wijken in de stad. Het gaat ons dan vooral om het tegengaan van afvaldumping en de overlast die ontstaat uit verkeerd aangeboden afval. Er zullen voordelen moet kleven ...

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Dank u wel. De heer Kuhlmann geeft een aantal punten aan die voorwaardelijk zijn voor het wellicht op termijn invoeren. Nu hadden we het net over de acceptabele afstand om je afval ieder geval te kunnen wegbrengen. Dat hoor ik u nu niet aangeven. Maar vindt u 300 meter wel acceptabel voor iemand met een rollator, ook al is het een zakje van 15 kilo?

De heer Kuhlmann: Die 300 meter vind ik zeker ver. Daar maak ik me ook zorgen over. En als je dat doet, ik ga er zo nog iets over zeggen, dan zul je heel duidelijk voorwaarden daaraan moeten stellen sowieso aan zo'n proef. Dat je dat op een goede manier doet en inderdaad dat de voorzieningen op orde zijn, dat er groenbakjes zijn, dat mensen niet bizarre afstanden hoeven af te leggen naar de restafvalcontainer. Alleen dan zou je zo'n proef kunnen doen. En dan hangt het ervan af wat de resultaten zijn. En als je daar geen goede resultaten uit krijgt, dan moet je het niet invoeren in de hele stad. En sowieso moet je, op het moment dat je merkt in zo'n proef van het loopt uit de hand, stoppen.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kuhlmann. U heeft aangegeven dat het een behoorlijke afstand vindt. De heer Den Hartog, Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Dank u wel.

De voorzitter: Schalken, ik blijf het doen.

De heer Schalken-den Hartog: Maakt niet uit, mevrouw Koene. Voorzitter, nog een vervolgvraag. Mijnheer Kuhlmann geeft aan dat de afstand wellicht lang is. Wat vindt u wel acceptabel?

De voorzitter: De heer Kuhlmann, noemt u een getal, zonder omschrijving.

De heer Kuhlmann: Dat vind ik lastig om dat zo meteen te zeggen. Maar daar kunnen we dan even nog nader naar kijken. Maar ik denk dat we daar dichterbij elkaar liggen dan u misschien nu denkt. Gewoon voor iedereen moet je op een makkelijke manier je afval kwijt kunnen. Ik denk eigenlijk dat de ... Laat ik dit erover zeggen.

De voorzitter: Mijnheer Kuhlmann, wilt u alstublieft toch kort antwoord geven? Want er werd gevraagd, wat vindt u een acceptabele afstand?

De heer Kuhlmann: Nu in Dordrecht is het zo dat veel mensen op een redelijke afstand die bak hebben. Als ze gaat weghalen, wat hier in dit plan staat, dat lijkt ons niet zo'n goed idee. Houden wat je nu hebt. En misschien dat er locaties zijn waarbij je zegt, daar moet je iets verbeteren, maar het weghalen van restafvalbakken maakt het niet makkelijker om je afval op een correcte manier aan te bieden.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Kuhlmann vervat even zijn tweede termijn.

De heer Kuhlmann: Over die proef. Het gaat er ons vooral om, het tegengaan van afvaldumpingen en de overlast die ontstaat uit verkeerd aangeboden afval. Voor wat betreft die test, er zullen voordelen moeten kleven aan het afvalinzamelingsstelsel en we moeten niet onze stad verder opzadelen met nieuwe problemen. Dat vergt een zeer ingrijpend amendement, waar zo'n beetje alle huidige beslispunten worden geschrapt en dat die dan worden vervangen door een duidelijk omschreven voorwaarden en criteria van zo'n test. Het schrijven van zo'n amendement is veel werk. Ik hoor graag in deze vergadering welke partijen interesse hebben om zo'n amendement mede in te dienen. Als er onvoldoende belangstelling is, dan bespaar ik me die moeite en overwegen wij serieus om tegen het voorstel te stemmen. Dan wordt het voorstel verworpen. Ik ben dan ook benieuwd wat de wethouder gaat doen en welke oplossingen zij ziet in de komende week om dit voorstel door de raad heen te loodsen.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zag eerst de heer Stam, dan de heer Groenewege, dan de heer Gorter en dan de heer Kolkilg en dan mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, ik had eigenlijk een interruptie op de heer Kuhlmann, of is dat voor de rest ook zo?

De voorzitter: Ja, dat is voor de rest ook zo.

Mevrouw Van Engelen: Ik dacht dat het om termijnen ging. Dan zijn we nog even bezig. Succes.

De voorzitter: Exact. De heer Stam.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. Ik ben het antwoord mijnheer Kuhlmann met meters nog even aan het verwerken, maar dat komt vannacht wel. Ik hoor de heer Kuhlmann zeggen dat hij eigenlijk geen voorstander is van dit voorstel, mede omdat hij bang is dat afvaldumpingen weer de overhand gaan nemen, dat mensen hun zakken weg gaan zetten. Dan ga ik hem vragen. De Dordtse VVD kennende, de afgelopen jaren, zijn heel erg sterk in het opleggen van handhaving en boetes. Bent u dan bereid om die boetes voorlopig, tot het afval inzamelen goed geregeld is, ook niet meer op te leggen?

De voorzitter: De heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Nee. Dat is een goede vraag natuurlijk, maar voor wat betreft handhaving, dat vinden we van groot belang. En de realiteit is helaas, ook in de huidige situatie, dat er sprake is van afvaldumping. Ik ben zelf ook weleens mee geweest met die handhavers, dat is geen fris klusje, maar wel heel belangrijk om te doen. Tegelijkertijd moeten we beseffen, dat is geen wondermiddel. Dat is niet iets waarmee je dit probleem helemaal kan oplossen. En de zorgen die we hebben over ...

De heer Stam: Voorzitter, het antwoord is me wel duidelijk hoor.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Stam. Dank u wel. U geeft de heer Kuhlmann het woord. Gaan we door. Even kijken. De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Dank u. De Dordtse VVD is kennelijk voorstander van een proef in een afgebakend gebied, als ik de bijdrage van de heer Kuhlmann goed heb gevolgd. We hebben het ook over afvaltoerisme gehad in deze commissies. En natuurlijk als je het in een afgebakend gebied, bijvoorbeeld in een buurtje in Dordrecht doet, dan is het voor bewoners maar een kleine moeite om hun afvalzak in de wijk verderop te dumpen. En als je een proef daar op deze manier organiseert, dan creëer je eigenlijk een situatie die al toewerkt naar een falen. Dat kan je nu al voorspellen. Is dat ook de bedoeling van de Dordtse VVD, om later diftar op basis van deze gefaalde proef af te kunnen schieten?

De voorzitter: De heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Nee, dat is niet de bedoeling. Het punt is dat we zorgen hebben over de effecten van dit systeem. En we vinden het niet verantwoord om dat in een keer over de hele stad uit te rollen. Als je het een kans wil geven dan zeggen wij, dan moet je je dat op een hele beheerste manier doen. En natuurlijk, als je het dan hebt over de voorwaarden en de criteria en waar let je op, het moet natuurlijk ook zo zijn dat je de afvaldumping in naastgelegen wijken in de gaten houdt. En overigens, het mechanisme wat u noemt, op welke schaal je dat ook invoert, zul je dat altijd hebben dat mensen natuurlijk ook ergens anders naartoe gaan.

De voorzitter: Mijnheer Groenewege, aanvullende vraag.

De heer Groenewege: Het voordeel van het invoeren van dit systeem over de hele gemeente, is dat we op een eiland zitten en dat het best wel een drempel is om je afval naar een naburige gemeente te brengen. Om je afval naar een naburige straat te brengen, is een veel kleinere moeite. En kan het effect van uw proef niet representatief zijn voor het effect van diftar, als je dat zou invoeren in de hele gemeente. Erkent de heer Kuhlmann dat?

De voorzitter: Mijnheer Kuhlmann, ja of nee?

De heer Kuhlmann: Nee, integendeel. Op het moment dat je het in een klein gebied doet, dan hou je het juist beheersbaar.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kuhlmann. De heer Gorter.

De heer Gorter: Dank u wel, voorzitter. Ik raak een beetje in verwarring van de heer Kuhlmann, als ik de vorige vergadering beluister en nu deze. Voorzitter, wij zien een hele onherkenbare Dordtse VVD. En die partij die naar mijn mening, en ik heb de stukken er even op nagekeken, nog op 5 november een amendement heeft ingediend als agendastuk op het vaststellen van de begroting 2025 met de veelzeggende titel Geen diftar of recycletarief in Dordrecht, zonder enige voorwaarde. Overigens is het amendement teruggetrokken, of misschien was dat al een voorbode. We kunnen in het huidige collegeprogramma ook niets terugvinden over afspraken omtrent het invoeren van het recycletarief. Jarenlang is de Dordtse VVD tegen het invoeren van een recycletarief geweest. Waarom maakt de VVD nu deze omkerende bewegingen?

Vele malen, en ik heb hem ook weleens afvaltijger genoemd, heeft de heer Kuhlmann met visuals ons laat zien dat het niet op orde is in Dordrecht. Veel afvalstations overspoeld worden met bijplaatsingen. Nou zijn wij ook afgelopen zaterdag ...

De voorzitter: En uw vraag is, mijnheer Gorter?

De heer Gorter: Ik heb al een vraag gesteld, en ik ga er nog zo'n aantal sturen.

De voorzitter: Even de vraag, want u had ...

De heer Gorter: Dit is het ...

De voorzitter: Mag ik heel even, mijnheer Gorter? U had een interruptie op de heer Kuhlmann. Maar ik krijg nu een beetje het idee dat u uw tweede termijn aan het doen bent.

De heer Gorter: Zeker niet, voorzitter.

De voorzitter: Wilt u dan kort uw vragen stellen?

De heer Gorter: Als u mij niet interrompeert, dan was ik al klaar geweest.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Gorter. Gaat uw gang.

De heer Gorter: Deze visuals van afvaldumping zijn recent. Dit is Transvaalstraat en dit is Crabbehof. Even de techniek die mijnheer Kuhlmann ook altijd toepast. Voorzitter, en ik stel het maar heel duidelijk, en mijn excuses op voorhand voor mijn taalgebruik, zit hier de Dordtse VVD op de schoot van de wethouder, is het hart uit de Dordtse VVD? Zijn allemaal vragen. Hoe zit het met de Dordtenaar, die op deze partij heeft gestemd? Ik vind het gewoon een dikke middelvinger naar de Dordtenaar. Mijn excuses voor mijn taalgebruik. Nogmaals, een regelrechte knieval voor de een na grootste partij in het huidige college.

De voorzitter: En het is niet alleen een dikke, hoe heet het, excuus voor uw taalgebruik, maar ik wil ook graag dat u het op de inhoud houdt, op de bal speelt en niet op de man gaat spelen. En daar lijkt het nu toch wel een beetje naartoe te gaan.

De heer Gorter: Nou.

De voorzitter: Houdt u vragen kort. Niet nou. Ik zeg dat dat zo is.

De heer Gorter: Voorzitter.

De voorzitter: En ik zou graag willen dat u korte vragen stelt. En ik hoop dat de heer Kuhlmann de eerdere vragen al heeft opgeschreven, zodat hij ze zo kort kan beantwoorden.

De heer Gorter: Voorzitter, ik zeg net dat ik klaar was met mijn vragen.

De voorzitter: Dank u wel.

De heer Gorter: En ik speel absoluut niet op de man, want ik heb het hier over de Dordtse VVD.

De voorzitter: Met een gestrekt been tegen een partij dan. Dat mag ook zo geheten worden. Mijnheer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Laat ik dat toegeven, de heer Gorter ziet goed inderdaad dat we hier heel kritisch naar kijken en ook heel kritisch naar keken. Er zit geen verrassing dat we hier kritisch in zijn. En de heer Gorter ziet het ook correct inderdaad dat er in het politiek akkoord, zoals altijd dat heet, hier niets over staat. Maar het is natuurlijk zo, wij dragen een bijzondere verantwoordelijkheid voor het stadsbestuur. En we hebben oog voor dat er partijen zijn, dat is eigenlijk vrij recent gebleken, die heel veel belang hieraan hechten. En proberen op een redelijke manier hier uit te komen. Maar goed, dat doen we niet ongeclausuleerd. We hebben heel veel oog wat er in de stad gebeurt en dat je dit niet zomaar in een keer over de hele stad moet uitgooien. En als u aan mij vraagt, of als de heer Gorter aan me vraagt, heeft de Dordtse VVD of heb ik zelf geen hart? Nee, zeker. Ik kan u vertellen, ik slaap hier slecht van. De gedachte van de problemen die hierdoor kunnen ontstaan, en dat is precies de reden waarom ik denk, als we dit al doen dat we het op een hele zorgvuldige manier moeten doen. Maar dit is niet iets waar wij makkelijk over denken.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Kolkilic.

De heer Kolkilic: Voorzitter, dank. Ik zou eigenlijk een soortgelijke vraag stellen als de heer Gorter, maar dan stel ik een andere vraag. Waarom toch die pilot, maar geen motie voor een pilot met nascheiding?

De voorzitter: De heer Kuhlmann, waarom geen motie ten behoeve van een nascheiding?

De heer Kuhlmann: Dat is een interessant idee. Maar goed, het punt is, we proberen op de een of andere manier te kijken of we eruit kunnen komen. En we hadden het er verleden week, herinner ik me, over het bezoek, wat we nog steeds tegoed hebben, aan de plek waar ze aan nascheiding doen. We hebben een aantal weken geleden hier in deze zaal ook een heel positief verhaal gehoord over nascheiding. Wat mij betreft misschien dan niet nu in deze sessie, maar is dat iets wat interessant is en blijft.

De voorzitter: De heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, dank u wel. Ik heb eigenlijk wel een beetje te doen met de VVD. En ik hoor dit verhaal zo, en los van het feit dat wij vooral voor nascheiding zijn, is het misschien een idee om alle maatregelen wel in te voeren, zonder het recycletarief? En te kijken wat voor effect dat heeft op hoe alles gescheiden wordt en of dat wat oplevert, zonder die tariefprikkel?

De voorzitter: De heer Kuhlmann, er wordt u een idee in de schoot geworpen.

De heer Kuhlmann: Dat is ook een goed punt. En dat is ook een van de redenen waarom we in de eerdere stappen die in dit proces zijn genomen, dat we die ook steunen, namelijk dat je ... Kijk, of je nu wel of niet dat betalen per zakje gaat doen, het is handig dat in elke wijk, in elke straat er behalve een container voor restafval staat, dat die er ook voor groenafval is en voor andere stromen, zodat mensen ... En u heeft daar terecht op gewezen en andere mensen in de commissie ook, dat nu de praktijk is dat er in heel veel buurten en straten mensen niet de gelegenheid hebben om hun afval gescheiden aan te bieden. Dan is het logisch dat je natuurlijk een niet goed resultaat op dat vlak hebt. Zonder meer steun, of je wel of niet aan betalen per zakje gaat doen, om te zorgen dat er meer voorzieningen komen waarop mensen dat beter kunnen doen.

De heer Schalken-den Hartog: Maar voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kuhlmann. Mijnheer Schalken, nog een klein ...

De heer Schalken-den Hartog: Het voorstel wat nu voorligt, is inderdaad het betalen per zakje, het recycletarief. En laat ik nog een keer zeggen, wij zijn in eerste instantie voor nascheiding, maar wat nu voorligt in ieder geval niet met een recycletarief.

De voorzitter: Mijnheer Kuhlmann, bent u het daarmee eens? Is dat een idee wat u ook kunt onderschrijven? Ik neem aan dat de heer Schalken dat bedoelt.

De heer Kuhlmann: Over wat we wel of niet willen met dat betalen per zakje, dat heb ik net genoemd. En over die andere voorzieningen, ik denk dat we het daar sowieso over eens zijn, dat het goed is dat die er zijn.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zie verder geen vragen meer aan de heer Kuhlmann. De heer Groenewege wil zijn woordvoering doen? Nog een korte vraag dan.

De heer Stolk: Daarstraks zei mijnheer Kuhlmann, als hij een motie of een amendement indient en niemand doet eraan mee, dat de VVD gaat tegenstemmen. Heb ik dat goed begrepen?

De heer Kuhlmann: Ik zal het sterker vertellen, mijnheer Stolk. Als vanavond niemand laat weten dat ze zo'n amendement zien zitten, dan ga ik daar ook de tijd niet in steken om die te schrijven. Ik heb wel wat beters te doen.

De heer Stolk: Dus tegen?

De voorzitter: Mijnheer Stolk, u mag straks uw ... Ik denk dat iedereen zijn eigen mening mag geven, of die tegen of voor is. Mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, een vraagje nog eventjes over de afstand. Want als ik de technische sessies en de stukken allemaal goed heb begrepen, is het grootste deel van het grondstoffenbeleid natuurlijk al uitgevoerd. En de laatste dingen moeten nog geregeld worden voordat het recycletarief ingaat.

Wat betekent dat de bakken op 300 meter afstand er al staan. Ik hoor de heer Kuhlmann van de Dordtse VVD net zeggen, dat vind ik te ver weg. Maar dan wil ik eigenlijk de vraag stellen aan de Dordtse VVD, waar gaan we dan het geld vandaan halen om het nu weer allemaal om te gooien naar een ander systeem, als we hier net met zijn allen op hebben ingezet?

De voorzitter: De heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Over omgooien naar een ander systeem, volgens mij is dat precies het vaatje waar GroenLinks uit tapt. Maar voor wat betreft de afstand tot de bakken, kijk, ik heb het idee dat zoals het nu geregeld is met de afstand tot de bakken dat dat in de meeste wijken niet tot grote problemen leidt. Het punt is dat ik hier in dit plan lees, het uitvoeringsplan, op, wat zal het zijn, pagina 2, dat er dan allemaal bakken weggehaald worden, zodat mensen verder moeten lopen. Gelet op de ervaring, ik noemde al eventjes in Zwolle, en vast ook in andere gemeenten, lijkt me dat geen goed idee.

De voorzitter: Dank u wel. Nog een korte aanvullende vraag, mevrouw Van Engelen. En dan gaan we naar de volgende indiener voor de tweede termijn.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, ik wilde eigenlijk ingaan op de uitnodiging van de heer Kuhlmann. Want de heer Kuhlmann haalde terecht de testfase aan. Die staat in het Grondstoffenplan. Ik snap best dat de Dordtse VVD erover begint, omdat het een stap was. Maar dan ben ik wel benieuwd, voordat we daar politiek iets over kunnen zeggen, hoever is dat haalbaar? Dat moeten we natuurlijk ook technisch weten, voordat we als commissie daar iets over kunnen vinden. Want kijk, wij snappen ook best wel als GroenLinks, wij zijn helemaal voor, want het is een groen plan. Maar ik snap ook dat er partijen zijn die zeggen, eerst zien, dan geloven. En dan moet er inderdaad een goede testfase zijn. Maar dan moeten we wel weten wat daarin haalbaar is. Bij deze naar de Dordtse VVD, één partij heeft zich laten horen, maar ik wil wel graag weten gebaseerd waarop, voordat we politiek echt iets vinden.

De voorzitter: Mijnheer Kuhlmann, kunt u daar een antwoord op geven of moet u daar nog even over nadenken en gaan we vast over naar anderen die iets in termijn hebben?

De heer Kuhlmann: Nee hoor, dit is prima haalbaar. Dat kunnen we gewoon doen.

De voorzitter: De heer Kuhlmann denkt dat het prima haalbaar is.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, ik hoor dat toch graag ook straks nog even van het college, want feiten worden wel vaker verdraaid door de politiek.

De voorzitter: Ik denk dat u dat zo nog kunt ...

Mevrouw Van Engelen: Ik hou het graag bij de waarheid.

De voorzitter: De heer Groenewege wil zijn tweede termijn ...

De heer Groenewege: Nog een vraag, mag dat?

De voorzitter: Nog een vraag. Ik denk, prima als iedereen gewoon zijn vragen aan de heer Kuhlmann blijft stellen, want dan heeft iedereen zo min of meer zijn eigen tweede termijn wel gehad.

De heer Groenewege: Dat is ook zo.

De voorzitter: Mijnheer Groenewege, gaat uw gang.

De heer Groenewege: Het Grondstoffenplan, daar baseert de heer Kuhlmann de testfase op die hij hier voorstelt, die de Dordtse VVD voorstelt. Maar nergens in dat Grondstoffenplan lees ik dat die testfase beperkt is tot een buurt of een wijk. Er staat, voorbereidings- en testfase, technische implementatie van de tariefprikkel en uitvoering testen samen met de inwoners van Dordrecht. Niet een wijk of niet een buurt. Waar haalt de heer Kuhlmann dat idee vandaan?

De voorzitter: Mijnheer Kuhlmann, Dordrecht tegenover de wijken.

De heer Kuhlmann: Het is heel simpel. We zien allemaal, althans in grote meerderheid in deze commissie de risico's die er kleven aan dit systeem. Als je gaat testen, dan moet je dat natuurlijk op een beheersbare manier doen. Als je zou zeggen, de test is in een keer heel Dordrecht, dat is natuurlijk dan geen echte test. Dan voer je het gewoon in. Als je wil testen, werkt dit wel goed en wil leren van hoe dat gaat, dan moet je dat natuurlijk op een beetje beperkte manier doen.

De voorzitter: Mijnheer Groenewege heeft daar toch nog een kleine aanvullende vraag op, zie ik.

De heer Groenewege: Het probleem zit er natuurlijk in dat de heer Kuhlmann zelf beweert, maar dit idee stond in het Grondstoffenplan 2021-2030. Daar haal ik het gewoon uit, die testfase. Maar ik geef nu aan, de invulling die de Dordtse VVD probeert te geven aan die testfase is niet hoe die ooit is bedoeld. En dat is ook niet wat werkt. Dat baart mijn partij, de Partij voor de Dieren, wel zorgen. Als we dit op de manier van de heer Kuhlmann van de Dordtse VVD gaan uitrollen, dan weet je al dat het niet werkt. Dat is niet hoe is besloten in 2020 toen dat Grondstoffenplan is vastgesteld. Waarom houdt de heer Kuhlmann daaraan vast en kiest hij niet voor een haalbare testfase die ook resultaten oplevert, die representatief zijn?

De voorzitter: De heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Laat ik het zo zeggen, als dit niet werkt in een buurt, hoe zou het dan wel kunnen werken voor de hele stad?

De voorzitter: Mijnheer Groenewege.

De heer Groenewege: Dat is een uitnodiging, maar dat heb ik net gezegd, omdat mensen dan niet een wijkje verderop hun afval gaan dumpen. Daarom.

De voorzitter: Dank u. Dit was even een een-tweetje.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter.

De voorzitter: Wie wil zijn tweede termijn ... Nee, ik ga nu over naar de tweede termijn.

Mevrouw Van Engelen: Het gaat over hetzelfde onderwerp.

De voorzitter: Ik ga nu over naar de tweede termijn, want anders blijven we op de heer Kuhlmann gefixeerd. Ik denk dat iedereen nog een kans moet krijgen om iets erover te kunnen zeggen. Bewaar uw antwoord en gebruikt u dat zo in uw tweede termijn. Wie mag ik ... De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Ik wil wel in het kort iets zeggen. Ik denk niet dat ik heel veel aan te vullen heb op wat mijn commissielid in de eerste termijn heeft gezegd. Wat ons is opgevallen in dit debat is dat het veel over nascheiding is gegaan. En we vinden dat eigenlijk een vervuiling van het debat. Want met nascheiding kan je alleen plastic en blik uit het restafval halen, maar we hebben ook in een van de documenten die het college aan de stukken heeft toegevoegd gezien ... En ik wil daar best even uit citeren, als ik hem in deze snelle tijd terug kan vinden. Dat lukt me niet. Het restafval in Dordrecht bestaat voor een minderheid uit restafval. Het meeste wat in het restafval zit, is gft. En dan zit er ook nog glas in, zit er ook nog papier, karton in. Dat haal je er allemaal niet uit met nascheiding. Partijen die zeggen, we beginnen niet aan diftar, want we zijn voor nascheiding, die steken hun kop in het zand, want die hebben maar een oplossing voor één afvalfractie en niet voor al die anderen waarmee het restafval vervuild is. Dat vind ik zorgwekkend. Wij blijven gewoon in principe voor het systeem van een gedifferentieerd tarief, omdat we zien dat je daarmee bewoners beloont die hun afval goed scheiden. En die bewoners hebben ook in dit debat, terugkijkend, onvoldoende de aandacht gehad. Het gaat alleen maar over bewoners die zich slecht gedragen, die afval dumpen aan straat. Daardoor lijken wij als gemeente ons te laten gijzelen, ons hele beleid te laten bepalen. Terwijl waar is het ons eigenlijk om te doen, dat we de mensen die zich goed gedragen, die hun afval wel scheiden, die goed bezig zijn voor het milieu, voor klimaat, dat we die eens belonen met een lagere afvalstoffenheffing.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter.

De heer Groenewege: En die mogelijkheid hebben wij nu.

De voorzitter: De heer Kolkilic had als eerste een interruptie. De heer Kolkilic.

De heer Kolkilic: Voorzitter, dank. Meerdere fracties hebben vaker al aangegeven voor een werkbezoek richting nascheidingsfabrieken. Als we een bezoek hadden gebracht richting Rotterdam dan had mijnheer Groenewege kunnen zien dat ze daar ook metaal en karton en dergelijke volgens de nieuwe technieken kunnen nascheiden. Ik wilde dit even aangeven, omdat hij daarnet aangaf dat het allemaal niet mogelijk is.

De heer Groenewege: Voorzitter, ik heb daar weleens een werkbezoek gehad, ik weet prima wat daar mogelijk is.

De voorzitter: Eerst nog de heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, dank u wel. Richting de heer Groenewege. U geeft aan dat mensen die goed scheiden dan eigenlijk nu hier niet goed uit dit debat komen, met wat we nu aangeven. Maar er zijn ook heel veel mensen die nu heel goed werk doen, door bijvoorbeeld een zak die ernaast staat erin te gooien en zo. Die gaan dat dadelijk ook allemaal niet meer doen. Dat betekent toch ook wel dat de straten echt kunnen gaan vervuilen.

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Het is natuurlijk een publieke taak die je dan bij private mensen legt van, er wordt afval gedumpt en dan mogen private mensen dat ook nog eens in een bak leggen. Dat is natuurlijk niet hoe we dat als gemeente moeten aanpakken. Daar moet gewoon goede handhaving en goed reinigingsbeleid op zijn.

De voorzitter: Mijnheer Schalken, een korte aanvulling.

De heer Schalken-den Hartog: Maar voorzitter, een korte aanvulling. Mij is nog niet duidelijk geworden dat dat in het nieuwe systeem allemaal beter wordt geregeld. Wij hebben echt grote zorgen dat vooral de boel verder zal vervuilen. En ook inderdaad dat die mensen die goed werk doen, door bijvoorbeeld de zak van een ander erin te gooien, dat nu niet meer doen en eigenlijk lijdzaam moeten aanzien hoe hun straat verder vervuild raakt.

De voorzitter: Ik heb geen vraag gehoord. Ik ga even naar een volgende. Mijnheer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Steun voor het punt van de heer Schalken, sowieso, want het wordt nu even makkelijk gezegd, het is een publieke taak. Maar er zijn heel veel mensen die verantwoordelijkheid nemen voor hun eigen buurt. Maar ik wilde ook even aandacht vragen voor wat anders, of een andere vraag stellen. De heer Groenewege zei, je moet focus hebben op de mensen die het goede doen. Daar moeten we aan denken. En niet aan de mensen die het verkeerd doen. En als hij zegt, ik heb het hem niet precies horen zeggen, maar dat wil ik hem wel meegeven, natuurlijk zijn er meer mensen die het goede doen in de stad dan een zak ernaast zetten. Soms niet eens per se uit slechte bedoelingen. Het punt is alleen, elke zak die ernaast staat, en ook elke extra zak die ernaast staat, daar hebben we allemaal last van. Want zodra zo'n zak wordt opgepikt door meeuwen of op een andere manier, dan ook de straat van de mensen die het goede doen, ziet er vervuild uit. Dan krijg je een verloederde straat.

De voorzitter: En uw vraag is, mijnheer Kuhlmann?

De heer Kuhlmann: Ziet de heer Groenewege dat niet? Als hij denkt aan de goede mensen in de stad, denkt hij dan niet aan ook die mensen dat die last ervan hebben op het moment dat de straten vol liggen met afval?

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: In reactie op beide interrupties. Mijn punt is niet dat we alleen aandacht moeten hebben voor mensen die zich goed gedragen. Mijn punt is dat die mensen onvoldoende aandacht hebben gehad in het debat tot nu toe. Daar wilde ik extra aandacht aan besteden, in mijn tweede termijn. Dat heb ik gedaan. Tegelijkertijd erkennen we als Partij voor de Dieren dat diftar, in reactie op beide heren, niet een perfect systeem is. Net zoals het huidige systeem niet een perfect systeem is. Het heeft voor- en nadelen. En een van de nadelen is dat je een grotere prikkel hebt om afval te dumpen op straat. Daartegenover staan allerlei voordelen. Die hebben we in andere gemeenten gezien. We hebben alle onderzoeken bij de bijlagen zien staan. Betere scheiding van afval, minder vervuiling van het restafval, schoner pmd-afval in gemeenten die diftar hebben, dat je meer kan hergebruiken. En uiteindelijk wegen we allemaal als politiek partij die voor- en nadelen tegen elkaar af en kiezen wij als Partij voor de Dieren voor het diftar-systeem.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, nog korte interruptie op wat de heer Groenewege aangeeft over schoner pmd-afval.

De voorzitter: De heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Maar gelooft u nu werkelijk dat wanneer mensen extra moeten gaan betalen, of tenminste moeten gaan betalen voor restafval, dat het pmd-afval echt schoner wordt?

De voorzitter: Mijnheer Groenewege, wat gelooft u?

De heer Groenewege: Kijk, het fijne is dat ik het niet hoeft te geloven. Ik kan gewoon onderzoeken lezen van de ervaringen hoe die in andere gemeenten zijn opgedaan. En uit die resultaten, uit feiten blijkt dat dat inderdaad het effect is. Ook al heeft Beter voor Dordt niet het vertrouwen in de Dordtenaar dat dat goed komt, dat vertrouwen heeft de Partij voor de Dieren wel.

De voorzitter: Dank u wel. Wie mag ik een tweede termijn ... Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel, voorzitter. We denken dat het goed is dat er afvalcoaching is. We zijn nog wel benieuwd hoe dat in de praktijk gaat vormgeven. Maar het heeft onze zorg, en die zorg wordt helaas niet helemaal weggenomen, dat de mensen met de smalste portemonnee, de grootste gezinnen en mensen met beperkte mobiliteit hierin geraakt worden. Ons inziens moeten we het alleen houden bij het versterken van mentaliteit door het makkelijker te maken. Afvalstraatjes te maken bij supermarkten, bewustwordingscampagnes te vergroten en beloningen via de Dordtpas mogelijk te maken.

Maar dat zijn gewoon zomaar voorbeelden, in plaats van financiële prikkels te hanteren. En we hoorden vandaag een mooi voorbeeld in Krispijn, waarin er gezamenlijke acties zijn, waarbij echt naar afval gekeken wordt. En we denken dat dat een mooi voorbeeld is om dat ook in een andere wijk als voorbeeld te laten zien. En dat we op die manier ervoor kunnen zorgen dat we die financiële prikkel niet te hoeven doen.

De voorzitter: Dank u wel. Wie mag ik ...

De heer Kolkiliç: Voorzitter, ik heb een interruptie op mevrouw Schnabel.

De voorzitter: De heer Kolkiliç.

De heer Kolkiliç: Afvalcoach, energiecoach, voedingscoach, denkt u niet dat het allemaal te veel wordt dadelijk voor de burgers, al die coaches?

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter, dank u wel. Ik ben het enerzijds heel erg eens met de heer Kolkiliç, omdat heel veel verschillende coaching misschien wat veel zou zijn. Desalniettemin denken we wel dat de mentaliteit veranderen hierin effectief zou kunnen zijn. Eens, maar om mogelijk te maken dat die financiële prikkel er niet is, denken we wel dat dit een mooie manier zou kunnen zijn om te kijken wat we hierin kunnen doen.

De voorzitter: Wie, tweede termijn? De heer Stolk.

De heer Stolk: Ik wilde toch wat zeggen, namens de VSP. Ik heb gekeken naar de vragen die er staan. En de VSP is niet overtuigd van de gedragsveranderingen die in de mogelijkheid zit, zeker in de wijken waar veel laagbetaalden wonen, zoals in Crabbehof, Wielwijk en Vogelbuurt. Het prikken van het betalen zijn wij ook tegen. En wat ik eigenlijk wel meer wilde zeggen, we gaan nu steeds uit van de goedwillenden of de slechtwillenden. Maar wat wil de bewoner in Dordrecht nu eigenlijk? Want wij hebben niet alleen het kleine stukje wat slecht doet en de prikkel. Dan zou het een heleboel goede welwillenden zijn die dan een hoop geld terugkrijgen. Maar dat geloof ik ook niet. Want als we elke dag nog kijken, dan zien we heel veel vuil. En wij zijn in ieder geval voor nascheiding, of een combinatie daarvan. Want papier bijvoorbeeld is wel goed. Ik wilde alleen nog zeggen, ik heb ook een onderzoek naar voren weten te halen vanuit Gooi en Vechtstreek. Bronscheiding wordt nascheiding. Inwoners van de Gooi en Vechtstreek kunnen straks hun pmd bij het restafval deponeren. En daar zit ook een heel groot rapport bij. Het gaat zelfs over de vrachtwagens. Het gaat over de kosten. En we hebben het nu ook over het geld, de coaches en noem maar op. Als we dat nou eens allemaal niet doen en dat geld gebruiken voor nascheiding, en zorgen dat er gewoon één wagen rijdt, want dat schrijft ook Gooi en Vechtstreek, één voertuig haalt alles weg. En daarmee gaan zij in juli 2026 beginnen. Maar ik zou zeker aanraden het rapport te lezen wat erbij zit. Dat was het.

De heer Groeneweg: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: De heer Stolk schept hiermee een droombeeld en praat hiermee burgers naar de mond, die gewoon hun afval niet willen scheiden. Maar dit is niet de realiteit. Want in het citaat wat de heer Stolk voorleest, stond ook expliciet, alleen pmd-afval bij het restafval. Maar gft, glas, papier, karton, kleding, andere fracties zal je nog steeds met de hand moeten scheiden. Er kan niet één wagen rondrijden voor al het afval, zoals de heer Stolk zegt. Beseft hij dat wel?

De voorzitter: De heer Stolk.

De heer Stolk: Voorzitter, in ieder geval staat dat er toch wel duidelijk in. Maar nogmaals, daarom heb ik ook gezegd, je kan ook een combinatie doen. Ik zei het al karton, dat is ingevoerd eigenlijk ... En ik wil ook de verenigingen die dat elke maand dapper ophalen, dat is ook nog eens een keer een financiële prikkel voor de verenigingen. Maar ik geloof niet in dat wij, hoe heet dat, de Dordtenaar anders krijgen als dat ze nu zijn. En ik vind ook, of de VSP vindt, dat we eigenlijk een stukje handlanger zijn van de HVC, want die wil dit anders. En ik denk dat wij moeten doen wat voor de inwoners van Dordrecht goed is.

De heer Groenewege: Voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Groenewege.

De heer Groenewege: Hoe denkt de VSP ... Want de VSP geeft toe dat voor papier, karton je in ieder geval al een wagen rond moeten hebben rijden. Dat is al vooruitgang. Maar hoe denkt de VSP dan te stimuleren dat bewoners hun papier, karton meer gaan scheiden en dat ze het niet in hun restafval dumpen? Want we hebben in de cijfers van het college gezien dat er nog steeds in het restafval veel papier en karton verloren gaat, wat niet meer herbruikbaar is als je het niet apart scheidt. Want het is helemaal nat en vies, en daar kan je niks meer mee. Als je geen diftar-systeem invoert, hoe ga je dan burgers stimuleren om hun papier en karton goed te scheiden?

De voorzitter: De heer Stolk.

De heer Stolk: Ik denk dat we heel goed moeten kijken hoe wij de inwoners van Dordrecht kunnen helpen. En niet ervan uitgaan, het karton. En nogmaals, ik heb dat stuk zitten lezen en uitvoerig zitten bestuderen, en toen dacht ik, dat komt er echt toch op neer dat je zoveel mogelijk met één wagen ... Je krijgt geen rommel meer in de stad, noem maar op. Het plastic zie je niet meer, die plastic zakken. En ik denk dat je dan wel beter kan handhaven. Maar nogmaals, je kan inderdaad zeggen, je kan het noemen ... Nascheiding, wat een andere collega ook al gezegd heeft, het gaat heel veel vooruit en steeds meer kan eruit gehaald worden. We moeten ook die toekomst ingaan. We zitten nu met een systeem wat we vier jaar geleden besloten hebben, waar een gedeelte al achterhaald is. Moeten wij niet vooruitkijken en de kosten die we nu maken terugdringen en zorgen dat het ... De scheiding zijn we het natuurlijk uiteraard wel mee eens, maar op een andere manier.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Engelen, nog een interruptie op de heer Stolk of een eigen tweede termijn? Gaat uw gang.

Mevrouw Van Engelen: Dank u wel, voorzitter. Ik hoor de VSP net een betoog houden voor de Dordtse inwoner. En een heleboel werd genoemd om voor de Dordtse inwoner te doen. Nu is het zo dat met ons huidig afvalinzamelingssysteem en de kosten daarvan bedrijven meeliften op het huishoudelijk afval. En daar betalen Dordtse inwoners voor. En die prijs gaat alleen maar stijgen. Bedrijven liften daar gewoon roekeloos op mee. Met het diftar-systeem zorgen we ervoor dat die bedrijven zelf voor hun afval gaan betalen, via de regeling die voor hen geldt. En dat de Dordtse inwoners alleen maar voor hun eigen afval betalen. Waarom wil de VSP van alles doen voor Dordtse inwoners, maar kiezen er nu voor om dit stukje hun ogen dicht te doen?

De voorzitter: De heer Stolk.

De heer Stolk: De vraag herken ik wel. Maar aan de andere kant, als ik zie bij het bedrijfsleven, die moeten hun afval echt op een andere manier wegdoen. En dat gaat via een netwerk. Dat komt helemaal niet in het huishoudelijk gedeelte.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Dat hoort zo te zijn. Maar het huidige tariefsysteem wat wij hebben hier in Dordt, maakt het mogelijk voor die bedrijven om het gewoon bij het huishoudelijk afval te doen. En diftar zet daar een stop op. Gaat de heer Stolk dan van gedachten veranderen of laten we de inwoner hier dan gewoon maar stikken?

De voorzitter: De heer Stolk.

De heer Stolk: De bewoner laat ik niet stikken. En ik ga ook niet mee met datgene wat u zegt.

De voorzitter: Voor een tweede termijn, de heer Kolkilic.

De heer Kolkilic: Dank, voorzitter. Het standpunt van DENK over dit onderwerp hebben we vaker kenbaar gemaakt. Wij kijken vooral naar wat er in Drecht zal werken, wat effectief is, wat eerlijk is voor de burgers en wat willen de inwoners en wat is betaalbaar? Steeds meer onderzoek en ervaring in andere gemeenten wijzen in dezelfde richting. Nascheiding is efficiënt, gebruiksvriendelijk en zorgt in vele gevallen voor een hogere opbrengst van bruikbare grondstoffen. Afgelopen week ook gekeken naar andere steden en ook met een aantal DENK-fracties contact opgenomen. In Amsterdam laat de nascheidingsinstallatie steeds vaker zien dat met nieuwe technieken zelfs plastic, metaal, karton effectief uit het restafval gehaald kan worden. In Rotterdam heeft nascheiding geleid tot betere afvalscheiding dan met alleen bronscheiding. In Arnhem is laatst nog een pilot geweest, waarbij een hogere opbrengst van recyclebaar plastic tevoorschijn is gekomen. Voorzitter, DENK vindt het belangrijk dat we realistisch blijven.

We zien dat we met al deze regels en verplichtingen het alleen maar moeilijker maken voor de inwoners. Ik wil nu al kenbaar maken dat we een motie gaan indienen tijdens de raadsvergadering voor een pilot nascheiding. En wij zullen tegen het voorstel stemmen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Dank u wel, de heer Groenewege. Voorzitter, als je allerlei afvalfracties negeert, dan wordt het natuurlijk een heel makkelijk verhaal om te pleiten voor nascheiding. Ik heb de heer Kolkiliç in zijn betoog helemaal niet gehoord over de 34 procent gft en etensresten, die op dit moment nog onze restafval vervuult. Ik heb hem niet gehoord over de 4 procent glas die nu nog ons restafval vervuult. Ik heb hem niet gehoord over de 16 procent herbruikbare grondstoffen, die nu nog ons restafval vervuilen. Hij heeft het alleen maar over stoffen die je met nascheiding eruit kan halen. Maar nascheiding is niet een oplossing voor alles. Welke oplossing heeft DENK voor al die andere grondstoffen?

De voorzitter: De heer Kolkiliç.

De heer Kolkiliç: Voorzitter, de techniek verbetert telkens. Ik begrijp het standpunt van mijnheer Groenewege wel. Hij doet het namelijk natuurlijk ook vanuit een bepaalde ideologie. En wij kijken meer van, wat wil de stad, wat willen de inwoners? Maar hij kan hulp vragen bij de fracties van Partij voor de Dieren in Den Haag en Amsterdam, die in de coalitie zitten en die voor nascheiding pleiten. Die zullen al die antwoorden wel hebben.

De heer Groenewege: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Ik heb in Den Haag gewerkt voor de fractie in Den Haag. En daar hebben ze bronscheiding en nascheiding. En de nascheiding is er alleen voor pmd-afval, precies zoals ik zeg. Welke oplossing biedt de heer Kolkiliç voor al die andere fracties? Hoe gaat DENK Dordrecht ervoor zorgen dat die 34 procent gft, die nu nog ons restafval vervuult, eruit gaat en gewoon in de gft-container gaat.

De voorzitter: De heer Kolkiliç.

De heer Kolkiliç: Voorzitter, tijdens mijn interruptie net, volgens mij op de heer Kuhlmann, had ik ook aangegeven dat wij vaker hier tijdens de commissies hebben verzocht om een werkbezoek af te leggen. Fractie Op Ons Eiland had ook specifiek een fabriek aangegeven, ergens in het noorden, waar dat wel mogelijk is. Misschien zorgt de wethouder ervoor dat we een werkbezoek daar snel kunnen afleggen. Dan kunt u zien dat het wel mogelijk is.

De voorzitter: Ik wil even de commissie erop wijzen dat er inderdaad een verzoek is geweest om een werkbezoek af te leggen bij de AVR. Maar dat het toen niet is doorgegaan, omdat daar een hevige brand heeft gewoed.

En mogelijk dat dat op een latere termijn nog kan gebeuren. Maar dat is de reden geweest waarom dat dat niet is gebeurd.

De heer Kuhlmann: Voorzitter, een punt van orde.

De voorzitter: Wie mag ik de tweede ... Wat wilt u voor punt van orde?

De heer Kuhlmann: Als u zegt, dat met een brand en zo, we hebben kortgeleden een presentatie gehad van AVR. En afloop werd ook gezegd dat we van harte welkom zijn om daar te gaan kijken. Dat is nu mogelijk.

De voorzitter: Maar toen, op dat moment waar we het over hadden, omdat dat toen was afgewezen, had een reden, en dat was omdat er een brand was geweest. Maar we zullen het noteren dat iedereen nu van harte welkom is. Wie mag ik nog voor de tweede termijn? Ik mag u wel erop wijzen, het is inmiddels 20.30 uur. We hebben nog een half uur. Ik wil toch ook zeker nog de wethouder ietwat tijd geven om te reageren. Ik daag u uit, kom met nieuwe dingen en niet met een heel ... Want u bent voor of tegen. En dan een kleine onderbouwing daarvoor. Dank u wel. Sorry, de heer Roggekamp.

De heer Roggekamp: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, het is wel al gezegd, maar we blijven nog staan in de technologie van vijf jaar geleden, toen dit besloten is. En door mijn werk kom ik ook bij dit soort bedrijven. En technologie is daar heel hard veranderd. Ik wil toch even op uw vragen komen. Is het wenselijk om een financiële prikkel in gedragsverandering te krijgen? We hebben gezien dat in Zwolle dit zou werken, omdat ze allemaal ondergrondse containers hadden, of tenminste allemaal afvalcontainers. Ik ben er niet van overtuigd, en helaas is het de vorige keer ook niet gelukt door de wethouder, misschien kan de wethouder me alsnog overtuigen, dat ik voor een grijze bak, die ik heb, een prikkel krijg om er minder in te doen, omdat ik per keer betaal. En hij wordt maar eens in de maand opgehaald. Ik kan niet veel minder dan hem elke maand aanbieden. Misschien zou ik het ooit eens in de twee maanden kunnen, maar dan krijg ik zoveel geur en dingen, ik krijg daar geen financiële prikkel. Die overtuiging zou ik heel graag willen hebben. Is het dan goed om te betalen per zak? Wij zijn heel erg bang dat, we zien nu in de rapporten die we mee meegekregen hebben, dat de restafvallen of tenminste de groene en de plastic afvallen meer en meer vervuild worden. Ook daar, is al een paar aangegeven, zijn we echt gewoon bang dat dit alleen maar meer zal worden. Ook al wordt er gezegd, er zijn rapporten dat, wij zijn bang dat. Is de commissie dan overtuigd van een voorgestelde tariefprikkel? Voor de commissie kan ik niet spreken. Ik kan alleen spreken voor het rapport dat nu voorligt. Ook niet over de mogelijke amendementen die er zouden kunnen komen. Maar van het huidige rapport en het huidige voorstel zijn we niet overtuigd. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Roggekamp. Dat is kort en krachtig. Wie mag ik nog het woord geven? De heer Klerk had daarnet zijn vinger opgestoken. Het hoeft niet hoor.

De heer Klerk: Ik had niet echt een tweede termijn, maar ik wil er wel even kort op ingaan. Inhoudelijk heeft collega Van der Berg in de eerste termijn al gezegd waarom het CDA voor het voorstel is. Wij zijn op het proces nog steeds van mening, ook juist daarom, om in de uitrolfase van een grondstoffenbeleid, wat door onze raad is aangenomen, een stok tussen de spaken te steken, dat is ook een enorme kapitaalvernietiging, omdat we al geruime tijd aan het investeren zijn op het uitvoeren van het grondstoffenbeleid. En die kosten zullen ook weer op de Dordtse inwoner verhaald worden, maar dat vinden we blijkbaar niet erg. En daarom zijn wij onverminderd nog steeds voorstander van het raadsvoorstel, zoals het voorligt.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Ik ben toch benieuwd, ik hoor de heer Klerk zeggen, dat zou zonde zijn van de kosten die we hebben gemaakt. Maar wat natuurlijk een belangrijke stap is, en voor een deel is dat überhaupt nog niet gebeurd, maar voor een deel ook wel, is dat er extra bakken worden geplaatst voor groenafval en voor andere afvalstromen, zodat het makkelijker wordt voor mensen om te scheiden. Dat is toch nooit weggegooid geld? Of je nu wel of niet dat systeem met betalen per zak of per kliko, het feit dat het makkelijker wordt gemaakt voor mensen om hun afval te scheiden en dat we daarom ook minder belasting hebben, is toch beter?

De voorzitter: Mijnheer Klerk, de vraag is of u vindt dat het weggegooid geld is als er toch al het een en ander geregeld is?

De heer Klerk: Nee, vanzelfsprekend vind ik dat niet. Alleen het Grondstoffenplan of -beleid heet een Grondstoffenplan om een reden. Anders had het wel afvalstoffenplan geheten. Om nu, hoe zeg ik dat, aan cherry picking uit dat plan te gaan doen, dat is dan toch mooi meegenomen.? Nee, er ligt een plan wat door de raad is aangenomen. En wat mij betreft wordt dat ook gewoon uitgevoerd, zoals dat door de raad is aangenomen.

De voorzitter: Dank u wel. Wie mag ik een tweede termijn ... De heer Stam, toch nog.

De heer Stam: Dit nodigt natuurlijk uit om te reageren. Wij zijn gewoon tegenstander van diftar. Betalen heeft volgens ons alleen maar averechtse effecten, zeker voor bewoners. En wat ik in de discussie een beetje mis, dat is gewoon als je kijkt naar de wijken in Dordrecht, zoals Dordrecht West, Krispijn, waar toch wel een laag inkomensniveau is, en je gaat die mensen laten betalen, zie ik dat echt niet als een stimulans dat ze dat ook echt gaan doen. Dat zou naar ons idee veel meer leiden tot zwerfafval. Wij sluiten aan bij de woorden van Beter voor Dordt, bij mijnheer Stolk en mijnheer Kolkilic.

De voorzitter: De heer De Feijter.

De heer De Feijter: Dank u wel, voorzitter. Even een interruptie op hetgeen wat de heer Stam zojuist zegt. Ik ben heel benieuwd wat voor alternatief verhaal de heer Stam de Dordtenaar te bieden heeft?

Want hij zegt de Dordtenaar laten betalen voor afval, terwijl eigenlijk weten we de afvalstoffenheffing gaat de komende jaren stijgen, omdat het Rijk nou eenmaal meer gaat vragen voor het verbranden van restafval. Eigenlijk als we niks doen, dit huidige systeem houden, gaat de Dordtenaar, onze inwoner, meer betalen. Door diftar zou dat minder moet worden. Welk alternatief heeft de heer Stam voor ogen?

De heer Stam: Weet je, dat diftar wordt ons maar opgedrongen. En er wordt maar gezegd dat dat de boel goedkoper maakt. Daar ben ik het totaal niet mee eens. Wat wij de Dordtenaren moeten bieden, dat is gewoon een grote bak waar ze hun afval neer kunnen leggen, zodat ze zo weinig mogelijk kosten maken. En HVC moet dan efficiënter gaan werken, waardoor die kosten op hetzelfde niveau blijven. We hebben enige tijd geleden al een motie ingediend om terug te gaan naar nascheiding. Die gaan wij weer boven water halen. Ik denk dat je daar grote delen van Dordrecht veel meer bij helpt dan enkel een diftar toe te passen. En dan sluit ik aan bij de woorden van de heer Stolk. Kijk, een glasbak en karton kan je wel goed scheiden. Dat willen we wel gewoon in stand houden. Maar voor de rest moet je gewoon zorgen dat mensen op een eenduidige manier hun afval kwijt kunnen. En het is aan de techniek en aan HVC, wat ze ook in andere steden doen, om het op een goede manier voor ons te verwerken. We hebben ook het voorbeeld gezien in de gemeente Rotterdam, gescheiden afval neerzetten. En wat doet daar de afvalinzamelaar? Die kwakt het allemaal in een vrachtwagen. Weet je, dat is maar een voorbeeld om te geven. Maar wij zijn gewoon voorstander van nascheiding, omdat dat voor de bewoners veel beter is. Want we doen iedereen hier een plezier mee, behalve onze inwoners. D

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Stam. Wie mag ik in tweede termijn? Mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Dank u wel, voorzitter. Ik zat even te twijfelen wat ik nog wilde toevoegen aan wat ik vorige week al heb ingebracht. Want het voelt weinig als een politieke discussie waar partijen elkaar nog gaan overtuigen vandaag. Wel wilde ik even zeggen dat ik erg blij ben met de inbreng ook van Partij voor de Dieren. Want ik heb vorige week een poging gedaan, en ook wat andere partijen heb ik gehoord, over inderdaad de positieve kant hiervan. En de vervuiler betaalt en de scheider beloont. En ook al zijn er hier wat raadsfracties die de cijfers niet willen geloven, cijfers in Dordrecht zijn zo dat de Dordtenaren goed afval scheiden. En wij blijven erbij dat we die moeten belonen, naast alle andere voordelen die diftar met zich meebrengt. En daar wilde ik het voor nu eventjes bij laten.

De voorzitter: Dank u wel. Wie nog, die ik nog niet gehad heb en een andere mening heeft als wat er tot nu toe op tafel ligt? De heer Gorter.

De heer Gorter: Ik wil alleen maar zeggen dat ik bij mijn eerste woordvoering hou. Punt.

De voorzitter: Dank u wel.

De heer Gorter: Lekker kort.

De voorzitter: Dank u wel. Wie nog? De heer De Feijter.

De heer De Feijter: Dank u wel, voorzitter. Ik ga denk ik ook niet heel veel meer toevoegen aan mijn eerste termijn. Daar heb ik al in meegedeeld waarom de ChristenUnie/SGP wel voorstander hiervan is. Ik vind dat de heer Groenewege een realistisch beeld heeft geschetst zojuist. Er is geen perfect werkend afvalstelsel. Dat is het huidige stelsel niet. Dat is diftar ook niet. Daar moeten we ook gewoon zo eerlijk over zijn. ChristenUnie/SGP gelooft niet dat de samenleving in die mate maakbaar is. De vraag die ik zojuist aan de heer Stam heb gesteld, dat is ook wel een vraag die ik in die zin aan de commissie wil stellen. Welk alternatief hebben we dan ook? Welk alternatief verhaal we hebben voor de Dordtenaar, omdat we weten dat de afvalstoffenheffing, als we zo door blijven gaan, gewoon gaat stijgen voor de Dordtenaar. Onze inwoner gaat meer betalen, de komende jaren, als we geen diftar invoeren. Wij staan in die zin pragmatisch erin. Misschien zijn er andere oplossingen. Daar horen we ook graag over. De heer Kuhlmann heeft nog een handschoen neergegooid voor een pilot. Daar zouden wij ook wel in mee willen denken hoe je dat op een goede manier kan doen. De heer Groenewege heeft daar ook al wat zinnige dingen denk ik over gezegd. Het moet natuurlijk wel een representatief deel van de stad dan zijn. En er zijn een aantal voorwaarden wel die eraan kleven, omdat een goede pilot te laten zijn. Wellicht dat de wethouder daar nog wat dingen over kan zeggen, of dat dat ook mogelijk is om dat uit te voeren. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Vraag aan de heer De Feijter. Hoe kijkt de heer De Feijter, of hoe kijkt ChristenUnie/SGP tegen onze zorgen aan dat deze financiële prikkel juist die mensen met de smalste portemonnee gaat raken, of mensen met een heel groot gezin? En ziet hij daar dan ook mogelijkheid in om die financiële prikkel om te buigen in een prikkel om bewustzijn te vergroten, via bijvoorbeeld de afvalcoaches.

De heer De Feijter: Van dat laatste begrijp ik dat dat sowieso gaat gebeuren, waar dat nodig is, maatwerk, maar juist met die afvalcoaches. En in die zin, er zijn natuurlijk een hoop zorgen rondom diftar, waar wij ook niet onze ogen gesloten voor houden. Tegelijkertijd, de mensen met de kleinste portemonnee hebben hier juist ook wat te winnen, denken wij. Want de mensen met de kleinste portemonnee hoeven niet per definitie degene te zijn met het meeste afval. En juist die mensen kunnen er financieel op vooruitgaan door gewoon goed te scheiden, zoals we ook al, dan sluit ik aan bij mevrouw Van Engelen, weten dat het gewoon veel gebeurt. Want veel Dordtenaren scheiden hun afval goed. De afvalstromen hier in Dordrecht, de kwaliteit ervan, is gewoon buitengewoon goed. Laten we vooral onze Dordtenaren belonen.

De voorzitter: Nog een kleine vraag, mevrouw Schnabel. En dan wil ik even overgaan naar de wethouder.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel.

De voorzitter: Anders hebben we zo meteen een derde oordeelsvormende bespreking nodig.

Mevrouw Schnabel: Inderdaad heel kort. Dank u wel. Wat zouden dan volgens de heer De Feijter de voordelen zijn voor deze mensen?

De voorzitter: De heer De Feijter.

De heer De Feijter: Dat lijkt me vrij voor de hand liggend, dat ze minder geld hoeven uit te geven aan hun afval. Nu betaal je zo'n, laten we zeggen, 350 euro afvalstoffenheffing per jaar. En je hebt de mogelijkheid dat dat straks minder is. Dat lijkt me een flink voordeel, voor elke Dordtenaar.

De voorzitter: Dank u wel. Dan wilde ik nu echt even het woord geven aan mevrouw De Jonge.

Mevrouw De Jonge: Dank u wel, voorzitter. Ik zal nog ingaan op wat vragen, opmerkingen die zijn gemaakt. En dan ook richting amendement en motie gaan. Allereerst wil ik er toch nog op wijzen, er is best wel veel gezegd over de mogelijkheden om je grondstoffen en je restafval te kunnen inleveren. Dat is precies fase 1.2, waar we middenin zitten. Heb ik vorige keer ook gezegd, het Grondstoffenplan is in 3 fasen opgedeeld. 1.1 was de laagbouw. 1.2 was de hoogbouw. Daar zitten we in 2025 middenin. Dat is tegen het eind van het jaar allemaal uitgerold. Dat ziet u ook al in plekken in de stad, dat er veel meer plekken komen waar u de afvaleilanden ziet. En er zijn ook inderdaad plekken waar het nog niet zo is, omdat die nog op de uitrol staat. En daar werd daarnet zo'n voorbeeld van genoemd. Wat we daarin hebben geborgd, is dat iedereen binnen een redelijke afstand grondstoffen dan wel restafval kan aanbieden, waar wij ook altijd zullen opletten of de afstand zo klein mogelijk gehouden kan worden om het goed te doen. En dat hebben we allemaal al in uitvoering staan. Die investeringen zijn gedaan. Elke wijziging die in het systeem gaat plaatsvinden, heeft inderdaad echt wel een kostenfacet in zich, omdat wij dan weer de grondstoffenbakken moeten gaan terug innemen en restafvalbakken terug moeten gaan zetten. Naast het feit, en dat is ook gelijk al een beetje richting de motie van nascheiding, waarvan u wellicht kunt aanvoelen dat het college deze zal onderraden, omdat wij, mede met alle informatie die wij ook hebben gegeven, zien dat wij sowieso met de bronscheiding de kosten laag kunnen houden, omdat we de verwerkingskosten van het restafval laag houden en we hogere inkomsten hebben voor het goed gescheiden afval. Dat willen wij zeker voortzetten. Maar we zien ook dat de tariefprikkels ons in de volgende fase gaat helpen om zowel de kosten in de greep te houden voor onze inwoners als ook de scheiding nog verder te kunnen verbeteren. Wat dat betreft zal die motie echt wel ontraden worden om daar nu naar over te stappen. Ik had ook nog even opgeschreven, de vorige keer ook al even over gehad, als je je grijze bak hebt en die zit eigenlijk niet vol genoeg om hem elke maand aan te bieden, maar hij is te vol voor twee keer, we hebben ook de oplossing van minicontainers. Dan kun je zeggen, ik neem gewoon een minicontainer, die ik wel elke maand kan aanbieden. Krijg je een lager tarief. We proberen ook echt wel mee te denken met alle vraagstukken die er zijn.

Ook mensen die een minder grote beurs hebben. We hebben ook toegelicht, we hebben kwijtscheldingsregelingen, speciaal voor de groepen om ze te helpen. Hun wel een stukje prikkel te blijven geven, maar hun echt niet klem te willen zetten in dit systeem. Daar hebben we echt oog voor. We willen hen ook echt helpen als het gaat over, hoe kunnen we met hen samen kijken van, hoe kunt u in dit systeem ook zelf zo goed mogelijk kosten laag houden? We hebben maatwerk voor de luiers, voor medisch afval, omdat we ook begrijpen, voor die mensen is het inderdaad veel te belastend als je met een hoeveelheid afval dat allemaal tegen dat tarief zou moeten afrekenen. Maken we een aparte regeling voor, zodat we ook deze mensen gewoon een eerlijk tarief kunnen laten betalen voor het afval, wat ze naast wat ze echt onvermijdelijk hebben, moeten inleveren. Nog als laatste, er werd heel veel gezegd over plastic en alles wat er nagescheiden kan worden. Weet ook dat wij als gemeente vanuit de wet alleen maar plastic gezamenlijk mogen inzamelen. We zijn ook verplicht om alle andere zaken gescheiden te mogen aanleveren door onze inwoners. Als er inwoners zijn die zeggen, ik wil toch papier, karton, ik wil glas, ik wil textiel, wij moeten dat faciliteren als gemeente. Het is ook niet dat wij zomaar kunnen zeggen, dat gaan we maar allemaal in de nascheiding in een grote bak gooien. Dat kan ook gewoon helemaal wettelijk niet. Dan was er nog het amendement met de proef. Vorige week is daar ook al op gehint. Dat heeft er ook toe geleid dat we ambtelijk zijn gaan kijken, hoe werkt dat precies? Het is heel formeel. En dat ligt ook vast in onze verordeningen, in de belastingen. Een gemeente kent één systeem in de verordening. Je hebt het huidige systeem of je gaat over naar het systeem met recycletarief. Dat doe je voor de hele stad. Dat is het systeem wat we hebben. Dat komt vanuit het rechtsbeginsel. Dat komt vanuit het gelijkheidsbeginsel. Daar zit een hele juridische en fiscale wereld achter, die voor heel Nederland geldt. Wat dat betreft, als je een pilot wil gaan doen, dan is dat je zegt, eigenlijk moet je met de hele stad een pilot gaan doen. Is dat dan mogelijk?

De heer Kuhlmann: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Ik hoor nu de wethouder zeggen dat zo'n pilot in een buurt niet zou kunnen, want je moet één systeem hebben voor de hele stad. En als je dat niet doet, dan zijn er juridische problemen en fiscale problemen. Als dat zo zou zijn, dan adviseer ik de wethouder om haar eigen voorstel in te trekken. Want precies in haar eigen voorstel, onderdeel E, wordt genoemd dat er bij locaties waar nog niet mogelijk is om geregistreerd in te zamelen, blijft het oude tarief van toepassing. Eén stad, twee systemen. In alle eerlijkheid, als dit op deze manier in het voorstel staat, als het daar wel kan, maar bij een pilot niet zou kunnen, dan klinkt dat een beetje als een gelegenheidsargument. Of als het inderdaad niet zou kunnen, dan moeten we ook wat aan het voorstel doen.

De voorzitter: Mevrouw De Jonge.

Mevrouw De Jonge: Dit betreft de uitzonderingssituatie bij de hoogbouw. De hoogbouw hebben we geregeld in de vorige fase.

Dat we gezegd hebben, door die twee fasen dat we dat invoeren zie je inderdaad dat we met de hoogbouw zitten met een andere systematiek van inzamelen. Daarom hebben we nu fase 1.2, dat ook zij alles gescheiden kunnen gaan inleveren. Trekken we ook de lijn door van, daar waar het al mogelijk is, want dit heeft ook echt met private eigenaren van appartementencomplexen te maken, dan moeten we er afspraken mee maken. En daar gaan we ook zo snel mogelijk mee aan de slag. Hebben we gezegd, met hen maken we de afspraak dat we dit voortzetten, ook met het perspectief om wel over te gaan naar het recycletarief.

De heer Kuhlmann: Voorzitter, ik hoor eigenlijk nog steeds geen antwoord op mijn vraag.

De voorzitter: Mijnheer Kuhlmann, ik wil u er even allemaal op wijzen, we hebben nog tien minuten. We kunnen nu allemaal nog vragen gaan stellen, als die kennelijk helpen om u misschien te overtuigen het wel of niet te doen. Maar als het niet helpt, wil ik u toch vragen om u even in te houden en zo meteen ... Want er komt ook nog een gelegenheid in de raad om uw zegje te doen.

De heer Kuhlmann: Maar voorzitter, ik ga geen tijd steken in een amendement ...

De voorzitter: Mijnheer Kuhlmann, is goed. Stel uw vraag maar.

De heer Kuhlmann: Kijk, ik heb nog geen antwoord gehoord. Het is heel simpel, ofwel het is juridisch en fiscaal onmogelijk om twee systemen naast elkaar te hebben. Dan klopt ook niet wat er nu in het voorstel staat. Ofwel het is wel mogelijk, en dat is geen bezwaar om tegen het idee van een pilot in een beperkt gebied ...

De voorzitter: Gaat u verder, mevrouw De Jonge.

Mevrouw De Jonge: Sorry, voorzitter, ik had mijn microfoon niet uitgezet. Sorry. Kijk, wat ik probeer uit te leggen is, we hebben een vast tarief en dat blijft voor iedereen gelijk. Daar zit het gelijkheidsbeginsel in. Dat is voor iedereen gelijk. Het gaat om het variabel deel. En nogmaals, ook daarvan geven wij aan, we gaan die mensen zo snel mogelijk ook over laten gaan op dat recycletarief.

De voorzitter: Mijnheer Kuhlmann, u heeft zelfs de microfoon niet nodig, maar gaat uw gang. Nog een laatste, kleine vraag.

De heer Kuhlmann: In het voorstel van de wethouder zelf, staat dat er twee systemen zijn. Een systeem met een verlaagd tarief, voor de mensen die een variabel tarief daarbovenop ook krijgen, als je betaalt per zakje. En er staat ook in, bij onderdeel E, dat bij die locaties, die ze zojuist noemde, dat daar dat verlaagde tarief niet van toepassing is. Eén stad, twee systemen in haar eigen voorstel. Als het daar kan, dan kan het natuurlijk ook met een pilot.

De voorzitter: Mevrouw De Jonge, simpel.

Mevrouw De Jonge: Zo simpel is het niet. Het is ook een vrij technische vraag. Ik heb geprobeerd aan te geven dat we in overgangssituatie zitten, maar als de voorzitter het toelaat, kan ik even mijn medewerker vragen om het technische antwoord te geven. Maar dat laat ik aan de voorzitter.

De voorzitter: Als de commissie daar behoefte aan heeft om een technisch antwoord nu te krijgen, dan ... Ik zie verschillende mensen knikken. Verschillende mensen nee knikken. Maar laten we daar niet te veel tijd aan besteden. Gaat uw gang.

Mevrouw Dreuning: Wat de in de verordening staat, is dat er maar één vastrechtstarief geheven kan worden. En in de situatie waarin u overgaat naar recycletarief is er één vastrechtstarief en wordt er voor de mensen die in een appartement wonen, waar geen registratie mogelijk is, het gemiddeld aantal ledigingen in rekening gebracht. In de situatie van een proef hebben we één vastrechtstarief, dat hoort bij het nieuwe recycle tarief. En dan hebben we daarnaast het vastrechtstarief, dat hoort bij het systeem wat wij op dit moment in Dordrecht hebben. Dat is het verschil, technisch, binnen het systeem van de belastingheffing.

De voorzitter: Dank u wel. En mevrouw De Jonge heeft denk ik nog een antwoord.

Mevrouw De Jonge: Nog even kort over amendement. Want er werd inderdaad gezegd, kan het wel of niet per gebied in Dordrecht en kunnen systemen naast elkaar? Daar heb ik in ieder geval antwoord op gegeven. Kijk, wat we natuurlijk wel proberen op het moment dat het ingaat, is dat we de gegevens gaan verzamelen per bakken en per aantal keer dat pasjes is gebruikt. We proberen wel de data al allemaal vanaf het begin af aan beschikbaar te hebben. Daar zit wel een verschil in tussen aan de ene kant het gelijk invoeren en willen weten van hoe werken zaken?

De heer Kuhlmann: Voorzitter.

Mevrouw De Jonge: Wellicht bedoelt u dat met voorwaarden. Ik weet niet precies wat dat ...

De heer Kuhlmann: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Ik hoor de wethouder zeggen, je zou ook een pilot kunnen doen door zonder dat mensen met per zak betalen te kijken hoe het gaat met hoe dat geledigd wordt. Laten we glashelder zijn, een pilot is voor ons dat je gaat testen hoe het werkt met betalen per zak en betalen per klike, zodat je kunt zien wat de effecten zijn van afvaldumping, en daarvan kan leren.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kuhlmann. Mevrouw De Jonge nog.

Mevrouw De Jonge: Dat is heel duidelijk. En dan geldt, denk ik, in het kader van een proef, dan zorg je ervoor dat alles ingericht is, zoals het in een diftar-omgeving eruit zou zien. Dan zou je daarmee aan slag gaan.

En nogmaals, ik krijg mee van onze belastingkant, dat is net toegelicht vanuit de verordening, één systeem. En dat is dan in ieder geval alvast informatie voor uw amendement. En mocht u zeggen, we willen ermee verder, u heeft al gezien in de vele commissies die er zijn, er zit heel veel kennis bij de organisatie. Maak daar ook vooral gebruik van, zou ik zeggen, als u daar nog mee verder wil.

De voorzitter: Dank u wel. Dan komen we nu tot een afronding van deze commissie. Ik heb zo nog wat voorstellen.

De heer Kolkiliç: Voorzitter.

De voorzitter: Wie hoor ik? Mijnheer Kolkiliç.

De heer Kolkiliç: Ik heb nog een vraag aan de wethouder, als dat mag.

De voorzitter: Het spijt me, we zitten hier niet in de Tweede Kamer waarbij we tot diep in de nacht gaan verder vergaderen over een onderwerp. U kunt ook nog, en dat geef ik u mee, we hebben zo een aantal keuzes te maken, in de raad uw vragen stellen en uw mening deponeren. Ik denk dat we daar nu, maar dat zie ik ...

De heer Kolkiliç: Maar ik wil wel een punt van orde maken. Dat was ook tijdens de vorige commissie. Wat mij opvalt, is wanneer de partijen hier pro diftar zijn, dan mogen ze vier, vijf vragen stellen. Ik heb een keer mijn tweede termijn gehad, een vraag gesteld aan de heer Kuhlmann. Dan wil ik een laatste vraag stellen en wordt het afgekapt. Volgens mij hebben we nog zeven minuten.

De voorzitter: Mijnheer Kolkiliç, ik wil graag met u in discussie later of het eerlijk is of niet eerlijk is. Er zijn ook partijen aan de orde geweest die tegen het voorstel zijn. Maar goed, we gaan het straks ... Nu heb ik even dit besloten. En ik wil u een aantal keuzemogelijkheden voorleggen. Kan dit stuk door als hamerstuk naar de raad? Ik denk niet dat dat gaat gebeuren. Verder, we kunnen het ook als negatief hamerstuk door laten gaan. Dat betekent dat het volledig teruggestuurd wordt. Het kan ook als een bespreekstuk worden meegenomen naar de raad. Of een stemstuk, dan gaat er geen discussie meer plaatsvinden, maar dat wil ik de heer Kolkiliç niet aandoen. Dan kunnen we gewoon stemmen erover, voor of tegen. En met een bespreekstuk moet ik tenminste drie fracties hebben die dat willen doen. En dan wil ik ook graag een politieke vraag. De heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Een politieke vraag. Volgens mij heeft DENK een motie aangekondigd. Ik denk dat wij met een aantal oppositiepartijen ook nog wel met een motie zullen.

De voorzitter: Zou ook kunnen, maar dan gaan we het echt alleen over de moties en amendementen hebben. Dat is even het verschil.

De heer Hartmeijer: Dat is even het verschil. Ik was te vroeg dan misschien.

De voorzitter: Geeft niet. Maar we kunnen zeggen, DENK heeft inderdaad aangegeven met een motie te komen, dat kunnen we ook doen aan de hand van moties en amendementen. Kunnen we het stuk gaan bespreken.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Vanuit Beter voor Dordt is het een negatief hamerstuk.

De heer Gorter: Datzelfde geldt voor Op Ons Eiland.

De voorzitter: Datzelfde geldt voor Op Ons Eiland.

De heer Stolk: En de VSP.

De heer Roggekamp: En Gewoon Dordt.

De voorzitter: Wat zeg je? Hoeveel heb ik hiervoor nodig? Want dat weet ik even niet. Negatief hamerstuk was voor mij iets nieuws. Er zijn nu vijf partijen voor een negatief hamerstuk. Dat is niet de meerderheid. Forum voor Democratie, dat zijn er zes. Dat is niet de meerderheid dan gaat dit stuk door naar de raad. Aan de hand van de ingediende moties en amendementen wordt het een bespreek stuk. Dan heb ik nog even een laatste vraag aan u. Twee minuten of vijf minuten spreektijd?

De heer Groenewege: Voorzitter, twee minuten, alleen over moties amendementen. Want het is echt niet nuttig, volgens mij, om de hele discussie die er in twee commissies heeft plaatsgevonden over dit nog eens dunnetjes over te doen.

De voorzitter: Dat is uw voorstel. En als de commissie het daarmee eens is, dan gaan we het zo maar doen. Twee minuten spreektijd, aan de hand van moties en amendementen in de eerstvolgende raadsvergadering. Dan wil ik u allen danken dat u heeft meegewerkt aan deze commissie. Wilt u alstublieft uw glaswerk, uw kopjes gescheiden meenemen naar de ...

5. Vaststellen van Tariefdifferentiatie parkeren – Raadsvoorstel

Voorzitter: Mevrouw Boom-Vos

Raadsgriffier: De heer Den Boer

Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Dhr. Bootsman (GroenLinks)

Dhr. Damen (Partij van de Arbeid)

Mevr. Dijkstra (Gewoon Dordt)

Dhr. De Feijter (ChristenUnie/SGP)

Dhr. Groenewege (Partij voor de Dieren)

Mevr. Kamphuis (SP)

Dhr. Kolkiliç (DENK)
Dhr. Kuhlmann (VVD)
Dhr. Van der Meer (GroenLinks)
Dhr. Oostenrijk (CDA)
Dhr. Van Pelt (Forum voor Democratie)
Mevr. Simon-van Waardhuizen (Op Ons Eiland)
Dhr. Stam (Fractie Stam)
Dhr. Stolk (VSP)
Dhr. In 't Veld (VSP)
Dhr. Wringer (Beter voor Dordt)

Portefeuillehouder: wethouder R. van der Linden

Ambtelijke ondersteuning: Dhr. Vissers

De voorzitter: Zo, welkom allemaal. We beginnen ontspannen, want dat hebben we volgens mij wel even nodig. Ook dit wordt een leuke vergadering, denk ik. Laten we het gezellig maken. Ik wil graag iedereen welkom heten die hier vandaag is, en thuis op de buis. Ik heet de heer Van der Linden, namens het college welkom. Ook zijn ambtelijke ondersteuning, de heer Vissers, die ons al meerdere keren heeft geïnformeerd. En voor het verslag vraag ik de raadsleden en commissieleden zich kort voor te stellen. En ik begin aan mijn rechterkant.

De heer De Feijter: Bart de Feijter, ChristenUnie/SGP.

De heer In 't Veld: Richard in 't Veld, VSP.

De heer Stolk: Leo Stolk, VSP.

Mevrouw Simon-van Waardhuizen: Claudia Simon-van Waardhuizen, Op Ons Eiland.

De heer Bootsman: Nick Bootsman, GroenLinks.

De heer Van der Meer: Frans-Bauke van der Meer, GroenLinks.

De heer Oostenrijk: Theo Oostenrijk, CDA.

De heer Stam: Marco Stam, Fractie Stam.

De heer Wringer: Jan-Willem Wringer, Beter voor Dordt.

Mevrouw Kamphuis: Meta Kamphuis, SP Dordrecht.

De heer Kuhlmann: Alexander Kuhlmann, Dordtse VVD.

De heer Groenewege: Pieter Groenewege, Partij voor de Dieren.

De heer Van Pelt: Dirk van Pelt, Forum voor Democratie.

De heer Kolkiliç: Masum Kolkiliç, DENK.

Mevrouw Dijkstra: Marjanne Dijkstra, Gewoon Dordt.

De heer Damen: Leo Damen, Partij van de Arbeid.

De heer Vissers: Peter Vissers, ambtelijke ondersteuning.

De heer Van der Linden: Rick van der Linden, wethouder.

De heer Den Boer: Mark den Boer, commissiegriffier.

De voorzitter: En mijn naam is Karin Boom. En ik mag de voorzitter zijn. Vorige week hebben wij het raadsvoorstel al beeldvormend besproken. De week daarvoor was met een andere versie. In die beeldvormende sessie hebben wij vier politieke vragen opgesteld. Eén, zijn de nieuwe parkeertarieven acceptabel voor onze bewoners? Vooral ingediend door Beter voor Dordt. In hoeverre hebben we het vertrouwen dat de stijging van de tarieven uiteindelijk ook zal leiden tot de bouw van parkeergarages? Vanuit de VVD. Is het acceptabel dat er zo'n groot verschil zit tussen straat- en garagetarieven voor bewoners. Ingediend door de SP. En leidt het sturen van parkeertarieven tot de gewenste resultaten? Forum voor Democratie. Er zijn ook nog diverse technische vragen gesteld, tijdens maar ook na de beeldvormende commissie. De beantwoording is gisteren aan de stukken toegevoegd. Ik hoop dat u dat allemaal tot u heeft kunnen nemen. Daarnaast is vanmiddag nog een conceptamendement van het CDA aan de stukken toegevoegd. Deze zal de CDA-fractie zo in hun woordvoering, neem ik aan, ongetwijfeld introduceren en toelichten. Mijn doel, of hoe ik het vandaag aan wil pakken als voorzitter, is dat ik de fracties die de ingediende politieke vragen of een conceptamendement hebben aangedragen het woord te geven. Daarna geef ik iedereen een eerste termijn, zodat iedereen kort kan toelichten wat zijn standpunt is en waar we later over in debat gaan. Het doel is kort inventariseren hoe iedereen ervoor staat. Vragen eventueel aan het college. Dan kan het college reageren. En dan kunnen we in tweede termijn vooral meer met elkaar in debat gaan en gericht in debat gaan. Als dat zo lukt, zou dat prettig zijn. Als het niet zo lukt, dan zien we wel weer verder, toch? Laat ik beginnen met Beter voor Dordt, omdat die de politieke vragen over de parkeertarieven acceptabel heeft ingeleverd.

De heer Wringer: Dank, voorzitter. Het korte antwoord is, we vinden ze niet acceptabel voor iedereen. Maar even een stapje terug. We snappen dat het college wat meer geld wil ophalen voor de ontwikkeling van de verschillende parkeergarages. Daar staan we ook achter. We staan ook achter de bouw van een parkeergarage op de Grote Markt, Gezondheidspark, enzovoort. Maar ik ben iemand die altijd tabelletjes doorrekent en kijkt of het wel klopt. En daar kwamen een aantal excessen uit. Vandaar dat we de technische vragen ook gesteld hebben. En die komen er eigenlijk op neer, kort gezegd, dat er een aantal prijsstijgingen, wat het college gematigd noemt, 15 tot 20 procent, eigenlijk nog veel hoger zijn. En daar zitten we bijvoorbeeld mee.

Bijvoorbeeld, vorig jaar heeft het college een brief gestuurd aan de 600 inwoners in de binnenstad in de 19e-eeuwse Schil die een tweede parkeervergunning hebben, om hun tweede parkeervergunning in te wisselen voor een vergunning in de gemeentelijke garage, onder dezelfde prijs. Dat hebben maar 11 mensen gedaan. Dat zegt misschien ook wel dat dat niet een aantrekkelijk aanbod was. Maar nu gaat het college die prijs meer dan verdubbelen, als je de inflatie meerekent. Dat vinden we niet eerlijk. Een van de vragen is, is het college bereid om die 11 mensen tegemoet komen en om hun parkeervergunning op straat weer terug te geven? Ik denk dat ik mijn punt wel duidelijk heb gemaakt. Het belangrijkste is dat we een aantal prijsstijgingen iets anders willen inrichten. Dank u, voorzitter.

De voorzitter: En de heer Wringer, wilt u ook nog ingaan op de andere politieke vraag? De heer Oostenrijk heeft een vraag. Het is niet de bedoeling om in debat gaan. Een korte verhelderende vraag erover. En dan gaan we dadelijk in tweede termijn in debat.

De heer Oostenrijk: Voorzitter, een vraag aan de heer Wringer. De heer Wringer heeft het over prijsstijgingen. De voorgestelde besluitpunten 1 tot en met 5 gaan over de tariefsverhoging per 1 juli. Begrijp ik dat hij die prijsstijgingen ook als zodanig niet accepteert?

De heer Wringer: Ik heb het over de prijsstijgingen die nu in tabel 7, volgens mij, en de 5 stappen tot het einde. Want dan krijg je een verdubbeling of zelfs een verviervoudiging.

De voorzitter: De heer Stam heeft ook nog een vraag.

De heer Stam: Korte vraag. Kijk, zoals de vraag gesteld is, is dat acceptabel voor onze inwoners. Die is heel breed. En dan is de vraag aan mijnheer Wringer van Beter voor Dordt, wat vindt u dan wel acceptabel?

De heer Wringer: Dat is een goede vraag. Als ik bijvoorbeeld het voorbeeld van de nieuwe vergunningen, de garagevergunning heet hij, geloof ik ... Je kan natuurlijk ook zeggen, laten de huidige bewoners hun huidige vergunning houden. En net zoals bij de tweede vergunning voor straatparkeren met een uitsterfconstructie werken. Als bewoners verhuizen, dan vervalt die vergunning. En dan komt er gewoon een garagevergunning voor terug. Dat zouden wij acceptabel vinden.

De voorzitter: De heer Wringer, heeft u nog iets over de andere politieke vragen die u graag wilt vermelden? Het hoeft niet, maar het mag wel.

De heer Wringer: Punt 2, in hoeverre het vertrouwen dat de stijging van de tarieven uiteindelijk zal leiden tot de bouw van de parkeergarages? Financieel gezien hebben ze dat uitgerekend. We halen 2,5 miljoen meer op. Wat we dan nodig hebben over 50 jaar, zou dat kunnen, volgens mij. Is het acceptabel dat er zo'n groot verschil zit tussen straat- en garagetarieven voor bewoners? Ja, dat vinden wij dadelijk wel, over 5 stapjes. En tot het gewenste resultaat, dat zullen we in een evaluatie moeten afwachten, denk ik.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik door naar de VVD.

De heer Kuhlmann: Dank u, voorzitter. Iedereen in Dordrecht kent de vermaledijde parkeerfiles voor de garages. We hebben er als Dordtse VVD vaak genoeg aandacht voor gevraagd. En iedereen weet dat er maar 1 echte oplossing is voor het tekort aan garageplekken, parkeergarages bouwen. 4 garages erbij, 2 garages flink uitbreiden, in totaal meer dan 1.300 garageplekken erbij in het centrum van Dordrecht. Dat is iets waar wij pal achterstaan. Want auto's zijn simpelweg noodzakelijk in het dagelijks leven van veel van onze stadsgenoten. De partijen die de auto wegpesten uit onze stad, maar evengoed de partijen die niet bereid zijn om die meer dan 1.300 extra parkeerplaatsen te regelen, bewijzen een slechte dienst aan al onze stadsgenoten voor wie de auto een bittere noodzaak is in hun dagelijkse leven. En natuurlijk aan alle Dordtse ondernemers, die al jaren aangeven dat de parkeerfiles ten koste gaan van de aantrekkelijkheid van onze binnenstad. Voorzitter, parkeergarages worden niet door vrijwilligers gebouwd. Daar is veel geld voor nodig. En het is daarom verdedigbaar dat uitsluitend en alleen voor dit doel parkeertarieven in dit raadsvoorstel omhooggaan. Al staan we daar natuurlijk niet bij te juichen. Maar nood breekt wet. En wij zijn bereid om alles te doen voor die broodnodige 1.300 extra garage plaatsen. Er zit echter, wat ons betreft, een disbalans in het voorstel. Waar de tariefsverhogingen er heel concreet in staan, exact uitgerekend tot 2 cijfers achter de komma en tot en met 2035 per jaar uitgedacht, blijft het voorstel veel te vaag over de bouw van de garages. Bij de planning van de bouw van de garages, het tabelletje staat op pagina 2 van het voorstel, staat bij alle garages dat ze ergens tussen 1 januari 2027 en 31 december 2031 worden gebouwd. Een planning waarin staat dat de garages ergens in een periode van 5 jaar worden gebouwd, is geen echte planning. Als mijn vrouw aan mij vraagt of ik thuis de afwas ga doen, dan kom ik niet weg met het antwoord, dat ga ik ergens in de komende 5 jaar doen. En op dezelfde wijze vind ik dat de gemeenteraad geen genoegen moet nemen met zo'n vage planning voor de bouw van de parkeergarages. Ik vraag de wethouder nadrukkelijk om het liefst vanavond, staande deze vergadering, maar anders in de komende dagen, met een extra bijlage te komen bij het raadsvoorstel en die naar de raad te sturen, met daarin een concrete planning. Wij willen een concrete planning, waarbij voor elke garage een concreet jaartal staat voor de realisatie. En daar willen we ook consequenties aan verbinden. Niemand in deze zaal heeft een glazen bol. Voor de komende periodes moet onomwonden duidelijk zijn dat de parkeergarages daadwerkelijk allemaal tijdig worden gebouwd. Nu zie ik hier een wethouder in dit zaaltje zitten die dolgraag parkeergarages wil gaan bouwen.

De heer Damen: Voorzitter.

De voorzitter: Zegt u het.

De heer Damen: Nu wordt door de VVD gevraagd om een keiharde planning. Maar het zal toch duidelijk zijn dat bij ruimtelijke orderingsprocedures er allerlei vertragingen kunnen op treden, waar de wethouder maar beperkt invloed op heeft. Vraagt hij niet het onmogelijke?

Het is geen afwas, het is een parkeergarage plannen, de ruimtelijke ordening daarvoor in orde maken, de procedures volgen, de bezwaarschriften afhandelen die erop komen. En dat is echt, nogmaals, iets heel anders dan het hanteren van de afwaskwast.

De heer Kuhlmann: Als de PvdA denkt dat zo'n lijstje, waarin in een periode van vijf jaar er wordt gezegd, dan gaan we dat een keertje bouwen, dat dat volstaat, dan denken we daar heel anders over. Als je daadwerkelijk van plan bent om die garages te bouwen ... Kijk, ik vraag niet op welke dag en hoe laat precies de eerste auto naar binnenrijdt. Maar het lijkt me alleszins redelijk, en eigenlijk ook niet meer dan normaal, om te verwachten van een college van een stad, met een omvang van de onze, dat er gewoon een hele concrete planning is, wanneer gaan we welke garage bouwen? En als u het me toestaat, voorzitter, daar moeten we ook consequenties aan verbinden.

De voorzitter: De heer Kuhlmann, ik heb wel alvast even twee vragen, voordat u doorgaat. De heer Van der Meer, en daarna de heer Groenewege.

De heer Van der Meer: Dank u wel, voorzitter. De heer Kuhlmann heeft het over een duidelijke planning. Als er een duidelijke planning mogelijk is, dan horen we dat wel van de wethouder. Maar hij heeft het ook over het verbinden van consequenties daaraan. En daar gaat mijn vraag eigenlijk over. Want hij heeft kritiek op de gedetailleerdheid van de tarieven in het voorstel, in relatie tot de vaagheid van de planning, in zijn ogen. Denkt hij dat als die planning concreter is of een beetje vertraagd wordt dat we met minder geld toekunnen, minder tariefsverhoging of wat dan ook, en toch die parkeergarages realiseren?

De voorzitter: Mijnheer Kuhlmann, denkt u dat we met minder geld toe kunnen?

De heer Kuhlmann: Kijk, ik zie hier nu een wethouder zitten die dolgraag die garages wil bouwen. Maar we moeten ook even in de gaten houden, wat gebeurt er als dat enthousiasme bij hem of bij zijn opvolger vervliegt? En laat ik er glashelder over zijn hoe de Dordtse VVD erover denkt, als de realisatie van nieuwe parkeergarages achter zou blijven bij het schema, dan moeten we pas op de plaats maken met tariefsverhogingen. En als de bouw van een of meer nieuwe garages komt te vervallen, dan moeten die tariefsverhogingen voor dat gedeelte ook worden teruggedraaid. Het is namelijk heel simpel, die hogere tarieven hebben een doel, en dat is het bouwen van die garages. En op het moment dat dat niet doorgaat of voor een gedeelte niet doorgaat, dan hoeven we ook die tariefsverhogingen niet meer voor dat gedeelte te doen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Groenewege had ook een vraag.

De heer Groenewege: Het valt mij op hoe de VVD over participatie denkt. Want als het gaat over betaald parkeren, dan zegt de Dordtse VVD, dat voeren we alleen in als minstens de helft van de wijk erachter staat. Maar bij het bouwen van parkeergarages, wat een veel radicalere ingreep is in je woonomgeving, doet de mening van omwonenden er opeens niet meer toe en verwacht de heer Kuhlmann van de wethouder een planning tot op de datum.

Wat gebeurt er met de mening van het Dordtse VVD als omwonenden blijken helemaal niet te zitten wachten op die hypothetische parkeergarages die hier staan ingetekend?

De voorzitter: De heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Het verband is natuurlijk evident. Die tariefsverhogingen zijn er alleen maar om die parkeergarages te bouwen. Als je ze niet bouwt, dan hoeven die tarieven ook niet omhoog. Het lijkt me alleszins redelijk om van het college te verwachten dat er met een concrete planning wordt gekomen. En natuurlijk, juist omdat omstandigheden kunnen veranderen ... Ik heb ook geen glazen bol. Laat ik eens een in mijn ogen afschrikwekkend scenario bedenken. Stel dat de volgende wethouder van verkeer de heer Groenewege is, dan snap ik ook dat die parkeergarages niet meer worden gebouwd. Daar moeten we denk ik dan eerlijk over zijn. Maar dan moeten we wel daar helder over zijn dat die tariefsverhogingen dan meteen stopt. Dat vind ik heel belangrijk om vast te leggen in dit besluit. En die disbalans zit er nu in. En die willen we er graag uithalen.

De voorzitter: Daar wil de heer Groeneweg graag wat op verduidelijken.

De heer Groenewege: Het is natuurlijk een hilarisch antwoord, maar ik denk wel dat de waarde die de VVD hecht aan de inspraak van inwoners ook gereflecteerd wordt in het antwoord wat de heer Kuhlmann geeft, waar die daar totaal niet op reflecteert. Hij negeert mijn vraag over de mening van omwonenden geheel. Ik vraag hem nog een keer, wat doet de Dordtse VVD als omwonenden niet blijken te zitten wachten op een hypothetische parkeergarage voor hun deur.

De voorzitter: De heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Kijk, natuurlijk gaat het nog over exacte uitwerkingen, waar de ingang komt en wat je allemaal doet. Maar de grote lijnen staan, wat ons betreft, wel vast. Ik heb mijn buik vol en de Dordtse VVD, dat is nog belangrijker, heeft de buik vol van die parkeerfiles, van het gebrek aan parkeerplaatsen. Op het moment dat we niets doen, en ik snap dat u dat prima vindt, maar dan maken we de stad onbereikbaar voor de auto. Die parkeerplaatsen zijn hoe dan ook nodig. Die garages gaan we bouwen. En natuurlijk in goed overleg met bewoners. Daar gaat een zorgvuldig proces aan vooraf. En sterker nog, dat zal u dan deugd doen, ik hou inderdaad ook rekening met een scenario waarbij die mogelijk niet gebouwd wordt. Ik heb geen glazen bol. Maar dan zeg ik er nadrukkelijk bij, als dat gebeurt, moeten die tarieven niet verder omhoog. Dan moet je dat stukje eruit halen.

De voorzitter: Ik ga u nog even ... De laatste kans, want de heer Kolkiliç wil ook graag een vraag stellen.

De heer Groenewege: Een laatste vraag. Ik verwonder me over de verschillende standaarden die de Dordtse VVD hanteert.

Want bij het invoeren van betaald parkeren is bewonerssteun daarvoor een voorwaarde, maar bij het bouwen van parkeergarages drukte de Dordtse VVD zijn eigen zin door. Waarom die selectieve waardering voor bewonersparticipatie?

De heer Kuhlmann: Daar zit niets selectiefs in. Je hebt projecten die zijn groot en van belang voor de hele stad. Dat geldt ook voor die garages. Als we onvoldoende plekken hebben in de stad, dan levert dat overal problemen op. En zeker ook voor de levendigheid van onze stad. Als er niemand kan komen, als er niemand zijn auto kwijt kan, bewoners. Een ander iets is, waar het gaat om iets wat alleen een bepaalde wijk betreft, of mensen wel of niet betaald parkeren willen in hun eigen straat, dat is natuurlijk aan die bewoners. En het idee wat nu geschetst wordt, alsof we geen belang hechten aan de inbreng van bewoners voor wat betreft de bouw van garages, dat werp ik natuurlijk verre van me, omdat daar natuurlijk ook een heel proces bij gaat. Er zijn allerlei scenario's denkbaar waarbij het uiteindelijk niet doorgaat. Die optie hou ik open. Ik zeg er alleen wel bij, mensen moeten niet gaan betalen, we moeten niet die tarieven omhoog gooien als blijkt dat een garage niet wordt gebouwd. Vandaar dat ik zeg, dat is iets wat nu ontbreekt in het voorstel. En die disbalans willen we graag corrigeren.

De voorzitter: Ik stel voor om het hier even bij te laten. En de heer Kolkilic had ook een vraag.

De heer Kolkilic: Voorzitter, dank u wel. Vraag aan de heer Kuhlmann. Wat gaat de Dordtse VVD doen als de wethouder geen toezegging doet?

De heer Kuhlmann: Ik heb alle vertrouwen in de wethouder dat hij goed luistert naar de inbreng van alle partijen. En we gaan zien wat hij straks zegt. Ik kan wel alvast zeggen, want dat moet natuurlijk aangepast worden in het voorstel, dat is iets wat we zelf moeten doen, wij vinden die keiharde koppeling tussen de tariefsverhoging en de bouw van de garages noodzakelijk. En naar ons oordeel staat dat nu niet sterk genoeg in het voorstel. We willen dat dat wordt aangepast. En we denken daarom aan een amendement om het raadsvoorstel op dit onderdeel te verbeteren.

De voorzitter: Dank u wel, heer Kuhlmann. U bent klaar. Dan ga ik even iets corrigeren, want ik ben begonnen met de indieners van de politieke vragen. Maar het is altijd handiger om eerst met het conceptamendement te beginnen, want dan weten we waar het over gaat. Mijn excuses. De heer Oostenrijk, ik ga u alsnog het woord geven om uw amendement te bespreken.

De heer Oostenrijk: Voorzitter, eigenlijk je hebt zo'n open doel die je dan in kan koppen, zoals net de heer Kuhlmann memoreerde. Dit amendement gaat daar precies over. In de versie van 11 maart was de besluitvorming eigenlijk vrij simpel, want dan ging het om, per ingang van 1 juli de tariefdifferentiatie voor straatparkeren en garageparkeren vast te stellen. Punt. Dat was een simpele. De nieuwe besluitenlijst heeft bij 1.5 de combinatie ingebakken van, dan besluiten we niet alleen over tabel 5, maar tevens de stappen in tabel 6. Dat heeft de vorige vergadering ook wat vragen en wenkbrauwen, fronsen opgeleverd. En die verwarring of die combinatie willen we ontwarren. En dat is dan de grondslag geweest voor dit conceptamendement.

Eigenlijk in lijn wat de heer Kuhlmann zegt, wij willen de businesscase, die gebaseerd is op jaartallen, zoals we in de beslotenheid tot ons hebben gekregen, koppelen aan de daadwerkelijke te vermoeden realisatiejaren. En het is duidelijk, als de realisatiejaren van enig parkeergarage opschuift naar voren of naar achteren, dan heeft dat wat ons betreft inderdaad direct gevolgen voor de stijging van de parkeertarieven. Dat hebben we geprobeerd om vorm te geven in dit conceptamendement. Mooier kan ik het eigenlijk niet maken.

De voorzitter: Dan houden we het hierbij. De heer Van de Meer heeft daar een vraag over.

De heer Van der Meer: Voorzitter, wat ik niet helemaal begrijp, is hoe de koppeling wordt gemaakt tussen de concrete planning van de data waarop parkeergarages worden opgeleverd en de tarieven? Want die tarieven zien erop dat er gewoon elk jaar 2,5 miljoen overschiet, om het zo maar te zeggen, om bij te dragen aan die financiering. En die totale financiering zal toch niet zo heel erg veel veranderen, op het moment dat die planning een beetje verandert. Ik snap de koppeling tussen die beide elementen niet.

De voorzitter: Dan gaat de heer Oostenrijk die, denk ik nu, uitleggen.

De heer Oostenrijk: Voorzitter, het college heeft bij elke parkeergarage die bandbreedtes aangegeven in het raadsvoorstel van, wanneer een parkeergarage gerealiseerd zou kunnen gaan worden. Terecht zitten daar onzekerheden in. En de businesscase, en dat weten we ook, is een datum of een jaartal wat binnen die bandbreedtes vastgeprikt is. Maar we weten het niet. Het college weet het niet. Daarom kan ook de wethouder niet gevraagd worden om jaartallen vast te zetten, want zo werkt het niet. Maar het is wel duidelijk dat er een relatie moet zijn. Zo is het. Wordt een parkeergarage later gerealiseerd, dan is de financieringsbehoefte anders dan dat hij, laten we zeggen, op een vroeger tijdstip wordt gerealiseerd. En dat is de tekst die we beogen. En dat dan ook jaarlijks voor te leggen ter besluitvorming aan de raad.

De voorzitter: Dank u wel.

De heer Oostenrijk: Dan heb je de zekerheden dat wat dat betreft de raad jaarlijks in feite het voorstel van het college kan omarmen of afstemmen.

De voorzitter: Dank u wel voor uw uitleg. Nou u toch aan het woord bent, wilt u ook nog een bijdrage doen aan de politieke vragen? Heeft u daar een mening over?

De heer Oostenrijk: Niet zozeer aan de politieke vragen, anders dan dat de voorgestelde besluiten gaan puur over 1 juli 2025. Als je wil sparen, ik zeg het maar in simpele taal, om de bouw van parkeergarages te financieren, dan moet je stappen zetten. En de CDA-fractie vindt de stap per 1 juli alleszins respectabel. Ook in lijn met de verwachting, en dan kijken we naar dat tabelletje 6, dat als de parkeergarages binnen die jaartallen daadwerkelijk worden gerealiseerd, dat dat dan in de businesscase die tarieven gaat opleveren, of kosten. Het is maar net hoe het ziet. De lijn snappen we. Maar we besluiten over 1 juli. Niet meer en niet minder. En dat ondersteunen we.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik door met de indieners van de politieke vragen. Nee.

De heer Kuhlmann: Toch nog eventjes. Want ik zit een beetje mee te lezen met het amendement van het CDA. Ik ben daar eerlijk gezegd een beetje door verrast. En ik kan daar ook weinig chocola van maken. Wat wordt er nu precies voorgesteld? Op het moment dat de realisatie van de parkeergarages achterblijft, om dan die abonnementsstarieven, om daarmee te schuiven? Begrijp ik dat goed?

De heer Oostenrijk: Dat begrijpt de heer ... Sorry, voorzitter, dat begrijpt de heer Kuhlmann goed. Als door welke omstandigheden dan ook we een parkeergarage laten bouwen, nog los van dat er een besluitvorming komt om een parkeergarage überhaupt niet te bouwen, ik verwijs maar even naar toch de discutabele financieringsbehoefte van de Grote Markt, dan verandert het plaatje. En daarmee ook de aard van de tariefstijgingen. Ik vind dat zo logisch als ik weet niet wat.

De voorzitter: De heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Dank u, voorzitter. Toch kan ik de logica, eerlijk gezegd, niet zo goed, tenminste maar deels volgen, laat ik het zo zeggen. Omdat, kijk, wat wij zojuist hebben aangekondigd, is een amendement waarin je zegt, voor alle tarieven, ook voor de vergunningstarieven dat je zegt, op het moment dat de realisatie achterloopt, dan ga je daar een pas op de plaats maken. U kiest ervoor om alleen naar die garagetarieven te kijken. Ik snap niet waarom iemand dat onderscheid zou maken. En dan roepen we eigenlijk op, u zit aardig op de goede lijn, maar doe met ons mee.

De heer Oostenrijk: Voorzitter.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Oostenrijk: Ik kan niet met de VVD meegaan, omdat er geen stuk ligt. Maar het is heel simpel. Voorgestelde besluit 1 tot en met 5, afsluitend tabel 5, gaat puur over zowel het straatparkeren als het garageparkeren en de bewonersvergunningen. Niet meer en niet minder. En het is simpel, je bent het daarmee eens of je bent het daar niet mee eens.

De voorzitter: Dan laten we dat even zo houden. En ook even de zienswijze van de wethouder dadelijk afwachten op de twee amendementen. Ga ik door met de SP, voor hun politieke vragen en reacties op de amendementen.

Mevrouw Kamphuis: Dank u wel, voorzitter. De SP kan niet instemmen met deze nieuwe parkeertarieven. Het leven voor veel mensen is al erg duur geworden de afgelopen jaren. En voor diegenen die al minder besteden hebben, is een verhoging echt iets wat de portemonnee gaat voelen. Als het gaat om de binnenstad weten de bewoners wel dat de tarieven elk jaar hoger worden, maar dit is wel erg fors. En wij begrijpen ook niet waar de verschillende bedragen, betreft het straatparkeren en parkeergarages vandaan komen en waar deze op gebaseerd zijn.

De SP ziet liever voor de eerste auto een lager tarief dan nu voorgesteld en een hogere bijdrage voor de tweede auto. Wat betreft de tarieven van de parkeergarage steunen wij het avond- en nachttarief, wat behouden blijft in de parkeergarage Energiehuis. Alleen we zetten wel vraagtekens bij sommige andere keuzes. Als je bijvoorbeeld in het gebied woont waar we nu zijn, in de Schil, is het tarief op straat en een garage hetzelfde uurtarief. Nodigt niet uit voor het kiezen voor de parkeergarage, terwijl dat we liever zien dat de mensen die in en rond de binnenstad wonen dat wel gaat doen. Ook vinden wij het belangrijk dat de pendelbusjes vanaf het Energiehuis en Weeskinderdijk betrouwbaar rijden en dat die toegankelijk zijn van de mensen in een rolstoel.

De voorzitter: Ik zie daar geen reactie op. Heeft u nog behoefte om te reageren op de andere politieke vragen of de amendementen?

Mevrouw Kamphuis: Voor het laatste ga ik het nog overleggen met de fractie. En dat was het.

De voorzitter: De heer Kuhlmann heeft toch een vraag voor u.

De heer Kuhlmann: Ik ben benieuwd of de SP een voorstander of een tegenstander is van de bouw van extra garageplekken?

Mevrouw Kamphuis: Wij zien liever de auto's niet in de binnenstad. We zien liever dat het ov goedkoper wordt, zodat de mensen met het ov naar de binnenstad komen. Dat er misschien één of twee parkeergarages bijkomen, dat weet ik nog niet helemaal precies. Maar we hebben liever dat het ov goedkoper of gratis wordt.

De voorzitter: Mijnheer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Er zijn natuurlijk mensen die van het ov gebruikmaken. Dat is hartstikke goed. Maar er zijn natuurlijk ook veel bewoners en bezoekers van het centrum die met de auto komen. En als je daar geen garage voor bouwt, als er onvoldoende plekken zijn dan zegt u eigenlijk tegen die bewoners, jammer, maar je kunt niet naar je werk toe gaan. Of tegen die ondernemer, jammer, er zijn minder klanten, want er zijn onvoldoende plekken. Ziet u niet het belang, dat is mijn vraag aan de SP, aan mevrouw Kamphuis, van het bouwen van die parkeergarages, gewoon omdat er nu te weinig plekken zijn?

Mevrouw Kamphuis: Via de voorzitter wil ik tegen de VVD zeggen, u kunt gerust met uw auto naar de werkplaats of naar de burens of waar u ook maar heen wil. Maar de parkeergarage die nu weg is gehaald, die moet terugkomen. En dan krijg je weer wat meer parkeerplekken. En ook de mensen die goedkoper met het ov kunnen gaan, weet ik zeker dat er veel meer mensen met het ov naar de binnenstad gaan. Dat heft zich aan elkaar op.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik door naar Forum voor Democratie. De heer Van Pelt.

De heer Van Pelt: Dank u wel, voorzitter. Ik was er de vorige week niet bij. Ik ben eigenlijk een beetje op een wat later moment ingevlogen. Ik vrees dat ik niet alle ins and outs ken. Maar in zijn algemeenheid zou ik er dit over willen zeggen, dat met de toenemende drukte in de stad, in de binnenstad met name, met auto's dat het ongewenst is, allerlei vormen van parkeeroverlast veroorzaakt. Dat het een goed idee is om daar iets aan te doen. En dan parkeergarages lijken mij een goed idee, omdat dat een efficiëntere manier is van auto's stapelen. Ligt het ook, wat mij betreft, voor de hand dat je dat met een verschillende tariefstelling een beetje probeert te sturen. De vraag of dat acceptabel is voor bewoners, vind ik een beetje ingewikkeld, omdat ik denk dat het parkeerprobleem of het overschot aan auto's natuurlijk ook te maken heeft met het feit dat we als ambitie hebben om meer woningen te bouwen. Alles wordt dichter bebouwd. Daardoor gaat er ruimte verloren. Je hebt wel meer parkeerplekken nodig, maar de ruimte wordt schaarser. Wat schaarser wordt, wordt duurder. Ruimte in de binnenstad wordt gewoon duurder. Ik zou zeggen, of het acceptabel is, dat wordt bepaald door het feit dat je er überhaupt wil wonen. Ik denk dat wonen in de binnenstad toenemend een beetje een luxe gaat worden, waar je in elk geval voor moet betalen. En daar hebben mensen een keuze in.

De voorzitter: Dank u wel. Wilt u nog iets kwijt over de andere politieke vragen of amendementen? Ik zie dat het aardig rustig is. Dat mag hoor. Wil er nog iemand over in debat gaan, over de politieke vragen. De heer Van der Meer zie ik. Is dit uitlokking? Dat is helemaal goed hoor. Pak me maar op. Hij steekt zijn hand op, wethouder, maar dadelijk aan u de beurt.

De heer Van der Meer: Dank u wel, voorzitter. Ik wil graag iets zeggen over het een en ander. Wij vinden het een heel evenwichtig voorstel. Er zitten 2 hoofdelementen in. Niet alleen de financiering van de parkeergarages, maar ook het sturende parkeerbeleid. En die hebben beiden onze hartelijke steun. Natuurlijk zijn tariefsverhogingen vervelend voor mensen die ze moeten betalen. Als je er op een afstandje naar kijkt, dan is inderdaad ons automobilitéssysteem een heel duur systeem voor mensen, maar ook voor de samenleving als geheel. Daarom is het van groot belang om hard aan alternatieven te blijven werken. En liefst zo dat die voor velen sneller, goedkoper en/of gezonder zijn. Maar het blijft natuurlijk automobilitéit. We woekeren ook met de ruimte. Daarom is het van groot belang parkeren zo weinig mogelijk op straat te laten plaatsvinden, zeker in het centrum. Parkeergarages zijn inderdaad hard nodig. Het voorstel laat zien dat het met een tariefsverhoging van jaarlijks zo'n 2,5 miljoen op kan brengen. Dat is niet genoeg om alles te financieren. Gelukkig zijn er ook andere knoppen waaraan gedraaid wordt. Maar we kunnen ook niet zonder die tariefsverhoging, als we althans dat programma van parkeergarages willen realiseren. Maar als we afzien van tariefsverhogingen, bijvoorbeeld omdat even een beetje vertraging optreedt bij het bouwen van parkeergarages, dan betekent dat dat we die parkeergarages gewoon niet kunnen bouwen, omdat we daar de financiering niet voor hebben. Dat betekent dat in de toekomst, en dat willen velen hier niet, parkeren in en om het centrum nagenoeg onmogelijk gaat worden. Daarom steun voor dit voorstel. Het draagt bij aan een leefbare en bereikbare stad voor iedereen. Ik heb 2 concrete vragen. Eén over het garagetarief. De heer Winger heeft daar ook al iets over gezegd.

Het lijkt, maar misschien begrijp ik het niet helemaal goed, of dat uiteindelijk op een hoger niveau komt dan het tarief op straat. En dat lijkt mij niet de bedoeling, want de bedoeling is dat garagetarieven lager wordt. Tweede is een vraag aan zowel de wethouder als aan de heren Kuhlmann en Oostenrijk, hoe ziet die koppeling van de planning aan tarieven er nu daadwerkelijk uit? Wat verandert er in de financieringsbehoefte, op het moment dat een bepaalde parkeergarage pas 2 jaar later wordt gerealiseerd? Dank u wel.

De heer Kuhlmann: Voorzitter.

De voorzitter: U vraagt en er wordt gelijk gedraaid. De heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Ik ben nooit te beroerd om een interruptie te doen. Het is een beetje gek, een vraag die niet in mijn eigen woordvoering, maar laten we het op deze manier oplossen. Kijk, het is natuurlijk heel simpel. Op het moment dat er garages niet gebouwd worden, dan moeten we daar voor dat deel niet die tarieven omhooggooien. Dan moeten we daar gewoon mee stoppen. En op het moment dat er een uitstel is of een lang uitstel ... Kijk, dat iets een week langer duurt of een maand, dat kan. Maar als iets op een gegeven moment, en we kennen allemaal daar wel voorbeelden van, eindeloos op de kalender blijft staan, we willen het misschien nog een keertje doen, en ondertussen gaan de jaren voorbij, dan moeten we natuurlijk ook wat doen aan die tariefstijging. Dan moet je dat maar even voor die periode pauzeren. Zo simpel is het, wat ons betreft.

De heer Oostenrijk: Voorzitter.

De voorzitter: Dat leidt toch nog wel tot een vraag. Even wachten hoor. Ik zit even te bedenken, is het beter om de heer Oostenrijk eerst nog even antwoord te geven of de heer Van der Meer? Wilt u uw vraag stellen aan de heer Kuhlmann? Ik laat het even aan u over.

De heer Van der Meer: Ik wilde inderdaad aan de heer Kuhlmann vragen, wat betekent dat in concreto, als een bepaalde parkeergarage af is, dan snap ik uw redenering. Maar als hij op een iets later moment gerealiseerd wordt. Het hele voorstel start vanuit een berekening van de netto contante waarde die nodig is om die hele operatie van parkeergarages te realiseren. Op het moment dat een parkeergarage iets later wordt gerealiseerd, dan wordt die netto contante waarde toch uiteindelijk naar verwachting een beetje hoger. Dat zou dan juist eerder tot verhoging van de tarieven moeten leiden dan tot verlaging. Of zie ik dat verkeerd?

De voorzitter: Als ik uw vraag even kort samenvat. De heer Kuhlmann, zit in uw voorstel alleen een koppeling aan wel of niet bouwen, of zit daar ook een vertraging in de garage?

De heer Kuhlmann: Nee, nadrukkelijk ook wordt daarin meegenomen, op het moment dat er een hele lange vertraging in zit, dan is het gewoon heel simpel, dan verschuift een heleboel en kun je natuurlijk ook ...

Dan pauzeer je voor dat deel die tariefsverhoging. En laat ik er meteen ook wat anders bij zeggen. Want je natuurlijk beoogt met zo'n amendement, is dat onze zeer gekwalificeerde mensen op het Stadskantoor, het ambtenarenapparaat, dat is natuurlijk een goede stok achter de deur. Op het moment dat je denkt, mooi, nu zijn die tarieven binnen, nu kunnen we achterover gaan leunen en dan gaan we later nog maar eens een keertje rustig denken hoe we die parkeergarages gaan bouwen., dat is niet hoe ik het graag zie. En ik denk dat het een uitstekende stok achter de deur is als iedereen op het Stadskantoor weet dat op het moment dat het te lang duurt met die plannen, als er jaren overheen gaan en er gebeurt niks ...

De voorzitter: Mijnheer Kuhlmann, kunt u het kort maken, want dit is een tweede woordvoering.

De heer Kuhlmann: Ja hoor.

De voorzitter: En dat is niet helemaal de bedoeling.

De heer Kuhlmann: Dan zal ik mijn zin afmaken. Dat men begrijpt dat die automatische prijsverhogingen dan ook ter discussie komen. Vandaar die stok achter de deur ook.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Oostenrijk, u wilde het ook graag toelichten.

De heer Oostenrijk: Ik ben kort, voorzitter. In aansluiting op wat de heer Kuhlmann net zei, vandaar dit amendement.

De voorzitter: Zo, dat kan ook. Nou ben ik helemaal van slag. De heer Van der Meer, bent u klaar met uw standpunten? Volgens mij wel. U heeft uw twee vragen gedeeld.

De heer Van der Meer: Ik wil alleen graag nog een constatering maken, dat de heer Kuhlmann zichzelf volgens mij tegenspreekt. Want hij denkt, als we die stok niet achter de deur hebben, dan gaan de ambtenaren achteroverleunen. Terwijl in zijn redenering de parkeergarages juist goedkoper worden, want daar hoeven minder tariefsverhogingen voor binnengehaald te worden, op het moment dat er wat uit wordt gesteld. Het lijkt mij dat die redenering niet klopt.

De voorzitter: Dan kijk ik nog even verder rond. De heer De Feijter. Nee, wacht even. Ik ben helemaal vergeten dat de heer Damen eerst was. En daarna geef ik u de beurt. Ik zag hem al verschrikt kijken, vandaar.

De heer Damen: Dank u, voorzitter. Voorzitter, wij vinden dat de koppeling van de tarieven en de verhoging van de tarieven voor parkeren terecht gekoppeld wordt aan de kosten van parkeervoorzieningen. Zo strak als de heer Kuhlmann dat wil zien, dat vind ik wel heel vergaand, maar het moet niet zo zijn dat je wel de verhogingen int en niet de parkeervoorzieningen realiseert. Je moet dan wel even goed kijken naar de miljoen, ongeveer een miljoen, die nu uit de opbrengsten van het parkeren toevloeit naar de algemene middelen. Die wordt geschrapt, als ik het goed begrijp, in het voorstel.

Dat vind ik verwonderlijk. Met dat miljoen hou je twee zwembaden open, De Dubbel en Wantijbad, bij wijze van spreken. Dat is dan niet meer mogelijk. Maar je moet er ook mee rekening houden dat nu geparkeerd wordt op een aantal plaatsen in de binnenstad, waar je ook heel goed woningen kunt bouwen. Ik noem de Botermarkt, ik noem het kruispunt bij Tuinkade en Boomstraat, ik noem de Cornelis de Wittstraat, tegenover de Dirk. De Bomkade. Zo zijn er tal van plaatsen waar nu geparkeerd wordt en geen woningen gebouwd worden. En je mag daarvoor best zeggen, voor de huur voor die ruimte mag je parkeergeld toesluizen naar de algemene middelen. Dat is één. Twee, de hoge tarieven voor bewoners in de parkeergarages en de forse verhoging daarvan ten opzichte van het parkeren door bewoners op de straat, dat begrijp ik niet. We wilden dat men meer ging parkeren in de parkeergarages, minder op straat. Op dit moment zijn er op tal van plaatsen op de meest idiote plekken parkeerplaatsen geformuleerd. Ik noem de nieuwe brug, onder andere op De Vest, die de aantrekkelijkheid van de binnenstad fors afbreuk doen. En ik zou graag zien dat het aantal straatparkeerplaatsen, met name op die plekken waarbij je nu niet behoorlijk kunt lopen of wandelen, dat die worden gereduceerd. De Aardappelmarkt vind ik net een verkeerd voorbeeld daarvan. Daar zitten die parkeerplaatsen eigenlijk helemaal niet in de weg. Ten slotte, de locatie voor de parkeergarage Grote Markt, is voor mij onduidelijk of die voor bezoekers bedoeld is. Dat vind ik erg ongewenst, omdat dan er een heleboel verkeer dwars door die binnenstad moet plaatsvinden en dat alleen maar tot door de heer Kuhlmann zo verafschuwde files zal gaan leiden. Dat moeten we niet willen. Als je op de Grote Markt een parkeervoorziening bouwt, dan moet je die vooral bestemmen voor bewonersparkeren. En dat moeten dan ook relatief betaalbare plaatsen zijn. Daarmee heb ik ook wel de vraag, als deze plannen gerealiseerd worden, neemt dan het aantal parkeerplaatsen op de straat in de binnenstad af in de loop van de jaren of blijft dat gelijk? Want dan is het een eigenlijk een soort tevergeefse operatie.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Damen. Mevrouw Kamphuis heeft een vraag, en daarna de heer Kuhlmann.

Mevrouw Kamphuis: Dank u wel. De parkeergarage op de Aardappelmarkt had u het over. Ik heb van een paar bewoners gehoord dat ze dat daar echt niet willen. Hoe denkt de PvdA erover, vraag ik via de voorzitter.

De heer Damen: Ik begrijp de vraag niet helemaal. Ik heb begrepen dat de bewoners graag zien dat daar een aantal parkeerplaatsen gehandhaafd blijft.

De voorzitter: Mevrouw Kamphuis.

De heer Damen: En dat vind ik op die locatie niet onredelijk. Maar er zijn andere plaatsen, zoals de nieuwe brug, die ik heb genoemd, waar de parkeerplaatsen in mijn ogen veel beter kunnen verdwijnen, omdat die parkeerplaatsen heel ongelukkig gesitueerd zijn.

De voorzitter: Beantwoordt dit uw vraag, of bedoelde u hem anders? Stelt u hem nog een keer.

Mevrouw Kamphuis: Ik zal hem op een andere manier vragen. De bewoners willen gewoon daar kunnen blijven parkeren. Dat klopt. Maar de parkeergarage die daar eigenlijk zou komen, die willen sommige bewoners niet. Hoe denkt de PvdA erover, over die parkeergarage?

De voorzitter: De heer Damen.

De heer Damen: Het idee dat daar een parkeergarage zou moeten komen, is mij volledig onbekend. Ik weet wel dat er op de Grote Markt een parkeergarage gepland wordt. Als dat een bewonersparkeergarage wordt, en die gedeeltelijk ondergrond plaatsvindt of grotendeels, dan heb ik daar geen bezwaar tegen. Maar een parkeergarage voor bezoekers op die locatie, lijkt mij gewoon een dom ...

De voorzitter: Volgens mij heeft u allebei andere signalen. Want u zei net dat dat wel gewenst was door bewoners. En u heeft gehoord dat het niet gewenst was. Volgens mij komen we daar niet uit. De heer Kuhlmann, u had ook een vraag.

De heer Kuhlmann: Ik heb een vraag en een compliment aan de heer Damen. Om te beginnen met een compliment. Ik ben heel blij dat hij, misschien in iets minder sterke bewoordingen, maar ook graag ziet dat wanneer de tarieven omhooggaan, dat er ook daadwerkelijk garages gebouwd worden. Dan mijn vraag. Want op een ander onderdeel, daar verschillen we denk ik net een beetje. Wij zijn, we roepen er al jaren om, dolblij dat eindelijk die afdracht stopt voor wat betreft de greep uit de parkeeropbrengsten naar de algemene middelen, zodat dat geld gebruikt kan worden voor iets wat er ...

De voorzitter: De heer Kuhlmann, kunt u uw vraag kort stellen?

De heer Kuhlmann: Ja, ga ik doen. Zodat het geld gebruikt kan worden voor het doel waar bedoeld is, namelijk parkeren en parkeergarages bouwen. Waarom denkt de heer Damen dat het slim is, terwijl dat geld daar zo keihard nodig is, om het toch voor andere zaken te gaan best besteden? Waarom zo'n pleidooi?

De heer Damen: Het is de heer Kuhlmann, voorzitter ...

De voorzitter: Gaat uw gang. Ik vind het goed als het zo gaat.

De heer Damen: Het is de heer Kuhlmann mogelijk ontgaan dat we voor een enorme bezuinigingsoperatie staan, En door het niet meer overhevelen van miljoen euro ongeveer uit de parkeeropbrengsten naar de algemene middelen, als je daarmee stopt, betekent het simpelweg dat je een miljoen extra moet bezuinigen. Dat vind ik niet zo wenselijk. Maar bovendien vind ik het niet onredelijk dat je ook kijkt wat het parkeren op dit moment kost op de straat. En daarbij wil ik ook verdisconteren dat er een hele hoop parkeerplaatsen in de binnenstad zijn of in de Schil waar je wel degelijk woningen zou kunnen bouwen. En een woningopbrengst of een grondopbrengst zou kunnen realiseren die je nu niet realiseert, omdat er allemaal autootjes staan.

De heer Kuhlmann: Nog heel even.

De voorzitter: Korte vraag.

De heer Kuhlmann: Ik denk dat iedereen of vrijwel iedereen in deze ruimte begrijpt dat er een tekort aan parkeerplaatsen is in het centrum. We gaan die garages bouwen. Als u zegt, uit die parkeeropbrengsten moeten we door blijven gaan met daar, volgens mij is het minder dan een miljoen, maar 8 ton, of hoeveel het ook is, naar die algemene reserve. Dan betekent het heel simpel dat de PvdA ervoor kiest om als je die garages wil bouwen, maar ook dat miljoen daar niet voor wil gebruiken, dat de tarieven op straat en voor de vergunninghouders en in de garages nog veel hoger zouden moeten worden dan nu al in het voorstel staat. Bent u daarvoor?

De voorzitter: De heer Damen.

De heer Damen: Op zich klopt de redenering van de heer Kuhlmann. Maar wij vinden niet dat er zo'n enorm groot tekort aan parkeerplaatsen in het centrum is. We vinden dat er een groot tekort aan parkeerplaatsen rond het centrum is. En daar kun je een aantal parkeervoorzieningen voor een veel lager tarief realiseren. Wij zijn daarom ook niet voor een parkeergarage op de Grote Markt voor bezoekers, want dat levert een hele hoop narigheid op. De files waar u het al over heeft, die lopen dan door de hele binnenstad. Dat willen we niet. Wij willen aan de rand van de binnenstad goedkopere garages bouwen. En dat betekent ook dat die tarieven dan voor het parkeren niet zo hard hoeven te stijgen als u vreest.

De voorzitter: Duidelijk. Een duidelijk antwoord. Volgens mij was dit uw standpunt en was u klaar met uw redevoering. Dan ga ik door naar ChristenUnie/SGP, de heer De Feijter.

De heer De Feijter: Dank u wel, voorzitter. Eigenlijk zijn er twee aspecten aan dit raadsvoorstel. En dat is enerzijds dat we parkeergarages gaan bouwen. En anderzijds dat we willen gaan sturen op waar de auto in de binnenstad zich bevindt. En de ChristenUnie/SGP staat achter allebei die dingen. We moeten meer parkeergarages gaan bouwen. Daar is net ook al nodig over gezegd. Dat punt is al wel denk ik redelijk belicht. Maar anderzijds is het ook nodig dat we de schaarse openbare ruimte die we hebben op een andere manier inrichten. Want laten we wel wezen, en de heer Van Pelt refereerde daar net ook al aan, de auto neemt ruimte in beslag. En door ze te stapelen, zorg je ervoor dat dat op een efficiëntere wijze gebeurt. Daarom staan wij positief tegenover dit raadsvoorstel. Het voorstel wat de Dordtse VVD deed om te koppelen tussen de bouwambities, het realiseren van parkeergarages en de stijging van tarieven vinden we enerzijds een logische. Anderzijds heb je natuurlijk ook dat sturende aspect. We vragen ons ook af, want dat sluit wel aan bij de vraag die de heer Van der Meer er eerder ook al over stelde, stel dat de planning van realisatie van parkeergarages achterloopt door stijgende kosten ... En we zien nu hoe in een korte tijd de wereldeconomie opeens waarschijnlijk tot een hoop stijgende kosten overal kan leiden. We vragen ons af of die koppeling dan juist ook niet leidt dat we al die parkeergarages ook op een later moment gaan realiseren, omdat we niet op het benodigde bedrag uitkomen? Dat zou ons jammer lijken, want die parkeergarages zijn juist hard nodig.

Zowel omdat we gewoon de ruimte nodig hebben, maar ook omdat we de auto uit de openbare ruimte van de straat, laat ik het zo zeggen, willen hebben en in die parkeergarages.

De voorzitter: De heer De Feijter.

De heer De Feijter: Ik ben benieuwd hoe ook de wethouder hierop reflecteert, maar wellicht dat de heer Kuhlmann van de Dordtse VVD daar ook nog op kan reflecteren.

De voorzitter: Ten eerste hebben we nog een vraag van de heer Oostenrijk.

De heer Oostenrijk: Voorzitter, de heer De Feijter wijdt een aantal woorden aan de suggestie van de heer Kuhlmann. Maar ik ben toch benieuwd wat hij dan van het conceptamendement vindt? Die zegt met dezelfde woorden, laten we zeggen concreet, de relatie tussen het moment van de realisatie van een parkeergarage en de stijging van de tarieven. En dat dan ook jaarlijks te monitoren.

De heer De Feijter: Om heel eerlijk te zijn, zag ik dit amendement zojuist pas. Die had ik nog even wat beter moeten lezen. Maar daar zouden dan dezelfde overwegingen voor gelden natuurlijk.

De heer Oostenrijk: Voorzitter, toch blijft het mij verwonderen dat de heer De Feijter wel op een niet aanwezig amendement ingaat en voorbijgaat aan het amendement wat er wel is.

De heer De Feijter: Als daarvan het idee hetzelfde is, dan lijkt mij, wat ik zeg, dat daar dezelfde vragen voor gelden, toch?

De voorzitter: En daarom net het antwoord van de heer Oostenrijk. U heeft terecht uw ruimte al gepakt. De heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Dank, voorzitter. Even in de relatie tot, denk ik, de terechte vraag die de heer De Feijter stelde. Goed dat dat aan de orde komt. Kijk, in zo'n situatie waarbij er eigenlijk een hele heldere reden is, dat er niet iets politieks speelt, geen tegenwerking of wat dan ook, maar gewoon de prijzen zijn duurder geworden, dat lijkt me niet het moment om wat te gaan doen aan die tarieven. Het punt wat u maakt is terecht. Dan komt de realisatie van die parkeergarages nog verder uit beeld. Het is ook, wat mij betreft, geen automatisme om dan te stoppen. Alleen het is wel een rem, een garantie, een reddingsboei om het tegenovergestelde automatisme te voorkomen. Wie weet wie er in een volgend college of misschien wel deze wethouder in een volgend college, maar met een andere politieke samenstelling op een gegeven moment zegt, jullie hebben de tariefsverhogingen heel strak vastgelegd, daar hou ik me aan, dat is de uitgestippelde koers. Over die realisatie van die parkeergarage, dat staat er veel vager in. De politieke werkelijkheid is nu anders en we doen het niet, maar het wordt wel verhoogd. Het is meer in die redenatie. Maar uiteindelijk, en dat is denk ik wel van belang om erbij te zeggen, voor al deze tarieven geldt natuurlijk dat ze jaarlijks worden vastgesteld. We zijn er allemaal zelf steeds bij wanneer we dat doen.

De heer Oostenrijk: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Oostenrijk.

De heer Oostenrijk: De heer Kuhlmann gaat wederom het amendement omarmen. Daar ben ik erg blij mee.

De voorzitter: Heel mooi. En ik wil gewoon heel even de wethouder afwachten om te kijken wat zijn blik hier ... Kijk, hij zit al te glimlachen. De VSP, mijnheer Stolk, u wilt graag ook uw standpunt geven.

De heer Stolk: De VSP heeft ook naar de punten gekeken. En als eerste staat er, vinden wij het acceptabel voor onze inwoners? Nee, dat vinden wij niet. Ik denk dat het te hoog is. Maar aan de andere kant is het ook zo dat het gekoppeld is aan de garages. Wij zijn voorstander om garages te bouwen. Maar het bedrag wat dan uit die parkeertarieven komt, die 2,5 miljoen, dat vinden wij te veel. Want dat wordt eigenlijk door alle mensen in Dordrecht die parkeren betaald. En het wordt steeds meer in de wijken ook betaald parkeren, waardoor die ook mee gaan betalen aan die garages. En ik denk dat de VSP daar op tegen is, want dat is kosten maken voor mensen die eigenlijk niet parkeren in de stad. Aan de andere kant, om dat gat op te vullen, we hebben ook nog Eneco-gelden. We hebben op het Maasterras 150 miljoen gereserveerd. En daar komt ook, en dan kijk ik even hiernaartoe, de Maasparkgarage. Ik denk dat we daar geen geld voor hoeven te reserveren, want dat zal hoogstwaarschijnlijk zitten in die Eneco-gelden. En dan kan het gebouwd worden. Of er gebouwd gaat worden tussen 2027 en '31 is nog de vraag. En dan zou ik van de wethouder willen horen of dat inderdaad ook zo is? Want uiteindelijk moet eerst nog maar eens de knoop doorgemaakt worden, voordat die huizen gebouwd gaan worden. Dat is een punt van, even kijken, de Eneco-gelden. En wat ik ook belangrijk vind, ik ben het eigenlijk met de heer Kuhlmann eens, de VVD, er moeten garages gebouwd worden. Maar wij denken ook aan de winkeliers van de stad. En daar hoor ik niks over. Maar als wij steeds minder in de stad kunnen parkeren, en dat wordt nu ook steeds duidelijker, dan vraag ik mij af of die werkgelegenheid ook nog gestand kan doen. En de derde vraag, of tenminste wat ik ook nog wil zeggen, ik wil vragen of de wethouder erop kan reflecteren? Dat is, we zouden 500 parkeerplaatsen in de stad gaan reduceren, en of hij daar voorlopig mee stopt totdat de garages gebouwd zijn? Of in ieder geval de Weeskinderdijk en de Spuihaven. Want elke keer als er weer een plaatsje weggaat, komt er weer een probleem bij. En we krijgen geen minder auto's, maar we krijgen meer auto's. Dat was het, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Ik had de heer Groenewege van de Partij voor de Dieren, die ook graag wat in wil brengen.

De heer Groenewege: Dank u wel. Voorzitter, om af te trappen, de Partij voor de Dieren vindt dit een moeilijk stuk. Erg technisch en gedetailleerd. We zullen ons daarom niet blindstaren op punten en komma's, maar proberen uit te zoomen naar principes. Principeel vinden we het correct dat parkeren in de binnenstad duurder is dan parkeren aan de rand van de stad. Ook vinden we principeel dat gebruikers van een parkeergarage, die vele miljoenen kost, daar zelf ook aan moeten meebetalen.

Als we het voorstel goed gelezen hebben, concluderen we dat de voorgestelde tariefsverhoging er nog steeds niet voor zorgt dat de gemeente financieel uitkomt met dit plan, om allerlei parkeergarages te bouwen. Er zijn allerlei financiële trucjes nodig om dat enigszins voor elkaar te krijgen, waar de Partij voor de Dieren haar twijfels bij heeft. Zo creëert het college bijvoorbeeld een fictieve restwaarde van parkeergarages, die volledig op natte vinger luchtfietserij gebaseerd lijkt te zijn. Ook stopt een bijdrage van zo'n 9 ton per jaar aan de algemene middelen, wat simpelweg ten koste gaat van andere ambities van de gemeente. Door het college wordt dit aspect in een antwoord als een blikje op straat vooruit getrapt naar de Perspectiefnota. Maar zo simpel gaat de Partij voor de Dieren daar niet in mee. Omdat de gemeente financieel niet uitkomt, moeten mensen die met de fiets, te voet of met het ov naar de binnenstad gaan, gaan bijdragen aan de bouw van parkeergarages waar zij zelf geen gebruik van maken. De gemeente betaalt namelijk met belastinggeld waar iedereen aan bijdraagt de onrendabele toppen van deze miljoeneninvesteringen. Dat voelt onrechtvaardig en onderstreept het belang om de kosten beperkt te houden. De Partij voor de Dieren wil om deze reden dat de maat van parkeergarages zorgvuldig bepaald wordt.

De heer Kuhlmann: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Kuhlmann, gaat uw gang.

De heer Kuhlmann: Ik ben benieuwd, want de heer Groenewege noemt het onrechtvaardig dat je parkeergarages voor een deel ook met algemene middelen financiert. Waarom is dat onrechtvaardig, maar zijn er allerlei andere voorzieningen die ook ten bate zijn van de stad, maar waar een beperkt deel van de mensen gebruik van maakt? Ik noem een speeltuin, iemand die geen kinderen heeft, maakt geen gebruik van een speeltuin, en toch wordt dat uit de algemene middelen betaald. Waarom is het daar wel rechtvaardig, maar zoiets nuttigs als een parkeergarage niet?

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Ik heb niet gezegd, even om het helder te krijgen, dat is onrechtvaardig. Ik heb gezegd, dat voelt onrechtvaardig. En dat was ook een zeer bewuste woordkeuze. En die heeft ook te maken met de grootte van de investering. Want bij een speeltuin heb je het toch wel over andere bedragen dan bij een ondergrondse parkeergarage midden in het centrum, in een archeologisch topgebied. Daar hebben we het over. En daarom vinden we het belangrijk dat de maat van parkeergarages zorgvuldig bepaald wordt, om de kosten beperkt te houden. Liefst gebruiken alleen mensen die een auto echt nodig hebben, zoals mensen die slecht ter been zijn, een vele miljoenen kostende parkeergarage en gebruiken anderen een ander vervoersmiddel. Samenvattend heeft de Partij voor de Dieren haar definitieve standpunt over dit raadsvoorstel nog niet bepaald. Wij vinden de verhoging van parkeertarieven terecht, maar we zitten in onze maag met de paragraaf over de Nota Waarderen en Afschrijven. Dat ei zullen wij de komende week leggen. Dank u wel.

De voorzitter: Duidelijk. Dank u wel. Dan wil ik het woord geven aan mevrouw Van Waardhuizen.

Mevrouw Simon-van Waardhuizen: Dank, voorzitter. Vanuit Op Ons Eiland hebben we toch ook wat moeite met het raadsvoorstel Tariefdifferentiatie en de RIB Schuifoperatie, wat mede gevoed wordt door de beantwoording van de technische vragen, waarin gesteld wordt dat als we dit zo vaststellen we laten zien dat de komende jaren de auto een goede plek vindt, middels de sturende prijsstelling auto's te verleiden naar die plek, in 80 procent van de gevallen. En mensen die meer te besteden hebben dichterbij de binnenstad kunnen laten parkeren. Wat ons betreft is dat geen toonbeeld van mobiliteitsbeleid, maar meer een vorm van auto ontmoedigingsbeleid, op basis van inkomen. Wat ons betreft is voor een groot deel van onze inwoners dit voorstel niet acceptabel. En daarbij is het parkeren in een parkeergarage wellicht financieel aantrekkelijker. Maar vooralsnog is dit gestoeld op de voorliggende papieren tijgers en niet de huidige dagelijkse praktijk, waar toch veelal sprake is of gaat zijn van betaald parkeren dan wel een boetebeleid, als gevolg van foutief parkeren door een tekort aan parkeerplekken. Ik laat ook niet onbenoemd de nieuwbouwwijken dan wel een verplaatsing van de parkeerproblematiek naar delen van de stad of wijken waar nog geen betaald parkeren is of bestaande parkeerplekken verdwijnen. In die zin zijn we het dan ook eens met wat de heer Kuhlmann stelt. En wat ons betreft zou de tariefstijging ook in hold gezet moeten worden totdat de planning ook helder is. Anders is het gewoon dweilen met de kraan open, zolang nut en noodzaak van autogebruik miskend blijft.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zou ik graag het woord geven aan de wethouder.

De heer Oostenrijk: Voorzitter.

De voorzitter: Sorry. De heer Oostenrijk, gaat uw gang.

De heer Oostenrijk: Ik wil nog iets zeggen over het ingediende amendement. Dat heeft niet anders de bedoeling door helderheid te scheppen in de relatie tussen de bouw van parkeergarages en de daaraan verbonden tarieven. En het uit te halen uit de besluitvorming die nu gekoppeld zit in 5, omdat je daarmee de datum 1 juli '25 koppelt aan het meerjarenverhaal. Dat is de bedoeling van het amendement. Niet meer en niet minder.

De voorzitter: Wethouder, ik zie dat de heer Stam toch ... Dat ik het verkeerd ingeschat heb. Ik wil graag het woord nog even geven aan de heer Stam.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. Als je het STOMP-principe als uitgangspunt neemt, dan snap ik dit raadsvoorstel wel, zeker met betrekking tot tarieven. Echter, als je gaat kijken, parkeergarages zijn gewoon keihard nodig. We hebben onlangs de discussie gehad met Wolwevershaven, Kuipershaven, met mensen. Beter voor Dordt heeft net al aangegeven, met tweede vergunning. Die plek heb je gewoon keihard nodig. Als je kijkt naar de bouwplannen die we hebben aan het Maasterras en je gaat daar een prognose doen van het aantal auto's wat komt en waar plekken voor worden gebouwd, dan kan je maar één conclusie trekken, je gaat een beleid voeren waar je geen auto's mee toestaat of je gaat parkeergarages bouwen. In die zin kan ik het voorstel wel begrijpen. Als je dan kijkt naar de nieuwe parkeertarieven, zijn niet acceptabel?

Dat is eigenlijk dezelfde vraag als die ik aan de heer Wringer heb gesteld, wat is acceptabel? Wij vinden ze nu wel hoog worden. Maar als ik hem weer relateer aan het STOMP-principe, dan is het wel een stukje ontmoedigingsbeleid wat eigenlijk dat STOMP-principe, wat in de gemeenteraad is vastgesteld, met zich meebrengt. Die kan ik dan wel weer volgen.

Mevrouw Kamphuis: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Kamphuis, stelt u uw vraag.

Mevrouw Kamphuis: Is de heer Stam, via de voorzitter, het met ons eens dat dan mensen met een dikke portemonnee makkelijker naar een stad toe kunnen dan mensen die niet zo'n dikke portemonnee hebben?

De heer Stam: Dat weet ik niet. Dat ligt eraan. Misschien gaan die meer gebruikmaken van het openbaar vervoer. Het enige wat je ziet, dat is dat een basis van dat STOMP-principe, wat we met zijn allen hebben vastgesteld, daar zit een soort ontmoedigingsbeleid in. En qua tariefstelling zie ik ook wel dat dat op de lagere inkomens in onze stad zijn invloed zal hebben. En die zullen een andere weg gaan vinden of niet om naar het centrum te komen.

De voorzitter: Mevrouw Kamphuis heeft daar nog een vraag over.

Mevrouw Kamphuis: Met het ov, sommige gebieden klopt dat, voorzitter. Alleen echter in Dubbeldam rijdt niet zo altijd het ov om naar de stad te gaan. Die mensen hebben dan een probleem.

De heer Stam: Ik heb altijd begrepen dat daar de rijke Dordtenaren wonen. Wat dat betreft kunnen die gewoon met de auto.

De voorzitter: Daar zitten ook een heleboel sociale huurwoningen, de heer Stam.

De heer Stam: Als je dan kijkt naar die stijging van de tarieven, zouden die dan leiden tot de bouw? Dan denk ik, lopen die tarieven dan parallel aan de stijgende bouwkosten? Is dat dan voldoende? Mijnheer Van der Meer heeft al aangegeven, gelukkig zijn er nog andere wegen die naar Rome leiden. We zijn wel benieuwd hoe die parkeergarages dan financieel tot stand zijn gekomen. En als je dan kijkt naar dat verschil tussen straat- en garagetarieven, dat vond ik ook wel verwonderlijk. We hebben gezegd bij het STOMP-principe, we willen meer auto's in de garage hebben. Nu zie je een omgekeerde prijsstelling. Die vinden we wel bijzonder. En leidt het sturen met parkeertarieven dan tot gewenste resultaten? Daar hebben wij nog wel onze vragen bij. Maar weer het STOMP-principe als uitgangspunt nemen, zou je denken van wel. En dan toch nog even reagerend op mevrouw Kamphuis. Ik ben ook wel van mening dat je goed moet gaan kijken hoe je mensen met een kleine beurs moet gaan helpen, om toch op een goede manier in de stad te komen, als ze dat willen. En mijnheer Damen heeft al gezegd, die miljoen zou je eigenlijk kunnen gebruiken om andere problemen op te lossen. Ik denk dat je die wel nu moet gaan gebruiken om die parkeergarage te doen.

Er zijn wel andere middelen die we wellicht op een andere manier kunnen inzetten, om toch ook de onderkant van onze samenleving op een goede manier te helpen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik u nu wel het woord geven, wethouder. Gaat uw gang.

De heer Van der Linden: Weet u het zeker?

De voorzitter: De heer Kolkiliç en mevrouw Dijkstra hebben gezegd dat ze niet willen, niet hoeven.

De heer Van der Linden: Prima. Dank. Ik denk ook dat we bijna alles wat je hierover kan vinden of vragen wel ongeveer langs hebben gehad. En dat is ook wel mooi om te merken dat dat zo is. Ik denk dat ik eerst even een aantal opmerkingen en vragen per fractie langsga en dan eventjes iets zeg over de amendementen en de politieke vragen. En dan begin ik eventjes misschien bij de VSP. U gaf onder andere aan of u vroeg, stopt het college nu met het weghalen van straatparkeerplekken? Dat is een raadsbesluit geweest, met een amendement. En we hebben afgesproken met elkaar, we voeren het beleid uit, waarbij we er wel rekening mee houden dat we alleen plekken kunnen weghalen op straat als die tweede parkeervergunningen zijn ingeleverd, oftewel als de vraag naar vergunningsruimte daarmee correspondeert. We hebben kleine bewegingen gezien. En ik heb toen al gezegd bij de vaststelling van het beleid, en ook bij de bespreking van de raadsinformatiebrief Schuifoperatie, dat we natuurlijk door de tijd heen wat veranderingen zien. En dat we opgeteld zelfs iets meer straatparkeerplekken hebben dan twee jaar geleden. Onder andere bijvoorbeeld bij parkeerterrein Steegoversloot een aantal vergunningen van de rechtbank is ingeleverd. Dat is helemaal niet erg zo. Zo ademt dat een beetje mee. We gaan niet verder dan dat. Daar stop ik natuurlijk niet mee. Want u heeft een raadsuitspraak gedaan. En ik ben soms wel een beetje brutaal, maar dat ga ik natuurlijk niet doen. Ik ga niet zomaar stoppen met door uw raad vastgestelde besluiten uit te voeren. Dat doen we niet. We hopen natuurlijk wel dat door mensen een beetje te stimuleren juist in gebouwde parkeervoorzieningen plaats te nemen met de auto, in plaats van op straat, dat langzaam in ieder geval de bezoeker denkt, weet je, ik kan eigenlijk beter en ook voor een net iets andere prijs in de garages gaan staan dan op straat. De eerste parkeervergunning. Want onder andere mevrouw Kamphuis gaf aan, maken we het niet te duur? De eerste parkeervergunning blijft natuurlijk een zeer redelijk tarief houden, waarvan je natuurlijk ook nog kan zeggen, dat is te hoog. n anderen kunnen zeggen, dat moet veel hoger. Prima. Maar voor de eerste vergunning is in ieder geval in verhouding met andere steden een redelijk tarief. Ik denk ook dat we met dit voorstel onszelf niet uit de markt prijzen als het gaat om de andere tarieven. Of het nou gaat om kortparkeertarieven of om garagevergunningen, u heeft een kleine vergelijking gezien in het voorstel, daar kun je ook op die site nog goed naar kijken. Dan zie je dat natuurlijk overal in het land stijgen parkeertarieven in binnensteden. Dat heeft te maken met inderdaad, wat de heer Van Pelt zegt, het ruimtebeslag schaarse dingen, zoals ruimte in binnensteden worden duurder.

Want of je er een stoel, een boom, een bankje, een terrasje of een auto wil neerzetten, die ruimte neemt niet toe. Naarmate er meer vraag is en je ook nog eens meer woningen toevoegt, neemt de prijs per vierkante meter wel wat toe. Dat zie je overal. Maar we prijzen onszelf daar niet mee uit de markt.

De voorzitter: De heer Damen, gaat uw gang.

De heer Damen: De wethouder, voorzitter, zegt dat de belanghebbende prijs voor een parkeerplaats niet zo hard stijgt. Tegelijkertijd zegt hij dat er beter in parkeergarages geparkeerd kan worden dan op straat. Maar waarom geldt dat dan niet voor belanghebbenden? Want de abonnementsprijs in een parkeergarage is vele malen hoger dan de prijs op straat voor belanghebbenden. En ik zou het liefst dat volledig omgedraaid zien.

De heer Van der Linden: Dat kunnen we doen, maar dan wordt een eerste vergunning geen 160 euro, maar 1.600 euro. En dat wilt u ook niet, denk ik. Want gebouwde parkeervoorzieningen zijn gewoon zeer kostbaar. En je moet ze afschrijven in 50, 60 jaar. En dan mag je blij zijn als je daar ongeveer op 0 uitkomt, wat vaak niet lukt. Kortparkeren zie je, kun je beweging prima stimuleren. Maar voor vergunningsparkeren is dat natuurlijk wel wat ingewikkelder. Dan ga ik meteen even door naar uw vraag, of uw opmerking eigenlijk. Als we een garage gaan bouwen op de Grote Markt, wordt die inderdaad bedoeld voor bewoners. Want je wil niet grote vervoersstromen nog meer die binnenstad en het binnenste stukje van de binnenstad intrekken. Die moet dan voor bewoners. Dat is natuurlijk wel een moeilijke plek. En dat vergt ook een besluit over, wil je daar überhaupt wat? Dat besluit gaat u later nemen. Maar die zal uitsluitend voor bewoners zijn. Even kijken. Dan is er ook nog een vraag gesteld of een paar opmerkingen gemaakt over die garagevergunning. Kijk, wat we hebben opgeschreven staat ... Even kijken op welke pagina dat staat? Op pagina 7 is dat. Onder nieuwe parkeerproducten staan 2 nieuwe parkeerproducten genoemd, de garagevergunning en de parkeervergunning op afstand. De garagevergunning is voor een heel selecte groep mensen, namelijk voor een paar honderd mensen, die in de loop van de afgelopen decennia voor de prijs van een straatvergunning een plek in een garage hebben gekregen. En ik heb de afgelopen weken natuurlijk een paar mails gehad. Eentje van iemand die zei, dat vind ik helemaal niet zo fijn dat ik indertijd voor een vrij laag tarief, namelijk een straattarief, een plek in de garage heb gekregen en nu meer moet gaan betalen. Dat snap ik wel. Ik heb ook een mail gehad van iemand die zegt, dit vind ik heel bijzonder, ik ontdek dat er mensen voor de prijs van een straatvergunning in een garage staan. Wat is dat nou weer voor raars? Dat vindt u toch ook zeker onrechtvaardig? Dat is ook een prima standpunt. Mag ik even mijn zin afmaken? Wat we gaan doen met die garagevergunning, is voor die selecte groep, na afronding van het bouwprogramma, met een ingroei tarief een hogere prijs hanteren. Maar niet zo hoog als de vergunning voor de rest van de gebruikers van de garage. Mocht iemand dan zeggen, maar daar heb ik echt geen zin in, dan hebben we ook nog de POA vergunning. Dan moet je wel een stukje lopen. Op Weeskinderendijk kun je voor een echt heel laag tarief gaan staan. Dat gaat niet.

En dan is in mijn zin afgelopen. Dat gaat niet voor die mensen die een tweede vergunning hebben ingeleverd, want die staan nog steeds voor de prijs van die tweede vergunning in de garage.

De voorzitter: De heer Damen, dit leidt nog steeds tot vragen?

De heer Damen: In het stuk staat dat er maar een zeer beperkt aantal mensen hun straatparkeervergunning hebben ingeruild voor een vergunning in de parkeergarage. Toch wordt gesuggereerd dat een parkeergarage een veel aantrekkelijker plek is om je auto neer te zetten dan op straat. De feiten tonen wat anders aan. En dat betekent dat het raar is dat een parkeergaragevergunning voor belanghebbenden duurder is, veel duurder, een aantal malen duurder dan een vergunning op straat.

De heer Van der Linden: Wat bedoelt u met een belanghebbende, in dat verband?

De heer Damen: Die mensen uit De Boogjes die geen keuze hadden voor een parkeerplek op straat. Die hebben in de Spuihavengarage een plek gekregen voor een belanghebbendentarief. Die gaan dadelijk fors meer betalen. En dat is van geen kant uit ...

De heer Van der Linden: Dat is wel uit te leggen als je ... Ik citeer net twee mails. En natuurlijk als je afgelopen twintig jaar voor een heel laag tarief in een garage hebt gestaan, vind je het vervelend. Dat snap ik heel goed. Maar als je constateert, ik betaal hetzelfde tarief als mijn buurman, maar ik moet een plekje voor op straat zoeken. Of andersom gezegd, ik heb een vergunning in de garage en ik zie dat er iemand gaat staan die maar een zeer beperkt deel daarvan betaalt. Dat is allebei ook scheef. Wat we hiermee doen is iets gelijkjer trekken. In ieder geval, dit is wat we u voorleggen.

De heer Wringer: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Wringer, gaat uw gang.

De heer Wringer: Dank, voorzitter. Maar u creëert nog steeds ongelijkheid. Personen die hun tweede vergunning inleveren om in een parkeergarage te staan, die betalen 200 euro per 6 maanden, 199,50 euro, terwijl die belanghebbenden die daar wonen moeten dadelijk ... Als je bijvoorbeeld in de parkeergarage Kolfstraat staat, is dat 1,7 kilometer lopen of 24 minuten lopen naar de Weeskinderendijk. Dat is wel een heel groot verschil. Het zou ook wel mooi zijn als die mensen gewoon een straatparkeervergunning kunnen krijgen, maar daar is geen plek voor op straat. Dan maak je toch zelf een probleem? Je jaagt mensen de parkeergarage uit. En dat is volgens mij niet de bedoeling van dit college.

De heer Van der Linden: Wij jagen niemand de parkeergarage uit. We willen alleen wel de schaarse ruimte op straat niet verder belasten met auto's. Ik bedoel, er staan vijfduizend auto's op straat in de binnenstad en eromheen. Daar kan niks meer bij. Natuurlijk hier en daar wel, maar grosso modo kan er niks meer bij. Langzaam, daar gaan we jaren over doen, willen we naar minder plekken op straat.

Daar hoort allerlei vormen van beleid bij, waaronder prijsbeleid. En ik ben het helemaal met u eens, er zijn altijd categorieën die meer of minder zich als gelijk behandeld kunnen voelen dan anderen. Dat is zo. Ik heb ook mensen gesproken die op bijvoorbeeld Stadswerven wonen. Die zeggen, het is wel heel bijzonder, ik moet x-duizend euro betalen voor een parkeerplek en een paar honderd meter verderop staan mensen gewoon in de publieke ruimte. Door de tijd heen heb je steeds nieuwe ontwikkelingen, steeds nieuwe bouwontwikkelingen die leiden tot andere keuzes, als het gaat om het voorzien in parkeerruimte.

De voorzitter: De heer Wringer heeft een aanvullende vraag.

De heer Wringer: Dat klopt. De tweede parkeervergunning voor binnenstadbewoners en 19e-eeuwse Schil werken met een uitsterfbeleid. Als mensen verhuizen dan krijgen ze maar één vergunning terug. Er verhuizen continu mensen, ook op De Boogjes en het Achterom, niet ook een uitsterfbeleid voor die vergunning? En dan kan je in principe volgende maand beginnen met voor nieuwe bewoners de nieuwe tarieven in te voeren.

De heer Van der Linden: Waarom niet? De ontwikkeling die we hebben gekozen, om die in te zetten, vinden wij te rechtvaardigen, omdat je er ook een ander parkeerproduct voor terugkrijgt dan dat je op straat hebt. Maar daar hadden we ook voor kunnen kiezen. Hebben we niet gedaan. En als uw raad van mening is dat dat beter is, dan hoor ik het graag. Maar ik denk dat dit past bij de ontwikkeling die we aan het doormaken zijn. Even kijken.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Stam had ook nog een vraag, toch?

De heer Stam: Ja, zeker.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Stam: Ik heb even zitten luisteren. En ik had al een vraag, maar die wordt nu even versterkt door de woorden van de wethouder. Steeds minder auto's op straat. Nu weten we wel bijvoorbeeld heel concreet, en dan ga ik even verder op de vraag van de heer Kuhlmann, zoals die in zijn woordvoering heeft gedaan, dat de parkeergarage hierachter weg gaat. Minder plekken. Maar durft u te zeggen en toe te zeggen dat de bouw van nieuwe parkeergarages parallel gaat lopen aan het afbreken van bestaande parkeerplekken? En als dat niet het geval is, hoe gaan we dan om met die auto's die we dan daar eigenlijk nu geparkeerd hebben?

De heer Van der Linden: Goede vraag. We hebben in september vorig jaar de raadsinformatiebrief Schuifoperatie gestuurd. Die is vrijwel onleesbaar, als het gaat om de bijlage. Dat heb ik al een paar keer gemerkt. Je moet hem eerst groter uitdraaien. Maar daarin ziet u hoeveel we ongeveer per jaar aan plekken hebben en erbij krijgen, in de loop van de komende jaren. En er zit ook een dip in. Want als we de Spuihaven slopen, en die gaan we meteen weer terugbouwen, dan heb je evenwel echt een knelpunt. Dat weten we ook. En hoe we het ons nu voorstellen is, zo meteen is het Dordthuis klaar, dat zijn ook weer 160 plekken met een garage.

Dan gaan we dit goed functionerende, buitengewoon mooie pand slopen. Daar kun je dan tijdelijk een parkeervoorziening maken. Die is kleiner dan Spuihaven. Dan gaan we de Spuihavengarage slopen. Die gaan we meteen terugbouwen. Die moet eind '28 klaar zijn. Die is groter. Dan heb je dat in ieder geval erbij. En zo ga je door. Geldt ook voor Steegoversloot. Daar staan nu, uit mijn hoofd, 120 plekken. Als we besluiten, dat moet nog een raadsbesluit opleveren natuurlijk, om daar te gaan bouwen, dan ga je even die plekken niet kunnen gebruiken. Daar ga je wel een garage voor terugbouwen die groter is, enzovoorts. In die Schuifoperatie hoort ook dat je soms even een dip hebt. En je kunt ook niet al je garages tegelijkertijd gaan verbouwen, want dan heb je wel heel erg veel plekken die je tijdelijk niet kan gebruiken.

De heer Stam: Die dip snap ik. Maar dan is toch de vraag, hoe ga je daarmee om met je ondernemers? Want het zijn toch veelal bezoekers die naar de stad gaan. Dat heeft ongetwijfeld consequenties voor het bezoek aan onze stad en voor de ondernemers. Is er overleg met die ondernemers? En wat voor oplossingen zijn daar dan mee besproken?

De heer Van der Linden: We hebben natuurlijk nog niet het concrete voorstel uitgewerkt om te gaan slopen en bouwen, maar we hebben het in de reguliere overleg gehad, we hebben wel aangekondigd dat we dit gaan doen. Ook tijdens de Schuifoperatie RIB al. En zeker als we Spuihaven gaan slopen, wat natuurlijk een heel belangrijke bezoekersparkeergarage is voor mensen die even gauw de stad in willen, moet je zorgen voor voldoende alternatief. Daar horen ook pendelbusjes bij. Daar hoort bij stimuleren dat je bijvoorbeeld ook iets vaker via de oostkant van de stad, Energiehuis, de stad in gaat. Daar gaan we natuurlijk voor zorgen. Je kan niet een Spuihavengarage slopen zonder overlast. Dat is duidelijk. Misschien kan ik nu door naar de volgende. Ik zit eventjes te kijken of ik de meeste vragen heb gehad. Ik denk het wel. Dan ga ik eventjes door naar, in ieder geval, de redentie achter de amendementen. Ik snap heel goed dat als je zo'n best verstrekking besluit neemt, je gaat parkeertarieven verhogen op straat en in de garages, dan wil je ook zeker weten dat je er beton voor terugkrijgt. Zonder geld geen beton. En als er geen beton komt, dan wil je eigenlijk misschien ook je geld terug. Zo simpel is hij ook weer niet natuurlijk. Als ik even een vergelijking mag maken met de bouw van het Dordthuis en de bouw van de fietsenstalling aan de zuidkant van het station. Daar hadden we ook heel goede plannen voor, met goede planningen. En daar zie je natuurlijk wel, in de praktijk kunnen dingen tegenvallen. Bij de fietsenstalling kwamen we een grindbank tegen. Waarom lag nou weer een grindbank? Ooit was daar een reden voor. Dat heeft maanden vertraging gekost. Bij het Dordthuis hebben we natuurlijk ook een paar keer een stagnatie gehad, als gevolg van ontwikkelingen in de grond. Dat is een bouwproces. Dat kun je niet helemaal voorspellen. Dat gaat ook gelden als je garages gaat bouwen in een deel van de stad, waar door de eeuwen heen veel gebeurd is. Wat we wel kunnen controleren, is dat we een raadsvoorstel gaan doen, met een dekkingsvoorstel erbij. Daar ziet u de planning van. Spuihaven moeten we echt voor zorgen dat we oplevering Dordthuis, sloop Stads kantoor, sloop Spuihaven en meteen terugbouwen, dat we dat zo snel mogelijk aan elkaar koppelen. De toezegging, met de kennis van nu zeg ik erbij, is dat we die eind '28 in gebruik willen nemen. Met de kennis van nu, en ook op basis van wat we denken te kunnen organiseren met elkaar.

Maar inderdaad, als zich weer zoiets voordoet zoals bij het Dordthuis of de fietsenstalling, dan is de kennis van nu niet toereikend. Er horen nog actuele problemen bij als netcongestie, misschien iets met vergunningen. Dat hoort er allemaal wel bij. Maar ik snap de argumentatie. Gezondheidspark is natuurlijk een iets ander gebied. Kun je ook, denken we, met de kennis van nu in '28 opleveren. De afweging hoe je omgaat met Grote Markt en Steegoversloot, die hangt natuurlijk van een aantal keuzes af. Wil je überhaupt bij Grote Markt iets gaan doen? Daar gaat u zich nog over buigen. Als dat niet zo is, dan ga je wellicht een veel grotere ontwikkeling op Steegoversloot voor je zien. Als dat wel zo is, dan ga je daar misschien twee iets kleinere ontwikkelingen realiseren. Die afweging gaat u nog maken. Als die gemaakt is, kun je ook aan de slag. Maasparkgarage hangt natuurlijk ook af van de besluitvorming over het hele Maasterras. Maar daar denken wij ook dat puur realiseren van die garage, dat kun je in 2030 afronden. Nogmaals, met de kennis van u, met wat we nu van plan zijn, afhankelijk van besluitvorming die u met uw raad op basis van de voorstellen die we doen, gaat plegen, zitten we binnen het tijdsframe op, data, de jaartallen die ik nu genoemd heb.

De heer Kuhlmann: Voorzitter.

De heer Van der Linden: En dan heb ik er zo nog één, maar gaat u nu wellicht van de voorzitter het woord krijgen.

De voorzitter: Dat klopt. Ik wilde u uw zin even af laten maken. De heer Kuhlmann, wat is uw vraag?

De heer Kuhlmann: Ik hoor zojuist de wethouder een aantal concrete jaartallen koppelen aan concrete garages. Laat ik er meteen bij zeggen, een planning is natuurlijk niet meer dan een planning. En er kunnen situaties zijn waarbij je ervan afwijkt. Alleen een planning is een stuk beter wanneer die concreter is. En mijn vraag aan de wethouder is, of hetgeen wat hij zojuist heeft genoemd, garages en jaartallen, of die de moeite zou willen nemen om morgen dat in een tabelletje te zetten. Daar, even kijken, bijlage 5 van te maken bij dit raadsvoorstel, zodat iedereen heel helder heeft wat die planning is, zodat we dat bij de behandeling van dit raadsvoorstel ook zo bij elkaar hebben.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder.

De heer Van der Linden: Ik kan toezeggen dat ik de technische vraag, beste wethouder, kunnen er in de algemene opsomming '27 tot '31 concretere jaartallen aan worden gehangen, die kan ik doen. Die kan ik als technisch antwoord naar uw raad sturen. Ik kan natuurlijk niet zelf het stuk wijzigen en zeggen, nu heet het bijlage 5, of hoe dan ook, bij het stuk. Maar dit kunnen we betrekken bij het stuk en ook bij het gesprek volgende week in de raad. Die toezegging heeft u.

De heer Kuhlmann: U kunt natuurlijk niet zomaar het raadsvoorstel in dit stadium van de behandeling veranderen. Maar dan kijk ik meteen ook even naar de commissiegriffier.

Volgens mij is er geen enkel bezwaar, als iedereen dat ook tijdig heeft, bijvoorbeeld voor aanstaande donderdag, om een extra bijlage, bijlage nummer 5 zou dat dan zijn, die niet meer behelst dan die jaartallen erbij, dat lijkt me dat u daarmee op geen enkele manier het proces in de war gooit. En dat zou heel behulpzaam kunnen zijn bij de behandeling van dit voorstel.

De voorzitter: Dan kijk ik even naar de griffier. U gaat toch antwoord geven? Ik begreep dat de vraag was, griffier, kan dat als bijlage er dan alsnog aan toegevoegd worden?

De heer Den Boer: Ja, dat kan uiteraard technisch. De vraag is alleen, is dat dan een bijlage bij het raadsvoorstel of is dat gewoon een memo met een antwoord op een technische vraag, of is dat dan hetzelfde? Dat is dan even de vraag.

De heer Van der Linden: Kijk, als ik nu ga zeggen, dit is bijlage nummer X bij een raadsvoorstel, dit is allemaal klein bier natuurlijk, dan doe ik dat als wethouder en niet als college en zo. En bovendien ligt er al een stuk bij uw raad. Dat kan ik niet zomaar doen. Ik hou het bij de vorm die mogelijk is, namelijk technische beantwoording in de vorm van een memootje. Ik zeg er nog even een ding bij ... Want ik heb u goed gehoord net, onder andere in het gesprek met de heer De Feijter. U gaf allebei aan, natuurlijk, je kan geen ijzer met handen breken. En als er allerlei omstandigheden zijn, politiek of wat ook, maar ook technisch, die leiden tot uitstel, dan is dat een ander soort omstandigheid dan wanneer je opeens politieke onwil hebt of ambtelijke onwil. Nog erger. Ambtelijke onwil zal er zeker niet zijn, want ik ken de ambtelijke organisatie als een die zich gewoon voegt naar de politieke uitspraken die we hier doen. En ik kan natuurlijk niet voorspellen hoe in '27 of in '30 een dan zittend college, wie er ook in zit, omgaat met besluitvorming die we nu maken. Maar daar is denk ik uw aangekondigde amendement ook vooral voor bedoeld, om nu de politieke uitspraak, dit worden de tarieven of de tariefontwikkeling, dit worden de jaartallen, globaal genomen, om die politiek te borgen. Dat snap ik. Ga ik nog even in op het andere amendement, dat nog niet bestaat. Wat ook nog een concept is. De redenering snap ik. Ik vind hem iets minder voor de hand liggend, omdat het zich beperkt tot alleen de ontwikkeling van de garagetarieven en niet alle andere tarieven. En ik het ook een beetje ingewikkeld vind, omdat een deel van de realisatie die we beogen is pas na '28. En de prijsontwikkeling heeft zich dan al voorgedaan. In deze vorm zou ik hem niet willen aanraden. Ik denk dat ik daarmee de vragen heb gehad. Wat betreft de politieke vragen ...

De voorzitter: Wethouder, ik zie dat de heer Van der Meer nog een hand omhoog steekt.

De heer Van der Meer: Het zal aan mij liggen, voorzitter, maar ik heb nog steeds niet helder wat de koppeling zou zijn. U maakt de planning concreter. Dat lijkt mij prima, als dat mogelijk is. Maar u geeft ook aan, er kan in de praktijk van die planning afgeweken worden. Dat kan doordat bijvoorbeeld een volgend college andere politieke keuzes maakt, maar het kan ook gewoon door problemen in de ondergrond of wat dan ook. Oplopende bouwkosten of wat dan ook.

Als het gaat om die laatste categorie van vertragingen, laat ik het maar even zeggen, wat voor relatie zou er dan kunnen bestaan tussen die vertraging en de tarieven die u zou willen voorstellen voor het parkeren?

De heer Van der Linden: We hebben nu gekozen voor, en daar is ook door enkelen van u op gewezen, we laten die parkeertarieven stijgen. Dat is nodig, niet alleen vanwege de beleidsdoelstelling probeer iets meer spreiding te maken tussen straat- en garageparkeren, maar ook om de bouw van die garageplekken te financieren. De financiering hangt ook af van een aantal andere factoren. Hoe heet het, technisch administratieve besluiten die we nemen. De 875 die we jaarlijks vanuit parkeerexploitatie afstorten aan de begroting. Er zijn ook inderdaad Agenda 2030 middelen. Ik kan u wel voorspellen, daar gaan natuurlijk meer dingen van gepland worden. We kunnen niet zeggen, weet je wat, die gaan we helemaal doen toekomen aan garages. En zo zijn er nog een aantal financieringsbronnen, waaronder bijvoorbeeld ook afspraken die je maakt met projectontwikkelaars om, als ze appartementen gaan bouwen zonder parkeerplek, dan te zeggen, zorg er in ieder geval voor dat je bijdraagt vanuit je projectontwikkeling aan de bouw op het beheer van deze garage. Opgeteld, en dat heeft u in een besloten sessie gezien, komen we dan ongeveer uit. En natuurlijk niemand kan de komende 50 of 60 jaar helemaal voorspellen. En daar moeten we het dan nu mee doen. Deze garage staat ook langer dan dat oorspronkelijk al bedoeld is geweest. Dat kan natuurlijk ook nog altijd een keus zijn. Je gaat weer een keer grootschalig beheer doen of onderhoud. Dat is de relatie die ik leg tussen alle andere financieringsbronnen. En ik kan ook geen voorspelling doen hoe we over vier, vijf jaar om zullen moeten gaan met de keuzes die we nu aan het maken zijn.

De voorzitter: Wethouder, de heer Oostenrijk heeft nog een vraag.

De heer Oostenrijk: Voorzitter, ik wil toch nog even ingaan op hetgeen de wethouder heeft gememoreerd over het ingediende conceptamendement. En dan ga ik nog even terug op de besluitvorming in het raadsvoorstel. Daar staat bij 1.5 de koppeling, en daar gaat het amendement voor een deel over, tussen het abonnementstarief conform tabel 5 en volgens de stappen in tabel 6. Een deel van dat amendement wil dat splitsen. Oftewel die abonnementstarieven conform tabel 5 als besluitpunten nemen. En vervolgens staat onder 2 de nieuwe parkeergarages, zoals verwoord in de tabel ambities parkeergarage in het raadsvoorstel, waarvoor bij elke parkeerontwikkeling separate raadsvoorstellen, inclusief technische voorstellen, zullen worden voorgelegd. En die tabel 6 gaat louter ... Want u zegt, dat gaat alleen over de abonnementstarieven in de parkeergarage. Dat is tabel 6. Ik snap uw probleem niet met deze verwoording. Niets anders dan dat de ambitie, zoals die verwoord staat onder besluitpunt 2, die koppel ik aan het abonnementstarief, omdat het tijdsmoment heeft consequenties voor de businesscase. En als daar wisselingen in komen, en ik heb het niet over meer of minder, dan moet je dat met elkaar telkens in balans brengen. En wat is daarop tegen?

De voorzitter: Ik dacht, ik heb de hele avond al niet zo strak ... Maar u bent wel goed van de regels.

De heer Van der Linden: Zo is het. Dank u.

De voorzitter: Wethouder, gaat uw gang.

De heer Van der Linden: Kijk, stel we nemen dit voorstel aan, en u ziet eind van het jaar nog steeds geen enkel raadsvoorstel op uw tafel liggen, dan zou dat reden kunnen zijn voor u, als dit amendement wordt ingediend, om te zeggen, dan gaan we die stap van 1-1-'26 maar even uitstellen. Dat is een concreet voorbeeld.

De heer Oostenrijk: Dat valt noch uit te sluiten noch ... Dat moet niet.

De heer Van der Linden: Maar dan moet u toelichten wat u met het amendement bedoelt. Wat beoogt u ermee? Want kijk, ik zou me kunnen voorstellen als u zegt, ik wil pas een volgende stap als er een raadsvoorstel ligt, of als er een datum is om een garage te realiseren. Die redeneerlijn snap ik. Maar ik zou hem, als ik kijk naar de vijf opeenvolgende momenten waarop we parkeertarieven gaan verhogen, op 1-1-'29 de laatste stap, zelfs in de meest optimistische planning hebben we dan Dordthuis. Daar wordt al aan gebouwd. Die is in '26 klaar. Spuihaven is eind '28 gereed. Wie weet wordt dat 1 november, wie weet wordt dat 15 januari, orde grootte. En Gezondheidspark ook, beoogd eind '28. De andere garages zullen na de laatste stap worden opgeleverd, sowieso. Dan snap ik niet helemaal hoe u de op zich zinnige opmerking, ik wil realisatie koppelen aan tarieven, laat landen in deze vijf stappen. Want de meeste ontwikkelingen die we laten plaatsvinden, krijgen vorm na 1-1-'29.

De voorzitter: Kunt u hier iets mee, de heer Oostenrijk?

De heer Oostenrijk: Voorzitter, natuurlijk is het zo dat voor de eerste paar jaar, en dan hebben we het over de meest, laten we zeggen, duidelijke parkeergarages die, laten we zeggen, in de pijplijn zitten, daar zullen die jaren wel vrij hard zijn. Maar we kunnen natuurlijk niet verder kijken dan pakweg '27, want dan zal blijken of die vervolgstappen er daadwerkelijk komen. En daar gaat het om, dat het geen vanzelfsprekendheid is dat, ongeacht welke parkeergarages op welke termijn er komen, dat ongeacht dat feit die tarieven vast komen te staan. Dat is het enige wat aan de orde is. Niet meer en niet minder. Worden die data, die jaren, die u net noemde, en die wisten we al, wel gehaald, dan is de lijn in tabel 6, laten we zeggen, leidend, maar wel op jaarbasis telkens vast te stellen. Want ik vind dat we kennen het tijdsgewricht niet hoe we er over een jaar of wat bijstaan. Ik vind het redelijk dat de raad daar jaarlijks de updates van kan krijgen.

De heer Van der Linden: Maar dat gaat u sowieso doen, want elk jaar u stelt een parkeerverordening vast. En natuurlijk, voorzien van inflatiecorrectie, daar zit deze ontwikkeling in.

De voorzitter: Denk ik, nog even nadenken hoe u het best het amendement kan verwoorden. Ik kijk even rond. Alle vragen zijn beantwoord. Ik zie een heleboel puffende en rode gezichten. Mag ik voorstellen om te zeggen, wij gaan nu besluiten over hoe wij het verder richting de raad doen, of wil iemand nog verduidelijking? Er zijn twee mogelijke amendementen aangekondigd, waardoor ik denk dat we het niet als een hamerstuk naar de raad moeten doen, maar minimaal een stemstuk.

Dan wordt er alleen niet meer over het raadsvoorstel zelf gesproken, maar over de amendementen. Ik kijk even rond, ik zie niet veel ja geknik. Zegt u het maar, de heer De Feijter.

De heer De Feijter: Als ik een voorstel mag doen, wat mij betreft hebben we het gewoon over de ingediende moties, amendementen, en twee minuten spreektijd.

De voorzitter: En dan kijk ik even rond. Ik zie daar één partij. Volgens mij, en dan kijk ik even verder, daar nog meer. Dat worden steeds meer knikjes. Eén, twee, drie, vier, vijf zes, zeven, acht, negen. Dan wordt het eigenlijk, we gaan het niet bespreken, maar we gaan een stemstuk doen.

De heer Kuhlmann: Pardon, voorzitter. Ik heb het voorstel van de heer De Feijter op een andere manier gehoord en daarom heb ik er ook op geknikt. Niet als stemstuk, maar als bespreekstuk, met twee minuten spreektijd, waarbij de strekking is dat er alleen gesproken wordt over ingediende moties amendementen.

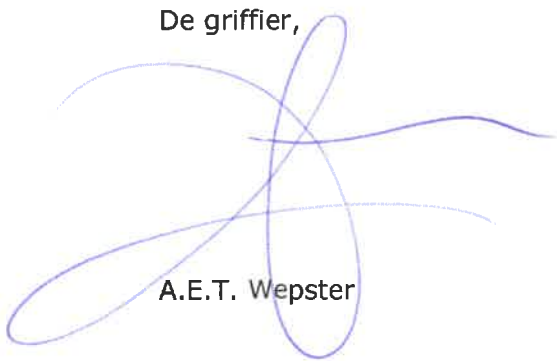
De voorzitter: U heeft helemaal gelijk. Het is voor mij ook warm. Dank u wel. De heer Damen, en dan ga ik hem even ...

De heer Damen: Voorzitter, wij twijfelen erg of wij voor dit voorstel gaan stemmen, ongeacht de moties die worden ingediend, want die veranderen in feite niks en/of amendementen. Ik wil ook over het stuk zelf het woord kunnen voeren, tenminste mijn fractie.

De voorzitter: Helemaal goed. Dan maken we er een bespreekstuk van, met twee minuten spreektijd. En dan wachten we even de moties, eventueel, of de amendementen af. Dank jullie wel voor alle tijd.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 27 mei 2025.

De griffier,

A.E.T. Wepster

De voorzitter,

P.A.C.M. van der Velden

